Machine Translated by Google

THE EU DOUBLE STANDARDS ON HUMAN RIGHTS

ISRAEL VS RUSSIA

Machine Translated by Google

Machine Translated by Google

Deze samenvatting is met de grootste zorgvuldigheid samengesteld op basis van diverse bronnen en rapporten uit de media, politiek en jurisprudentie van het IFUD voor de Rechten van de Mens, volgens het principe van de thematische benadering. Deze benadering is een methode die de nadruk legt op de selectie van één specifiek thema, waarbij de verschillende subonderwerpen door de onderzoeker strategisch met elkaar worden verbonden en geïntegreerd binnen één onderzoeksthema. Bedoeld voor wetenschap, politiek en onderwijs, voor niet-commercieel gebruik.

Machine Translated by Google

Machine Translated by Google

De IFUD voor de Rechten van de Mens veroordeelt de terroristische aanslag van Hamas. Hamas pleegde op 7 oktober 2023 een terroristische aanslag in Israël, waarbij ongeveer 1200 mensen omkwamen. Israël heeft volgens het internationaal recht recht op zelfverdediging, zelfs wanneer Palestina geen staat is. Israëls recht op zelfverdediging wordt beperkt door de beginselen van noodzakelijkheid en proportionaliteit.

Machine Translated by Google

Machine Translated by Google

PERSBERICHTEN | SPECIALE PROCEDURES

Staten en bedrijven moeten onmiddellijk stoppen met wapenleveringen aan Israël, anders riskeren ze verantwoordelijkheid voor mensenrechtenschendingen, zeggen VN-exper

20 juni 2024

Deel

GENEVE (20 juni 2024) – De overdracht van wapens en munitie aan Israël kan ernstige schendingen van de mensenrechten en het internationaal humanitair recht vormen en het risico met zich meebrengen dat de staat medeplichtig wordt aan internationale misdaden, mogelijk inclusief genocide, VN-experts herhaalden vandaag hun eis dat de overdrachten onmiddellijk moeten worden stopgezet.

In lijn met recente oproepen van de Mensenrechtenraad en de onafhankelijke VN deskundigen naar staten om de verkoop, overdracht en omleiding te stoppen

Machine Translated by Google

van wapens, munitie en andere militaire uitrusting aan Israël, zouden wapenfabrikanten die aan Israël leveren – waaronder BAE Systems, Boeing, Caterpillar, General Dynamics, Lockheed Martin, Northrop Grumman, Oshkosh, Rheinmetall AG, Rolls-Royce Power Systems, RTX en ThyssenKrupp – ook de overdrachten moeten beëindigen, zelfs als ze worden uitgevoerd onder bestaande exportlicenties.

“Door wapens, onderdelen, componenten en munitie naar de Israëlische strijdkrachten te sturen, lopen deze bedrijven het risico medeplichtig te zijn aan ernstige schendingen van de internationale mensenrechten.” en het internationaal humanitair recht", aldus de experts. Dit risico wordt versterkt door de recente uitspraak van het Internationaal Gerechtshof, dat Israël beveelt onmiddellijk een einde maken aan het militaire offensief in Rafah, nadat het genocide als zodanig heeft erkend. een aannemelijk risico, evenals het verzoek van de aanklager van het Internationaal Strafhof om arrestatiebevelen uit te vaardigen voor Israëlische leiders op beschuldiging van oorlogsmisdaden en misdaden tegen de menselijkheid. "In deze context kunnen voortdurende wapenleveringen aan Israël worden gezien als het willens en wetens verlenen van bijstand aan operaties die in strijd zijn met de internationale mensenrechten en het internationaal humanitair recht, en kunnen zij leiden tot winst uit dergelijke bijstand."

Een einde aan de overdrachten moet indirecte overdrachten via tussenliggende landen omvatten die uiteindelijk door Israëlische troepen gebruikt kunnen worden, met name bij de aanhoudende aanvallen op Gaza. De VN-experts stelden dat wapenbedrijven systematisch en periodiek een verhoogde due diligence op het gebied van mensenrechten moeten uitvoeren om ervoor te zorgen dat hun producten niet worden gebruikt op manieren die in strijd zijn met de internationale mensenrechten en het internationaal humanitair recht.

Ook financiële instellingen die in deze wapenbedrijven investeren, worden ter verantwoording geroepen. Investeerders zoals Alfried Krupp von Bohlen und Halbach- Stiftung, Amundi Asset Management, Bank of America, BlackRock, Capital Group, Causeway Capital Management, Citigroup, Fidelity Management & Research, INVESCO Ltd, JP Morgan Chase, Harris Associates, Morgan Stanley, Norges Bank Investment Management, Newport Group, Raven'swing Asset Management, State Farm

Mutual Automobile Insurance, State Street Corporation, Union Investment Privatfonds, The Vanguard Group, Wellington en Wells Fargo & Company zijn worden aangespoord actie te ondernemen. Het niet voorkomen of beperken van hun zakelijke relaties met deze wapenfabrikanten die wapens naar Israël leveren, zou kunnen leiden tot

Machine Translated by Google

Volgens de experts kan er sprake zijn van zowel een direct verband met mensenrechtenschendingen als een bijdrage daaraan, met repercussies in geval van medeplichtigheid aan mogelijke wreedheden.

“Wapens initiëren, ondersteunen, verergeren en verlengen gewapende conflicten, en andere vormen van onderdrukking, daarom is de beschikbaarheid van wapens een essentiële voorwaarde voor het plegen van oorlogsmisdaden en schendingen van de mensenrechten, ook door “Particuliere wapenbedrijven”, aldus de experts.

Ze zeiden dat de aanhoudende Israëlische militaire aanval wordt gekenmerkt door willekeurige en disproportionele aanvallen op de burgerbevolking en infrastructuur, onder meer door het uitgebreide gebruik van explosieven en brandwapens in dichtbevolkte gebieden, en door de vernietiging en beschadiging van essentiële en levensondersteunende civiele infrastructuur, waaronder huisvesting en opvang, gezondheidszorg, onderwijs, water- en sanitaire voorzieningen. Deze aanvallen hebben geleid tot meer dan 37.000 slachtoffers.

doden in Gaza en 84.000 gewonden. Van deze doden en gewonden betreft naar schatting 70 procent vrouwen en kinderen. Tegenwoordig vormen kinderen in Gaza de grootste groep kinderen met amputaties ter wereld vanwege ernstige verwondingen die ze tijdens de oorlog hebben opgelopen.
Deze operaties hebben ook geleid tot ernstige schade aan het milieu en het klimaat.

“De noodzaak van een wapenembargo tegen Israël en van investeerders om daadkrachtig op te treden is urgenter dan ooit, vooral in het licht van de verplichtingen van staten en de verantwoordelijkheden van bedrijven onder de Geneefse Conventies, het Genocideverdrag, de internationale mensenrechtenverdragen en de VN-richtsnoeren.”
“over bedrijfsleven en mensenrechten”, aldus de VN-experts.

De deskundigen brachten hulde aan het aanhoudende werk van journalisten die de verwoestende impact van deze wapensystemen op de wereld hebben gedocumenteerd en erover hebben gerapporteerd. burgers in Gaza, mensenrechtenverdedigers en advocaten, en andere belanghebbenden die zich inzetten om staten en bedrijven ter verantwoording te roepen voor de levering van wapens aan Israël.

Ze hebben ook met staten en de betrokken bedrijven gesproken en investeerders over deze kwesties.

Machine Translated by Google

De experts: Robert McCorquodale (voorzitter), Fernanda Hopenhaym (vicevoorzitter), Pichamon Yeophantong, Damilola Olawuyi, Elzbieta Karska, Werkgroep bedrijfsleven en mensenrechten; George Katrougalos, Onafhankelijk Deskundige op het gebied van de bevordering van een democratisch en rechtvaardig internationale orde; Pedro Arrojo-Agudo, Speciaal Rapporteur voor de mensenrechten en veilig drinkwater en sanitaire voorzieningen; Reem Alsalem, Speciaal Rapporteur voor Geweld tegen vrouwen en meisjes, de oorzaken en gevolgen ervan; Paula Gaviria Betancur, speciaal rapporteur over de mensenrechten van intern ontheemden; Tlaleng Mofokeng, Speciaal Rapporteur voor het recht van iedereen om te genieten van het hoogst haalbare standaard van fysieke en mentale gezondheid; Michael Fakhri, Speciaal Rapporteur voor het recht op voedsel; Morris Tidball-Binz, Speciaal Rapporteur voor buitengerechtelijke, summiere of willekeurige executies; Mary Lawlor, Speciaal Rapporteur voor de situatie van mensenrechtenverdedigers; Cecilia M Bailliet, onafhankelijk deskundige op het gebied van mensenrechten en internationale solidariteit; mevrouw Margaret Satterthwaite, speciaal rapporteur voor de onafhankelijkheid van rechters en advocaten; Farida Shaheed, speciaal rapporteur voor het recht op onderwijs; Carlos Salazar Couto (voorzitter-rapporteur), Michelle Small, Ravindran Daniel, Jovana Jezdimirovic Ranito, Sorcha MacLeod, Werkgroep voor het gebruik van huurlingen; Francesca Albanese, Speciaal Rapporteur voor de situatie van de mensenrechten in de Palestijnse gebieden die sinds 1967 bezet zijn; Ben Saul, Speciaal Rapporteur voor de bevordering en bescherming van de mensenrechten bij het bestrijden van terrorisme; Dorothy Estrada Tanck (voorzitter), Laura ÿ en Nyirinkindi (vicevoorzitter), Claudia Flores, Ivana Krsti Haina Lu, Werkgroep , discriminatie van vrouwen en meisjes; Astrid Puentes, Speciaal Rapporteur voor de mensenrecht op een schone, gezonde en duurzame milieu; Attiya Waris, onafhankelijk expert op het gebied van de effecten van buitenlandse schulden; Marcos A. Orellana, speciaal rapporteur over de gevolgen voor de mensenrechten van het milieuvriendelijke beheer en de verwijdering van

Machine Translated by Google

gevaarlijke stoffen en afval; Balakrishnan Rajagopal,
Speciaal Rapporteur voor het recht op adequate huisvesting

Machine Translated by Google

De speciale rapporteurs, onafhankelijke deskundigen en werkgroepen maken deel uit van wat bekend staat als de speciale procedures van het Mensenrechtencomité. Raad. Speciale Procedures, het grootste orgaan van onafhankelijke experts in het VN-mensenrechtensysteem is de algemene naam voor de onafhankelijke onderzoeks- en toezichtsmechanismen van de Raad die zich richten op specifieke landensituaties of thematische kwesties in alle delen van de wereld.

De experts van de Speciale Procedures werken op vrijwillige basis; ze zijn geen VN-deskundigen. personeel en ontvangen geen salaris voor hun werk. Ze zijn onafhankelijk van elke regering of organisatie en dienen in hun individuele hoedanigheid.

Voor vragen en mediaverzoeken kunt u contact opnemen met Alexia Ghyoot (alexia.ghyoot@un.org).

Voor mediavragen over andere onafhankelijke VN-experts kunt u contact opnemen met Dharisha Indraguptha (dharisha.indraguptha@un.org) of John Newland (john.newland@un.org)

Volg nieuws over de onafhankelijke mensenrechtenexperts van de VN op X: @UN_SPExperts.

Labels

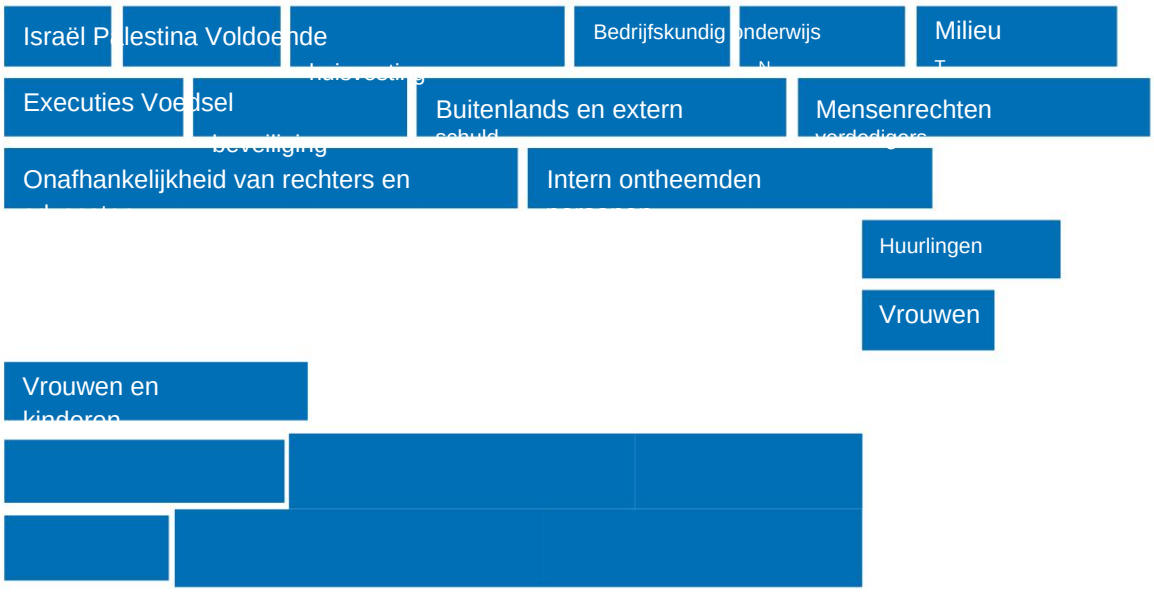

Machine Translated by Google

Verwant

PERSBERICHTEN

Georgië: Gerichte en aanhoudende onderdrukking van mensenrechtenverdedigers moet stoppen, zegt speciaal rapporteur

PERSBERICHTEN

Speciale rapporteur hekelt uitspraak Australische federale rechtbank die rechten op ruimtes alleen voor vrouwen verder uitholt

PERSBERICHTEN

Iran: VN-experts gealarmeerd door toename van executies, eisen moratorium op doodstraf

BEKIJK DEZE PAGINA IN:

ÿÿFrans

Wereldwijde sociale kanalen

Laatste

Bronnen

Machine Translated by Google

Verbinden

United Nations

Machine Translated by Google

Machine Translated by Google

Mensenrechten zijn universeel, en wanneer de EU en haar lidstaten selectief mensenrechten en internationale verdragen toepassen, ontstaat er een enorm probleem. Vanaf dat moment zijn mensenrechten slechts een politiek instrument en is hun inhoud loze kreten.

Machine Translated by Google

Machine Translated by Google

MENSENRECHTEN

De Europese Unie zet zich in voor de ondersteuning van democratie en mensenrechten in haar externe betrekkingen, in overeenstemming met haar grondbeginselen van vrijheid, democratie en eerbiediging van mensenrechten, fundamentele vrijheden en de rechtsstaat. De EU streeft ernaar mensenrechtenaspecten te integreren in al haar beleid en programma's en beschikt over verschillende instrumenten voor mensenrechtenbeleid voor specifieke acties , waaronder de financiering van specifieke projecten.
via haar financieringsinstrumenten.

RECHTSGROND

— Artikel 2 van het Verdrag betreffende de Europese Unie (VEU): EU-waarden. De fundamentele waarden van de EU. zijn 'menselijke waardigheid, vrijheid, democratie, gelijkheid, de rechtsstaat en eerbiediging van de mensenrechten, waaronder de rechten van personen die tot minderheden behoren';

— Artikel 3 VEU: Doelstellingen van de EU. In haar betrekkingen met de rest van de wereld draagt de EU bij aan de uitroeiing van armoede en de bescherming van de mensenrechten, met name de rechten van het kind, alsook aan de strikte naleving en ontwikkeling van het internationaal recht, met inbegrip van de eerbiediging van de beginselen van het Handvest van de Verenigde Naties.

— Artikel 6 VEU: het Handvest van de grondrechten en het Europees Verdrag inzake de rechten van de mens Mensenrechten. Hoewel het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie (Artikel 6(1)) verwijst alleen expliciet naar de uitvoering van het recht van de Unie; de instellingen en organen van de EU en haar lidstaten moeten het Handvest ook in de praktijk naleven. Externe betrekkingen van de EU. Landen die tot de EU toetreden, moeten zich ook aan het Handvest houden. Artikel 6(2) vereist dat de EU toetreedt tot het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens. (4.1.2);

— Artikel 21 VEU: beginselen die ten grondslag liggen aan het externe optreden van de Unie. Deze beginselen zijn democratie, de rechtsstaat, de universaliteit en ondeelbaarheid van de mensenrechten en fundamentele vrijheden, eerbiediging van de menselijke waardigheid, gelijkheid en solidariteit, en eerbiediging van de beginselen van het Handvest van de Verenigde Naties van 1945 en het internationaal recht. In artikel 21 onderschrijft de EU het beginsel van de 'ondeelbaarheid van de mensenrechten en de fundamentele vrijheden' en verbindt zij zich ertoe economische en sociale rechten even belangrijk te achten als burgerlijke en politieke rechten;

— Artikel 205 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU): algemene bepalingen over de werking van de Unie extern optreden. Dit artikel bepaalt dat de internationale acties van de EU geleid moeten worden door de principes die zijn vastgelegd in vastgelegd in artikel 21 VEU.

EU-MENSENRECHTENBELEID

In 2012 heeft de Raad een strategisch kader voor mensenrechten en democratie aangenomen, vergezeld van een actieplan voor de implementatie van het kader. Het kader definieert de principes, doelstellingen en prioriteiten voor het verbeteren van de effectiviteit en consistentie van het EU-beleid in de komende tien jaar. Deze principes

Machine Translated by Google

omvatten het integreren van mensenrechten in alle EU-beleidsmaatregelen (als een 'zilveren draad'), ook wanneer intern en extern beleid elkaar overlappen, en het hanteren van een meer op maat gemaakte aanpak. Op voorstel van de Commissie en de vicevoorzitter van de Commissie/hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid (VV/HV) heeft de Raad in november 2020 het derde EU-actieplan inzake mensenrechten en democratie aangenomen. Het beschrijft de ambities en prioriteiten van de EU voor de periode 2020-2024 en is verlengd tot 2027 om aan te sluiten bij het tijdsbestek van het meerjarig financieel kader. Het is opgebouwd rond vijf hoofdgebieden.

van actie:

— Het beschermen en empoweren van individuen;

— Het opbouwen van veerkrachtige, inclusieve en democratische samenlevingen;

— Het bevorderen van een wereldwijd systeem voor mensenrechten en democratie;

— Nieuwe technologieën: kansen benutten en uitdagingen aanpakken;

— Samenwerken levert resultaat op.

De Raad heeft een reeks thematische richtsnoeren over mensenrechten aangenomen. Deze bieden praktische instructies voor EU-vertegenwoordigingen wereldwijd op het gebied van:

— Actie tegen de doodstraf;

— Dialogen over mensenrechten;

— De rechten van het kind;

— Actie tegen marteling en andere wrede behandeling;

— Het beschermen van kinderen in gewapende conflicten;

— Bescherming van mensenrechtenverdedigers;

— Naleving van het internationaal humanitair recht;

— Bestrijding van geweld tegen vrouwen en meisjes;

— Het bevorderen van de vrijheid van godsdienst en geloof;

— Bescherming van de rechten van LGBTI-mensen;

— Het bevorderen van de vrijheid van meningsuiting, zowel online als offline;

— Non-discriminatie bij extern optreden;

— Veilig drinkwater en sanitaire voorzieningen.

De landenstrategieën van de EU op het gebied van mensenrechten en democratie volgen een bottom-upbenadering die erop gericht is de EU-richtlijnen en -prioriteiten op het gebied van mensenrechten te integreren in één coherent beleidsdocument. Ze zijn afgestemd op elk land en stellen doelen vast voor een periode van drie jaar.

De EU betrekt mensenrechten regelmatig in politieke dialogen met niet-EU-landen of regionale organisaties.
Daarnaast organiseert het met zo'n 60 landen dialogen en consultaties die specifiek gericht zijn op mensenrechten.

Bilaterale handelsovereenkomsten en de verschillende associatie- en samenwerkingsovereenkomsten tussen de EU en niet-EU-landen of regionale organisaties bevatten een mensenrechtenclausule waarin de eerbiediging van de mensenrechten wordt vastgelegd.
als een 'essentieel element'. Deze clausule

Machine Translated by Google

Het dient als toegangspunt voor betrokkenheid en dialoog, maar ook als basis voor het opleggen van passende maatregelen, zoals het beperken of opschorten van samenwerking, in geval van ernstige schendingen van mensenrechten en democratische beginselen. Stimuleringsmaatregelen voor de ratificatie en implementatie van verdragen inzake mensenrechten en arbeidsrechten zijn opgenomen in de preferentiële EU-handelsregelingen voor ontwikkelingslanden (5.2.3).

Voor uitbreidingslanden is een krachtig conditionaliteitsmechanisme ingesteld (5.5.1). Voordat ze tot de EU toetreden, moeten deze landen stabiele instellingen ontwikkelen die de democratie, de rechtsstaat, de mensenrechten en het respect voor en de bescherming van minderheden garanderen, een proces dat de EU actief ondersteunt. Het Europees nabuurschapsbeleid (5.5.5) is eveneens gebaseerd op gemeenschappelijke waarden van democratie, de rechtsstaat en eerbiediging van de mensenrechten. De EU ondersteunt partnerlanden bij het doorvoeren van hervormingen en hanteert een 'meer-voor-meer'-aanpak (meer integratie en geld om vooruitgang te belonen).

EU-verkiezingswaarnemingsmissies hebben ook tot doel de mensenrechten te verbeteren door intimidatie en geweld te ontmoedigen tijdens verkiezingen en het versterken van democratische instellingen.

De EU bevordert de mensenrechten door deel te nemen aan multilaterale fora zoals de Derde Commissie van de Algemene Vergadering van de VN, de VN-Mensenrechtenraad, de Organisatie voor Veiligheid en Samenwerking in Europa en de Raad van Europa. De EU bevordert ook actief internationale rechtvaardigheid, bijvoorbeeld via het Internationaal Strafhof.

Met een budget van 1,511 miljard euro voor de periode 2021-2027 ondersteunt en beschermt het thematische programma inzake mensenrechten en democratie in het kader van het instrument voor nabuurschapsbeleid, ontwikkeling en internationale samenwerking – Global Europe voornamelijk actoren uit het maatschappelijk middenveld die mensenrechten en democratie bevorderen.
Een belangrijk kenmerk van dit instrument is dat de toestemming van de regering van het partnerland niet nodig is. Daarnaast heeft de EU zich ertoe verbonden om geleidelijk een op rechten gebaseerde benadering te integreren in alle haar ontwikkelingsprogramma's, gebaseerd op een toolbox die in 2014 door de Commissie werd ontwikkeld en in 2021 werd bijgewerkt.

In december 2020 nam de Raad een verordening aan tot vaststelling van een wereldwijd sanctieregime voor mensenrechtenschendingen. Deze stelt de EU in staat om individuen, entiteiten en instanties – waaronder statelijke en niet-statelijke actoren – die verantwoordelijk zijn voor: betrokken bij of geassocieerd met ernstige mensenrechtenschendingen en -misbruiken wereldwijd. Op 22 maart 2024, in het licht van de aanhoudende Russische agressieoorlog tegen Oekraïne en de dood van Aleksej Navalny, legde de Raad beperkende maatregelen op tegen nog eens 33 personen en 2 entiteiten. Vanaf april 2024 was de
De Raad heeft beperkende maatregelen (bevriezing van tegoeden en, waar van toepassing, reisverboden) opgelegd aan in totaal 116 individuen en 33 entiteiten.

Gezien het toenemende bewijs en de toenemende bewustwording van mensenrechtenschendingen in wereldwijde waardeketens, werken de EU-wetgevers sinds februari 2022 aan een richtlijn inzake due diligence op het gebied van duurzaamheid van bedrijven. Deze richtlijn verplicht bedrijven wettelijk om schendingen van de mensenrechten te identificeren en, waar nodig, te voorkomen, te beëindigen of te voorkomen. De negatieve gevolgen van hun activiteiten voor mensenrechten en milieu beperken. De richtlijn werd aangenomen door het Parlement en de Raad en trad in juli 2024 in werking.

In december 2024 trad een aanvullende verordening in werking die producten die met dwangarbeid zijn vervaardigd, op de EU-markt verbiedt .

Machine Translated by Google

Een jaarlijks verslag over de mensenrechten en de democratie in de wereld, opgesteld door de vicevoorzitter/hoge vertegenwoordiger en aangenomen door de Raad, biedt een overzicht van de mensenrechtensituatie in de wereld en van de acties van de EU gedurende het jaar.

ACTEURS

De Europese Raad stelt de strategische belangen van de EU en de algemene richtsnoeren van het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid (GBVB) vast (5.1.1).

De Raad Buitenlandse Zaken behandelt doorgaans mensenrechtenkwesties die verband houden met het GBVB of het handels- of ontwikkelingsbeleid van de EU. De Werkgroep Mensenrechten van de Raad, die voorbereidend werk verricht voor discussies en besluiten op hoog niveau over mensenrechtenkwesties, bestaat uit mensenrechtenexperts van de lidstaten.
en vertegenwoordigers van de Europese Dienst voor extern optreden (EDEO) en de Commissie.

Elke EU-delegatie heeft een centraal aanspreekpunt voor mensenrechten. De EU-delegaties spelen een sleutelrol bij het ontwikkelen en implementeren van de strategieën voor mensenrechten en democratie voor elk land, en bij het voorbereiden van mensenrechtendialogen.
het onderhouden van contacten met mensenrechtenverdedigers en het maatschappelijk middenveld, en het vaststellen van prioriteiten voor financiële steun van de EU.

De Commissie onderhandelt over internationale overeenkomsten, houdt toezicht op het uitbreidingsproces en het nabuurschapsbeleid, en beheert ontwikkelingsprogramma's en financieringsinstrumenten (in nauwe samenwerking met de EDEO).

De rol van de speciale vertegenwoordiger van de EU voor de mensenrechten is het vergroten van de effectiviteit en zichtbaarheid van de EU-mensenrechten. mensenrechtenbeleid. De speciale vertegenwoordiger heeft een breed en flexibel mandaat en werkt nauw samen met de EDEO.

Het Parlement draagt bij aan de ontwikkeling van het beleid van de EU en houdt toezicht op de werkzaamheden van de andere EU-instellingen.

Op grond van de artikelen 207 en 218 VWEU is voor de meeste internationale overeenkomsten de instemming van het Parlement vereist om in werking te treden. Zo blokkeerde het Parlement in 2011 het textielprotocol bij de partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomst tussen de EU en Oezbekistan, voornamelijk vanwege de kinderarbeidproblematiek. Het land gaf pas in 2016 toestemming na aanzienlijke verbeteringen in de toepassing van kinderarbeid en gedwongen arbeid.

Artikel 36 VEU verplicht de VV/HV om het Parlement te raadplegen over de voornaamste aspecten en fundamentele keuzes van het GBVB, en om het Parlement informeren over de ontwikkeling van dat beleid. Het Parlement kan vragen stellen of aanbevelingen doen aan de Raad. of de VP/HR.

De resoluties van het Parlement zijn gericht op het vergroten van het bewustzijn van mensenrechtenschendingen, het ondersteunen van mensenrechtenverdedigers en het vormgeven van het mensenrechtenbeleid van de EU via concrete beleidsvoorstellen. Resoluties kunnen onderdeel zijn van de wetgeving. proces, een uitkomst van initiatiefverslagen van parlementaire commissies, of het resultaat van de spoeddebatten die gebruikelijk vinden plaats op de woensdag van elke plenaire vergadering in Straatsburg om de flagrante schendingen van de mensenrechten aan de kaak te stellen mensenrechten over de hele wereld. De jaarlijkse resolutie van het Parlement over mensenrechten en democratie in de wereld en de Het beleid van de Europese Unie ter zake analyseert de resultaten van het EU-beleid en de uitdagingen waarmee het wordt geconfronteerd.

Het.

European Parliament

Machine Translated by Google

Machine Translated by Google

De Subcommissie mensenrechten (DROI) van het Parlement , die is verbonden aan de Commissie buitenlandse zaken (AFET), is verantwoordelijk voor kwesties betreffende democratie, de rechtsstaat, mensenrechten – waaronder de rechten van minderheden – in derde landen en de beginselen van het internationaal recht, en moet de samenhang tussen al het externe beleid van de EU en haar mensenrechtenbeleid waarborgen. De subcommissie is tevens verantwoordelijk voor het dagelijks beheer van mensenrechtendossiers, terwijl haar delegaties regelmatig relevante landen en instellingen bezoeken. De subcommissie houdt toezicht op de follow-up van de spoedresoluties van het Parlement en overlegt regelmatig met de EDEO over de mensenrechtendialogen van de EU.

Mensenrechtenkwesties in de externe betrekkingen van de EU worden ook behandeld door de volgende commissies: de Commissie Buitenlandse Zaken (AFET), de Commissie Internationale Handel (INTA), de Commissie Ontwikkelingssamenwerking (DEVE) en de Commissie Rechten van de vrouw en gendergelijkheid (FEMM). Mensenrechten vormen eveneens een essentieel onderdeel van de werkzaamheden van de vaste delegaties van het Parlement, die bilateraal en in het kader van parlementaire vergaderingen met parlementen van buiten de EU samenwerken.

Dankzij zijn begrotingsbevoegdheden (artikel 14 VEU en artikel 310(1) VWEU) heeft het Parlement inspraak in de toewijzing van fondsen aan Global Europe en andere financieringsinstrumenten die worden gebruikt voor de bevordering van de mensenrechten.
Bovendien is het Parlement medewetgever voor de externe financieringsinstrumenten.

Jaarlijks reikt het Parlement de Sacharovprijs voor de Vrijheid van Denken uit aan mensenrechtenactivisten over de hele wereld. Op 17 oktober 2024 wonnen María Corina Machado en aankomend president Edmundo González Urrutia.
de Sacharovprijs, als erkenning voor hun leiderschap van de Venezolaanse oppositie. Vanwege bedreigingen aan haar leven sprak mevrouw Machado de Europarlementariërs op afstand toe tijdens de ceremonie in Straatsburg op 17 december 2024, terwijl haar dochter en de heer González de prijs persoonlijk in ontvangst namen. De Sacharovprijs van 2023 werd toegekend aan Jina Mahsa Amini en de Vrouw, Leven, Vrijheid-beweging in Iran. De laureaten van 2022 waren de goede mensen van Oekraïne, vertegenwoordigd door hun president, gekozen leiders en het maatschappelijk middenveld. In 2021 werd de Sacharovprijs toegekend aan Aleksej Navalny, de meest prominente oppositieleider van Rusland, bekend om zijn strijd tegen corruptie en mensenrechtenschendingen. Eerdere laureaten waren onder meer Nelson Mandela, Malala Yousafzai, Raif Badawi en de democratische oppositie in Wit-Rusland. Het Parlement heeft het Sacharovprijsnetwerk opgericht om Sacharovprijswinnaars te ondersteunen, contacten tussen hen te ontwikkelen en gezamenlijke activiteiten te stimuleren.

Het Parlement bevordert de mensenrechten als onderdeel van zijn bredere activiteiten ter ondersteuning van de democratie. Hiertoe behoren onder meer verkiezingswaarneming, maatregelen voor en na verkiezingen, capaciteitsopbouw van het parlement, bemiddeling en dialoog ter bevordering van de democratie (5.4.2).

De voorzitter van het Parlement zet zich actief in voor de mensenrechten. Dit doet hij via verklaringen en brieven en door mensenrechtenkwesties te bespreken tijdens ontmoetingen met belangrijke actoren.

Maciej JASTRZEBIEC-PYSZYNSKI 04/2025

Machine Translated by Google

Álvaro Oleart Juan Roch 6 februari 2025

De dubbele maatstaven van de EU ten aanzien van Palestina en Oekraïne

0 reacties | 17 keer gedeeld

Geschatte leestijd: 6 minuten

Alvaro Oleart en Juan Roch betogen van de EU toont duidelijke dubbele normen bij vergelijking behandeling van Oekraïne. “vervreemding” van Palestina naar Europa's

Ursula von der Leyen beloofde een “geopolitieke” Europese Commissie 2019. Ze stelde niet teleur. Naast de impact van COVID-19, von der De ambtsperiode van Leyen werd gekenmerkt door twee acute crises: de Russische invasie van Oekraïne in februari 2022 en de grootschalige militaire operaties van Israël offensief tegen Palestina na de dodelijke aanvallen uitgevoerd door

Machine Translated by Google

Hamas op 7 oktober 2023.

Hoewel dit niet geheel symmetrische conflicten zijn en hun eigen
politieke en historische bijzonderheden, er zijn sterke overeenkomsten
Ze hebben beide een militair machtig land (Rusland
en Israël) een buurland (Oekraïne en Palestina) aanvallen met
waarin het historisch gezien ongelijke verhoudingen heeft (die zelfs
(beschouwd als koloniaal).

Ondanks deze overeenkomsten is het buitenlands beleid van de EU echter
heel anders geweest, zoals we in een nieuwe studie beschrijven. Om de EU volledig te begrijpen,
positionering en rol in dit conflict, en in het licht van het bloedbad
gepleegd door Israël, is het essentieel om verder te kijken dan het laatste staakt-het-vuren
overeenkomst en analyse van de precaire situatie in de nieuwe mondiale
evenwicht.

De tuin en de jungle

De asymmetrische reactie op beide conflicten benadrukt de tegenstrijdigheden van een
EU, waarvan het buitenlands beleid nog steeds gekenmerkt wordt door de logica van ‘de tuin en de
jungle”, een racistische metafoor gebruikt door Josep Borrell, High
Vertegenwoordiger voor Buitenlandse Zaken van de Europese Unie tussen 2019
en 2024.

Oekraïne is onderdeel van de ‘tuin’: een overwegend wit en christelijk
gemeenschap met een status die dicht bij de NAVO en de EU staat. Het maakt deel uit van de
"Europese familie", in de woorden van von der Leyen zelf. Gesteund door dit idee,
De EU heeft politieke steun, financiële bijstand en zelfs hulp geboden bij de ontwikkeling
De defensiecapaciteiten van Oekraïne. De Oekraïense president Volodymyr Zelensky was
meerdere malen uitgenodigd in het Europees Parlement en EU-leiders (waaronder von
der Leyen en Borrell) evenals vele politieke
leiders van EU-lidstaten bezochten Oekraïne meerdere malen als
gebaar van steun voor de strijd van het land tegen de Russische

Machine Translated by Google

regering.

Bovendien heeft de EU niet alleen de verwelkoming van miljoenen vluchtelingen ondersteund, Oekraïense vluchtelingen, maar legden ook strenge sancties op aan de De Russische overheid, maar ook Russische bedrijven en individuen verbonden met president Vladimir Poetin. Laatstgenoemde is als zodanig aangemerkt. als verantwoordelijk voor “oorlogsmisdaden” als gevolg van aanvallen op ziekenhuizen en andere civiele infrastructuur. In maart 2023 heeft het Internationaal Strafhof Het ICC heeft een arrestatiebevel tegen Poetin uitgevaardigd wegens oorlogsmisdaden.

Het ICC heeft ook een verzoek ingediend voor een arrestatiebevel voor oorlogsmisdaden en misdaden tegen de menselijkheid tegen de Israëlische premier Benjamin Netanyahu op 21 november 2024. In dit geval koos de EU echter de kant van met Israël. Alleen Israëlische leiders zijn uitgenodigd om te spreken in de Europees Parlement en von der Leyen, samen met de voorzitter van de Europees Parlement Roberta Metsola heeft onlangs Israël bezocht en een bijeenkomst gehouden gezamenlijke persconferentie met de Israëlische president Isaac Herzog op 13 oktober 2023.

Ondanks het grote aantal Palestijnen dat door Israëlische aanvallen in Gaza is gedood (en ook in Libanon en de Westelijke Jordaanoever, waar kolonisten nog steeds uitbreiden), is er weinig verandering geweest in het Europese buitenlandse beleid ten aanzien van Israël. In maart 2024 riepen bijna 200 maatschappelijke organisaties op tot de opschorting van de associatieovereenkomst tussen de EU en Israël, als gevolg van de menselijke rechten en democratische beginselen zijn een essentieel onderdeel van de Ondanks deze verzoeken blijft de EU vasthouden aan deze overeenkomst. overeenkomst intact.

Bovendien, hoewel het verhaal over Oekraïne een brede historische context heeft, perspectief rond het Sovjet-imperialisme, in het geval van Palestina, de chronologie begint op 7 oktober 2023. Het is alsof er niets is gebeurd vóór de Hamas-aanvallen. De 'andersgezindheid' is inderdaad duidelijk, aangezien er een constante ontkenning van Palestina als politieke gemeenschap (vaak gesproken

Machine Translated by Google

alleen van “Gaza”, alsof het geen deel uitmaakt van een groter land). Termen zoals “Nakba”, “genocide”, “bezetting”, “kolonialisme” of “apartheid” zijn niet verschijnen in het EU-narratief. In lijn hiermee worden Palestijnse doden weergegeven als het gevolg van een ‘tragedie’, een natuurramp zonder duidelijke gevolgen menselijke oorzaken.

Tegenstellingen en verlamming

Hoewel dit algemene verhaal in de EU domineert, zijn er enkele institutionele tegengewichten op Europees niveau. Josep Borrell – ondanks de ongelukkige metafoor die hierboven is genoemd – heeft von afgewezen Der Leyens standpunt over de kwestie. Hij heeft publiekelijk kritiek geuit op de Voorzitter van de Commissie, argumenterend met betrekking tot haar bezoek aan Israël Oktober 2023 dat “von der Leyens reis, met zo'n volledig pro-Israëlische positie, zonder iemand anders dan zichzelf te vertegenwoordigen in een kwestie van “De internationale politiek heeft hoge geopolitieke kosten voor Europa met zich meegebracht”.

Hij heeft ook de dubbele maatstaven van het Europese buitenlandbeleid aangeklaagd. beleid, dat ertoe heeft geleid dat de EU zich verzet tegen de schending van de mensenrechten in op sommige plaatsen en rechtvaardigen ze op andere plaatsen. Het buitenlands beleid van de EU moet overeengekomen door alle lidstaten, behalve Borrell, als Hoge Vertegenwoordiger voor Buitenlandse Zaken speelde een sleutelrol bij de coördinatie en het zoeken naar consensus. Spanje, België en Ierland zijn de staten met de meeste stelden zich aan de kant van Borrell.

In december 2024 verving de Estse Kaja Kallas Borrell in de tweede Commissie-von der Leyen, die duidelijk verder naar rechts opschoof. Kallas is naar voren gekomen als een sterke verdediger van Oekraïne in zijn verzet tegen Rusland, maar ze heeft niet dezelfde houding tegenover Palestina. De EU lijkt nu verlamd en niet in staat om op te komen voor mensenrechten coherent. Het is een slachtoffer van zijn interne tegenstrijdigheden en zijn ondergeschiktheid aan een mondiale logica die het niet kan of niet weet hoe

Machine Translated by Google

om te lezen – vooral de afhankelijkheidsrelatie met de Verenigde Staten.

Als een staakt-het-vuren wordt gerespecteerd, zal de EU waarschijnlijk kunnen zeggen dat
mensenrechten en democratie boeken vooruitgang ondanks bommen
en duizenden dode burgers. De waarheid, voorbij deze proclamaties,
is dat de argumenten van de EU over mensenrechten steeds minder overtuigend zijn
geloofwaardigheid omdat ze zo vaak incoherent en racistisch worden gebruikt
discretie. Dit geeft degenen die niet echt in mensenrechten geloven,
en de democratie om deze termen te gebruiken om een bloedbad voort te zetten in het aangezicht
of algemene verwarring.

Daarentegen zou een democratisch Europees buitenlands beleid op de juiste wijze
confronteren met zijn eigen koloniale verleden en heden, voorbij de logica van
"de tuin en de jungle", hypocrisie en dubbele normen. Het is
instructie dat het Zuid-Afrika was, en niet de EU of een andere Europese
land, dat Israël voor het Internationale Gerechtshof daagde op grond van de
omdat het genocide pleegde tegen Palestina.

De verdediging van mensenrechten kan niet beperkt blijven tot bepaalde gemeenschappen.
Als dat zo is, zal de EU het internationale recht verder uithollen en doorgaan met het
de bestaande hiërarchie tussen het mondiale Noorden en Zuiden reproduceren.
In plaats van de strijd van Oekraïners op een contraproductieve manier tegen elkaar op te zetten,
Palestijnen tegenover elkaar, Europees buitenlands beleid moet
manieren om solidariteitsbanden te smeden in alle antikoloniale strijd.

Voor meer informatie, zie het begeleidende artikel van de auteurs in de
Tijdschrift voor gemeenschappelijke marktstudies .

Opmerking: geef dit via een andere persoon aan
auteurs, de van
EUROPP – Europese politiek en Beleid of de London School of
Economie. Bron afbeelding:

Machine Translated by Google

Over de auteur

Álvaro Oleart

Alvaro Oleart is een FNRS-postdoctoraal onderzoeker in de Afdeling Politieke Wetenschappen en het Instituut voor Europese Studies van de Université Libre de Bruxelles (ULB). Hij is de auteur van de boeken “Framing TTIP in the European Public Spheres: Op weg naar een versterkende dissensus voor EU-integratie” (Palgrave, 2021) en “Democratie zonder politiek in EU-burgerparticipatie: Van Europese demoi tot dekoloniale menigte” (Palgrave, 2023).

Juan Roch

Juan Roch is universitair docent bij de afdeling Politicologie Wetenschap en Bestuurskunde aan de UNED in Madrid. Hij is de auteur van de boeken “The Populism-Euroscepticism Nexus: A Discursieve vergelijkende analyse van Duitsland en Spanje (Routledge, 2023) en “¿Polarizados o paralizados? Surgimiento y transformaciones del movimiento democrático” (Tecnos, 2025).

Geplaatst in: EU Buitenlandse Zaken | Politiek

Machine Translated by Google

Laat een reactie achter

Gerelateerde berichten

Aleks Szczerbiak

Brexit

Hoe zal de Poolse wet en

Regeert de rechtvaardigheidspartij?

30 NOVEMBER 2015

Waarom we nu allemaal bij elkaar moeten zijn

Rees-Mogg: Het argument tegen een plotselinge omkering van de Brexit

15 SEPTEMBER 2018

3

Laatste onderzoek

EU-politiek

Politiek en expertise: hoe wetenschap te gebruiken in een democratische samenleving

30 MAART 2022

Het vergroten van de transparantie van de ECB zou meer kwaad dan goed kunnen doen

18 MEI 2015

Machine Translated by Google

© LSE 2025

Machine Translated by Google

Leden van het Europees Parlement bekritiseren de dubbele maatstaven van de EU over arrestatiebevelen

van het ICC voor de Israëlische premier

Nu meer dan ooit moeten we de multilaterale orde steunen en blijven aandringen op respect voor de regels van het ICC. besluiten', zegt EU-commissaris

Melike Pala |26.11.2024 - Update: 27.11.2024

ANKARA

In een verhitte sessie op dinsdag in het Europees Parlement (EP) heeft de voorzitter van de Europese Commissie, Ursula von der Leyen, scherp bekritiseerd vanwege haar vermeende stilzwijgen over de arrestatiebevelen van de Internationaal Strafhof (ICC) voor Israëlische functionarissen.

Het ICC heeft arrestatiebevelen uitgevaardigd voor de Israëlische premier Benjamin Netanyahu en zijn voormalige Defensie-officier. opperhoofd Yoav Gallant wegens oorlogsmisdaden en misdaden tegen de menselijkheid in de Gazastrook.

Israël wordt door het Internationaal Gerechtshof ook aangeklaagd voor genocide vanwege de brute oorlog tegen Gaza.

Europarlementariërs beschuldigden de EU er ook van “dubbele maatstaven” te hanteren bij de omgang met het internationaal recht en schendingen van de mensenrechten.

Machine Translated by Google

Tijdens de bijeenkomst, die de titel droeg 'De escalerende spanningen in het Midden-Oosten, de humanitaire crisis in
Gaza en de Westelijke Jordaanoever, de rol van UNRWA in de regio, de noodzaak van de vrijlating van alle gevangenen en de
Arrestatiebevelen van het ICC voor Israëlische functionarissen", de rol van de EU in het licht van de humanitaire crisis in
Er wordt gesproken over Gaza en de bezette Westelijke Jordaanoever.

Namens de Raad van de EU heeft de Hongaarse minister voor Europese Zaken Janos Boka alle partijen in de Gazastrook opgeroepen om
maximale terughoudendheid en naleving van het internationaal humanitair recht.

Boka gaf uiting aan zijn diepe verdriet over het "onaanvaardbaar hoge aantal burgerslachtoffers, vooral vrouwen en kinderen",
en benadrukte de eis van de EU voor een onmiddellijk staakt-het-vuren en de onvoorwaardelijke vrijlating van gevangenen
in Gaza en het uitbreiden van de toegang tot humanitaire hulp.

"De humanitaire situatie in het Midden-Oosten is ernstig en de Raad van de EU blijft zich inzetten om deze aan te pakken
“Als topprioriteit”, zei Boka.

Namens de Hoge Vertegenwoordiger van de EU Josep Borrell, Elisa Ferreira, EU-commissaris voor Cohesie en
Hervormingen, een somber beeld van de crisis in Gaza. Ze wees op het ongekende aantal burgerslachtoffers, de grote
ontheemding en de dreiging van hongersnood.

Ferreira bevestigde de inzet van de EU voor de ondersteuning van het internationaal recht, inclusief de steun aan UNRWA
(het Palestijnse vluchtelingenagentschap van de VN). Dit alles in een tijd waarin er groeiende zorgen zijn over de mogelijke
de ontbinding ervan nadat het Israëlische parlement onlangs een wetsvoorstel had aangenomen.

“De Israëlische aanvallen op de VN moeten stoppen”, zei Ferreira, die de nadruk legde op het belang van de verdediging van een
een op regels gebaseerde wereldorde.

Zij herhaalde de steun van de EU voor het ICC en drong er bij de lidstaten op aan samen te werken om de beslissingen van het ICC af te dwingen.

“Nu, meer dan ooit, moeten we de multilaterale orde steunen en blijven oproepen tot respect voor en implementatie van de
“De beslissingen van het ICC”, voegde ze eraan toe.

Kritiek op de EU-aanpak vormde een belangrijk onderdeel van het debat. Liberale en linkse parlementsleden
groepen beschuldigden de EU ervan het internationale recht niet consequent toe te passen.

Het Ierse linkse Europarlementslid Lynn Boylan veroordeelde het stilzwijgen van von der Leyen over de
Het ICC heeft arrestatiebevelen uitgevoerd en gezegd: "De geloofwaardigheid van de EU is vernietigd – niet alleen in Palestina en de
Zuid, maar zelfs binnen de eigen lidstaten. Het ontbreken van sancties is medeplichtigheid."

Het Griekse Europarlementslid Konstantinos Arvanitis sloot zich hierbij aan en drong er bij de EU op aan zich aan de
ICC moet in alle gevallen op dezelfde wijze worden toegepast.

Machine Translated by Google

“Voer alstublieft de arrestatiebevelen van het ICC uit, zoals u dat met eerdere beslissingen hebt gedaan. Stop

“Er wordt met dubbele maatstaven gemeten”, zei hij.

Het Sloveense Europarlementslid MatjažNemec bekritiseerde de “dubbele maatstaven” in de behandeling van Israël door de EU vergeleken met andere landen, waaronder Rusland.

“Stilte is medeplichtigheid”, zei Nemec, waarbij hij een contrast schetste tussen de arrestatiebevelen voor de Russische president Vladimir Poetin en Netanyahu.

Niet alle wetgevers waren het eens met de oproep tot actie.

Extreemrechtse Europarlementariërs uitten kritiek op de arrestatiebevelen en betoogden dat deze politiek gemotiveerd waren.

Hun aantal was echter veel kleiner dan dat van de mensen die opriepen tot verantwoording en naleving van het internationaal recht.

Systeem (HAS) ontvangen, en in samengevatte vorm. **Neem contact met ons op voor abonnementsopties.**

Gerelateerde onderwerpen

Machine Translated by Google

Dit artikel is vertaald met behulp van kunstmatige intelligentie (AI). Het persbureau is niet verantwoordelijk voor de inhoud van het vertaalde artikel. Het origineel is gepubliceerd door AMNA.

Oprichting van een speciale rechtbank voor Russische misdaden in Oekraïne

door AI | 12 mei 2025 | **De**

Hoge Vertegenwoordiger van de EU voor Buitenlandse Zaken, Kaja Kallas, zei dat Oekraïne en haar Europese partners tijdens hun bijeenkomst in Lviv de oprichting van een speciaal tribunaal hebben goedgekeurd dat oorlogsmisdaden zal berechten die door Rusland in Oekraïne zijn gepleegd.
Tegelijkertijd werd er 1 miljard euro goedgekeurd voor de defensie-industrie van Oekraïne.

ÿ ÿÿÿÿÿ ÿÿÿÿ tijdens haar bezoek aan Oekraïne, tijdens een ontmoeting met Europese ministers van Buitenlandse Zaken.
Bron: Europese Commissie

De hoge vertegenwoordiger van de EU voor Buitenlandse Zaken, Kaja Kallas, zei dat Oekraïne en zijn Europese partners op hun bijeenkomst in Lviv keurde de oprichting goed van een speciaal tribunaal dat oorlogsmisdaden zal berechten gepleegd door Rusland in Oekraïne. Tegelijkertijd werd 1 miljard euro goedgekeurd voor de Oekraïense defensie. industrie.
"Niemand zal ongestraft blijven voor de misdaden die zijn gepleegd", zei Kaja Kallas vanuit Lviv.
"De boodschap is belangrijk. Er zijn veel landen die al deel uitmaken van de Kerngroep, maar alle landen die de waarden en principes van het Handvest van de Verenigde Naties onderschrijven, zouden zich ook bij ons moeten aansluiten en dit speciale Tribunaal moeten steunen", voegde ze eraan toe in een videoboodschap op "X".

De overeenkomst over de oprichting van een speciaal tribunaal voor de misdaden van Rusland werd ondertekend door de hoge vertegenwoordiger van de EU, Kaja Kallas, en de commissaris voor Democratie, Justitie en Rechtsstaat, Michael McGrath. Aanwezig waren de Oekraïense minister van Buitenlandse Zaken Andrii.
Sibihah en de premier van het land, Denys Shmyhal, evenals de ministers van Buitenlandse Zaken van de EU die naar Sibihah reisden naar Lviv na de informele top die ze gisteren, donderdag, hielden in

Machine Translated by Google
Machinaal vertaald door Google

Warschau had... Onder hen de ministers van Buitenlandse Zaken van Frankrijk, Polen, Spanje, Nederland en hun Britse collega David Lammy. Ook Canada steunt de oprichting van het speciale tribunaal.

De kerngroep die vandaag de Verklaring voor de oprichting van het Speciale Hof heeft aangenomen, bestaat uit lidstaten van de Raad van Europa. De vergadering van de Ministeriële Commissie van de Raad van Europa in Luxemburg op 13 en 14 mei In 2025 wordt de volgende stap gezet naar de officiële oprichting van het Speciale Hof.

Het speciale tribunaal voor 'agressiemisdrijven' zal samenwerken met het Internationaal Strafhof (ICC), dat al een uitspraak heeft gedaan internationale arrestatiebevelen voor verschillende Russische leiders, waaronder Vladimir Poetin.

Wat betreft de vrijmaking van een miljard euro voor de Oekraïense defensie-industrie, zullen deze fondsen worden gefinancierd uit rente die wordt gegenereerd door Russische tegoeden van de Russische Centrale Bank in de EU bevroren.

Het Westen heeft sinds het begin van de oorlog in 2022 Russische tegoeden ter waarde van ongeveer € 235 miljard bevroren, waarvan het grootste deel zich in Europa bevindt. Enkele maanden geleden besloot de EU de rente op deze tegoeden te bevriezen.

Machine Translated by Google
Mvvaaddeen Hiiinnsiiee rr Ttaaiinnsslaatteedd bbyy GGoooogglllee

06.05.2025

Gezamenlijke verklaring van de bijeenkomst van ministers van Buitenlandse Zaken over de afsluiting van de werkzaamheden van

de kerngroep voor de oprichting van een speciaal tribunaal voor de misdaad van Agressie tegen Oekraïne

(“Verklaring van Lviv”)

(9 mei 2025, Lviv, Oekraïne)

Wij, de ministers van Buitenlandse Zaken en andere vertegenwoordigers van de staten die deelnemen aan de Kerngroep voor de oprichting van een speciaal tribunaal voor het misdrijf agressie tegen Oekraïne (de kerngroep), zijn vandaag, 9 mei 2025, bijeen in Lviv, een stad die een belangrijke rol heeft gespeeld bij de vorming van internationale rechtsgeleerden die de basis hebben gelegd voor het moderne internationale strafrecht,

Herinnerend aan resolutie A/RES/ES-11/1 van de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties van 2 maart 2022, getiteld "Agressie tegen Oekraïne", die in de krachtigste bewoordingen de agressie van de Russische Federatie beschrijft tegen Oekraïne wordt betreurd, in strijd met artikel 2(4) van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, Verenigde Naties,

Herinnerend aan resolutie A/RES/ES-11/6 van de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties van 23 februari 2023, getiteld "Beginselen van het Handvest van de Verenigde Naties die ten grondslag liggen aan een alomvattend, rechtvaardige en duurzame vrede in Oekraïne",

Uiting gevend aan hun waardering voor het werk dat is verricht door de juridische experts binnen de kerngroep met betreffende de ontwerpen van wetgevende instrumenten die nodig zijn voor de oprichting van een speciaal tribunaal voor de Misdaad van agressie tegen Oekraïne sinds januari 2023,

Rekening houdend met de Wenen-Riga-verklaring van de kerngroep van 22 november 2024,

Geleid door de gezamenlijke doelstelling om verantwoording af te leggen voor de misdaad van agressie gepleegd tegen Oekraïne,

Wij verklaren hierbij het volgende:

1. Wij zijn verheugd over de voltooiing van het technische werk aan de ontwerp-wettelijke instrumenten die nodig zijn om, binnen het kader van de Raad van Europa, een Speciaal Tribunaal voor het Misdrijf van Agressie tegen Oekraïne.

2. Wij benadrukken het cruciale belang van het Speciale Tribunaal bij het leveren van gerechtigheid door degenen die verantwoordelijk zijn voor de doodstraf ter verantwoording te roepen. de grootste verantwoordelijkheid voor deze zeer ernstige internationale misdaad die tegen Oekraïne is gepleegd.

3. Wij benadrukken dat het Speciale Tribunaal, zodra het is opgericht, overeenkomstig zijn Statuut zijn werkzaamheden zal uitvoeren. procedures met volledige eerbiediging van het internationaal recht en de mensenrechten, met als doel ervoor te zorgen dat er verantwoording wordt afgelegd voor de misdaad van agressie en het versterken van de internationale rechtsorde.

4. Wij betuigen onze dank aan allen die actief hebben bijgedragen aan het voorbereidende werk voor de ontwerp van wetgevende instrumenten die nodig zijn voor de oprichting van het Bijzondere Hof, met name de juridische adviseurs die deelnemen aan de Kerngroep.

Machine Translated by Google
Machine Translated by Google

06.05.2025

5. Wij onderstrepen de centrale rol die de Raad van Europa heeft gespeeld bij de oprichting van het Speciale Hof en erkennen de belangrijke bijdrage van de Europese Commissie en de Europese Dienst voor extern optreden, met inbegrip van hun werk aan het ontwerp Overeenkomst tussen Oekraïne en de Raad van Europa over de oprichting van het Speciale Hof, het ontwerp van het Statuut van het Speciale Hof Het Hof en het ontwerp van de Uitgebreide Gedeeltelijke Overeenkomst waarin de modaliteiten van de steun voor het Speciale Hof zijn vastgelegd, met inbegrip van de financiering en andere administratieve aspecten.

6. Wij bevestigen onze voortdurende inzet voor het proces van de oprichting van het Speciale Hof binnen het kader van de Raad van Europa, om zo snel mogelijk met zijn werkzaamheden te beginnen en om een doeltreffende werking ervan te ondersteunen.

7. Om de internationale steun voor het Speciale Tribunaal te vergroten, roepen we andere staten op en internationale organisaties om zich bij onze inspanningen aan te sluiten en de activiteiten van de Special te ondersteunen Om het tribunaal actief te ondersteunen.

8. Wij, de vertegenwoordigers van de lidstaten van de Raad van Europa, kijken ernaar uit de vergadering van het Comité van Ministers van de Raad van Europa in Luxemburg op 13-14 mei 2025, de volgende stap in het formaliseren van de oprichting van het Speciale Tribunaal binnen het kader van de Raad van Europa.

*

Deze verklaring werd afgelegd in aanwezigheid van Kaja Kallas, Hoge Vertegenwoordiger van de Unie voor Buitenlandse Zaken en Veiligheidsbeleid en vicevoorzitter van de Europese Commissie, en Michael McGrath, Commissaris voor Democratie, Justitie, Rechtsstaat en Consumentenbescherming.

Machine Translated by Google

Artikel 19 VEU bepaalt dat het Hof van Justitie van de EU tot taak heeft
erop toezien dat bij de interpretatie en toepassing van de Verdragen het recht in acht wordt genomen.
De lidstaten moeten ervoor zorgen dat zij de nodige rechtsbescherming hebben op de gebieden
vallen onder het Unierecht. Een belangrijk precedent werd geschapen in ASJP (C-64/16), waar het Hof van
Justitie oordeelde dat de tweede alinea van artikel 19, lid 1, VEU
concrete rechtsgevolgen voor het rechtsstaatbeginsel in artikel 2 VEU. Dit stelde het Hof in staat de lidstaten
verantwoordelijk te houden voor de handhaving van het
onafhankelijkheid van de rechterlijke macht, waarbij hij betoogde dat wederzijds vertrouwen tussen rechtbanken
essentieel is voor een effectieve rechtsbedeling.

De bescherming van de waarden van artikel 2 TEU in de EU

- Laad het factsheet in PDF-formaat

De Europese Unie is gebaseerd op de waarden van respect voor de menselijke waardigheid,
vrijheid, democratie, gelijkheid, de rechtsstaat en eerbiediging van de mensenrechten, met inbegrip van de rechten
van personen die tot minderheden behoren, zoals vastgelegd in artikel 2 van het Verdrag betreffende de bescherming van de
rechten van de mens.
Europese Unie (VEU). Om ervoor te zorgen dat deze waarden worden gerespecteerd, is artikel 7 VEU
voorziet in een EU-mechanisme om het bestaan van ernstige en aanhoudende schendingen van EU-waarden door
een lidstaat vast te stellen en mogelijk te bestraffen. De EU is ook
gebonden aan het Handvest van de grondrechten en heeft zich verbonden tot toetreding tot het Europees
Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden.

Van wettelijke bescherming van fundamentele rechten tot codificatie in de Verdragen

De Europese Gemeenschappen (EG) (nu de Europese Unie) werden oorspronkelijk opgericht als een internationale
organisatie met een in wezen economische werkingssfeer. Er was daarom geen behoefte aan expliciete regels
met betrekking tot de eerbiediging van de grondrechten, die lange tijd niet in de Verdragen werden genoemd en in
ieder geval werden geacht te zijn gewaarborgd door het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de
mens en de fundamentele vrijheden (EVRM) uit 1950, dat door de lidstaten was ondertekend.

Nadat het Hof van Justitie van de Europese Unie (HvJ-EU) echter de beginselen van rechtstreekse werking
en voorrang van het Europees recht had bevestigd, maar weigerde de verenigbaarheid van de beslissingen
met het nationale en constitutionele recht van de lidstaten te onderzoeken,
Staten (Stork, zaak 1/58; Ruhrkohlen-Verkaufsgesellschaft, gevoegde zaken 36, 37,
38-59 en 40-59) begonnen bepaalde nationale rechtbanken hun zorgen te uiten over de
effecten die dergelijke jurisprudentie zou kunnen hebben op de bescherming van constitutionele waarden zoals
grondrechten. Als Europees recht zelfs voorrang zou krijgen boven nationaal constitutioneel recht,
zou het mogelijk grondrechten schenden.
Om dit theoretische risico aan te pakken, hebben de Duitse en Italiaanse constitutionele hoven elk een wet aangenomen
een vonnis uit 1974 waarin hun bevoegdheid om het Europees recht uit te leggen werd bevestigd

Machine Translated by Google

om hun verenigbaarheid met grondwettelijke rechten te waarborgen (Solange I; Frontini). Dit bracht het HvJ-EU ertoe om via zijn jurisprudentie het beginsel van eerbiediging van fundamentele rechten te bevestigen. rechten, waarin wordt gesteld dat fundamentele rechten zijn verankerd in de algemene beginselen van het Gemeenschapsrecht die door het Hof worden beschermd (Stauder, zaak 29-69). Deze zijn geïnspireerd door de constitutionele tradities die de lidstaten gemeen hebben (Internationale Handelsgesellschaft, zaak 11-70) en door internationale verdragen ter bescherming van van de mensenrechten waarbij de lidstaten partij zijn (Nold, zaak 4-73), met inbegrip van het EVRM (Rutili, zaak 36-75).

Met de geleidelijke uitbreiding van de bevoegdheden van de EU naar beleid dat een directe impact heeft over fundamentele rechten - zoals justitie en binnenlandse zaken, die vervolgens ontwikkeld tot een volwaardige ruimte van vrijheid, veiligheid en rechtvaardigheid - , de Verdragen werden gewijzigd om de EU stevig te verankeren in de bescherming van fundamentele rechten. Het Verdrag van Maastricht bevatte verwijzingen naar het EVRM en de constitutionele tradities die de lidstaten gemeen hebben als algemene beginselen van het EU-recht, terwijl het Verdrag van Amsterdam de Europese 'beginselen' waarop de EU is gegrondvest (in het Verdrag van Lissabon, 'waarden' zoals opgesomd in artikel 2 VEU) herbevestigde en een procedure instelde om de in de Verdragen vastgelegde rechten op te schorten in geval van ernstige en aanhoudende schendingen van de grondrechten door een lidstaat.

het Handvest van de grondrechten en de inwerkingtreding ervan, samen met het Verdrag van Lissabon, zijn de nieuwste ontwikkelingen in dit codificatieproces, gericht op het verzekeren de bescherming van de grondrechten in de EU.

De toetreding van de EU tot het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en Fundamentele vrijheden

Omdat het EVRM het belangrijkste instrument is voor de bescherming van fundamentele rechten, rechten in Europa, waartoe alle lidstaten zijn toegetreden, de toetreding van de EG tot het EVRM leek een logische oplossing voor de noodzaak om het EG-Verdrag te koppelen aan fundamentele verplichtingen. De Commissie stelde herhaaldelijk (in 1979, 1990 en 1993) de toetreding van de EG tot het EVRM voor. Het HvJ-EU, dat om een advies over deze kwestie werd gevraagd, oordeelde in 1996 in zijn Advies 2/94 dat het Verdrag de EG geen bevoegdheid verleende om mensenrechten te reguleren of internationale verdragen op dit gebied te sluiten, waardoor toetreding juridisch onmogelijk werd. Het Verdrag van Lissabon verhielp deze situatie door de invoering van artikel 6(2), dat de toetreding van de EU tot het EVRM verplicht stelde. Dit betekende

dat de EU (zoals dat al het geval was voor haar lidstaten) onderworpen zou worden aan toezicht op de eerbiediging van de fundamentele rechten door een rechterlijke instantie buiten de EU. zelf, namelijk het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (EHRM). Na de toetreding van de EU burgers, maar ook onderdanen van niet-EU-landen die zich op het grondgebied van de EU bevinden, zouden in staat zijn om Rechtshandelingen die door de EU zijn vastgesteld, kunnen zij rechtstreeks voor het EHRM aanvechten op basis van de bepalingen van het EVRM, op dezelfde manier als zij rechtshandelingen die door de EU zijn vastgesteld, kunnen aanvechten. Lidstaten.

In 2010, direct na de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon, heeft de EU heeft onderhandelingen geopend met de Raad van Europa over een ontwerp van toetredingsovereenkomst, die in april 2013 zijn afgerond. In juli 2013 heeft de Commissie het HvJ-EU verzocht om uitspraak doen over de verenigbaarheid van deze overeenkomst met de Verdragen. Op 18

Machine Translated by Google

In december 2014 bracht het HvJ-EU een negatief advies uit, waarin het stelde dat het ontwerpakkoord de specifieke kenmerken en de autonomie van het EU-recht kon ondermijnen (Advies 2/13). Na een periode van bezinning en discussie over de oplossing van de door het HvJ-EU aan de orde gestelde kwesties, hervatten de EU en de Raad van Europa in 2019 de onderhandelingen, die nog steeds gaande zijn.

Het Handvest van de grondrechten van de EU

Parallel aan het 'externe' toezichtsmechanisme dat de toetreding van de EC tot het EVRM is voorzien om de conformiteit van wetgeving en beleid te waarborgen met fundamentele rechten was er een 'intern' toezichtsmechanisme nodig bij de EC niveau naar

een voorafgaande en autonome rechterlijke toetsing door het HvJ-EU mogelijk maken. Hiervoor was een specifieke Bill of Rights voor de EU noodzakelijk, en de Europese Raad van Keulen van 1999 besloot een Conventie bijeen te roepen om een Handvest van de grondrechten op te stellen.

Het Handvest werd in 2000 in Nice plechtig afgekondigd door het Parlement, de Raad en de Commissie. Na een wijziging werd het in 2007 opnieuw afgekondigd. Het was pas met de goedkeuring van het Verdrag van Lissabon op 1 december
In 2009 kreeg het Handvest rechtstreekse werking, zoals voorzien in artikel 6(1) VEU, en werd het daarmee een bindende bron van primair recht.

Hoewel het Handvest gebaseerd is op het EVRM en andere Europese en internationale instrumenten, was het op meerdere manieren innovatief. In het bijzonder omvat handicap,
leeftijd en seksuele geaardheid als verboden discriminatiegronden, en omvat toegang tot documenten, gegevensbescherming en goed bestuur behoren tot de fundamentele rechten die het Handvest bevestigt.

De reikwijdte van het Handvest is enerzijds potentieel zeer breed, aangezien de meeste de rechten die het erkent, worden toegekend aan 'iedereen', ongeacht nationaliteit of status. Aan de andere kant beperkt artikel 51 de toepassing ervan tot de EU-instellingen en instanties en, wanneer zij het EU-recht ten uitvoer brengen, aan de lidstaten.

Artikel 7 VEU, het rechtsstatelijkheidskader en -mechanisme van de Commissie

Het Verdrag van Amsterdam heeft een nieuw sanctiemechanisme ingevoerd om ervoor te zorgen dat de fundamentele rechten, maar ook andere Europese beginselen en waarden zoals democratie, de rechtsstaat, gelijkheid en de bescherming van minderheden, worden gerespecteerd.
door lidstaten buiten de wettelijke grenzen van de bevoegdheden van de EU.
Dit betekende dat de EU de bevoegdheid kreeg om in te grijpen op gebieden die anders ontoegankelijk zouden zijn. overgelaten aan de lidstaten, in situaties van 'ernstige en voortdurende schending' van deze waarden.
Een soortgelijk mechanisme was voor het eerst door het Parlement voorgesteld in zijn ontwerptekst van het EU-Verdrag uit 1984. Het Verdrag van Nice voegde een preventieve fase toe, in gevallen van 'duidelijk risico' van een 'ernstige schending' van EU-waarden in een lidstaat. Deze procedure was bedoeld om de bescherming van de grondrechten, evenals van de democratie en de rechtsstaat te waarborgen. en minderheidsrechten, zoals vastgelegd in de criteria van Kopenhagen voor toetreding van nieuwe
De lidstaten zouden na de toetreding van toepassing blijven, en wel op dezelfde manier voor alle Lidstaten.

Machine Translated by Google

Artikel 7(1) VEU voorziet in een 'preventieve fase', die een derde van de lidstaten, het Parlement en de Raad de bevoegdheid geeft om:
en de Commissie om een procedure te starten waarbij de Raad, handelend met een meerderheid van viervijfde van de stemmen, kan vaststellen dat er in een lidstaat een "duidelijk gevaar voor een ernstige schending" bestaat van de EU-waarden zoals verkondigd in artikel 2 VEU, waaronder eerbiediging van de mensenrechten, de menselijke waardigheid, vrijheid en gelijkheid, en de rechten van personen die tot minderheden behoren. Alvorens een dergelijke vaststelling te doen, moet de betrokken lidstaat worden gehoord en kunnen er aanbevelingen worden gedaan, terwijl het Parlement zijn goedkeuring moet geven met een tweederde meerderheid van de uitgebrachte stemmen en een absolute meerderheid van zijn leden (artikel 354(4) VWEU). Deze preventieve procedure was
voor het eerst geactiveerd op 20 december 2017 door de Commissie met betrekking tot Polen en op 12 september 2018 door het Parlement met betrekking tot Hongarije, maar blijft geblokkeerd in de Raad, waar een aantal hoorzittingen plaatsvonden, maar geen aanbevelingen – laat staan bevindingen – werden aangenomen. Bovendien werd het Parlement het recht ontzegd om zijn standpunten kenbaar te maken tijdens de hoorzittingen van de Raad, waaronder over Hongarije, ondanks zijn rol als initiatiefnemer van de procedure. De Commissie stelde op 6 mei 2024 voor om de procedure op grond van artikel 7(1) tegen Polen te sluiten.

Artikel 7(2) en 7(3) VEU bepalen dat in het geval van 'het bestaan van een ernstige en voortdurende schending' van EU-waarden, voor een 'sanctiemechanisme' dat kan worden geactiveerd door de Commissie of door een derde van de lidstaten (met uitzondering van het Parlement), na de betrokken lidstaat te hebben uitgenodigd om zijn opmerkingen in te dienen. De Europese Raad stelt het bestaan van de schending vast met eenparigheid van stemmen, na goedkeuring door het Parlement met dezelfde meerderheid als voor het preventiemechanisme. De Raad kan besluiten bepaalde sancties op te schorten
lidmaatschapsrechten van de betrokken lidstaat, waaronder het stemrecht in de Raad, ditmaal met een gekwalificeerde meerderheid. De Raad kan besluiten de sancties te wijzigen of in te trekken, eveneens met een gekwalificeerde meerderheid.
De betrokken lidstaat neemt niet deel aan de stemmingen in de Raad of de Europese Raad. De aanneming en het blijft moeilijk om sancties te bereiken vanwege de unanimiteitsvereiste, aangezien aangetoond door het feit dat de regeringen van Hongarije en Polen hebben aangekondigd dat zij een veto zullen uitspreken dergelijke beslissingen met betrekking tot de andere lidstaat.

Om de kloof te overbruggen tussen de politiek moeilijke activering van de procedures van artikel 7 VEU (die worden gebruikt om situaties aan te pakken die buiten het bereik van het EU-recht vallen) en inbreukprocedures met beperkte werking (die worden gebruikt in specifieke situaties die onder het EU-recht vallen). binnen het toepassingsgebied van het EU-recht) heeft de Commissie in 2014 een EU-kader gelanceerd voor de versterking van

Dit raamwerk was bedoeld om te zorgen voor een effectieve en

coherente bescherming van de rechtsstaat als voorwaarde voor het waarborgen van de eerbiediging van de grondrechten en de democratie in situaties van een systemische bedreiging voor hen. Het is bedoeld als voorloper en aanvulling van artikel 7 VEU en voorziet in drie fasen: beoordeling door de Commissie, dat wil zeggen een gestructureerde dialoog tussen de Commissie en de lidstaten Staat, eventueel gevolgd door een advies over de rechtsstaat; een Commissie aanbeveling over de rechtsstaat; en de follow-up door de lidstaat van de aanbeveling. Deze rechtsstaat
Het kader werd in 2016 op Polen toegepast en werd, vanwege gebrek aan succes, opgevolgd door de Commissie om een Artikel 7-procedure op 20 december 2017.

In juli 2019 zette de Commissie een volgende stap in haar mededeling getiteld Binnen de Unie: de rechtsstaat Een blauwdruk voor actie en lanceerde een

Machine Translated by Google

rechtsstaatmechanisme, bestaande uit een jaarlijkse evaluatiecyclus op basis van een verslag over de rechtsstaat waarin de situatie wordt gemonitord in de lidstaten, die de basis vormt voor de interinstitutionele dialoog. Het eerste rapport werd gepubliceerd in september 2020, vergezeld van 27 landenhoofdstukken, die betrekking hadden op het rechtssysteem (en met name de onafhankelijkheid, kwaliteit en efficiëntie), het kader voor corruptiebestrijding (juridische en institutionele opzet, preventie, repressieve maatregelen), mediapluriformiteit (regelgevende instanties, transparantie van eigendom en overheidsingrijpen, bescherming van journalisten) en andere institutionele kwesties met betrekking tot checks and balances (wetgevingsproces, onafhankelijke autoriteiten, toegankelijkheid, rechterlijke toetsing, maatschappelijk middenveld). Het verslag versterkt de positie van de EU aanzienlijk. toezicht door niet alleen het burgerlijk recht, maar ook het strafrecht en het bestuursrecht te bestrijken, vergeleken met het EU-scorebord voor justitie en andere instrumenten voor toezicht en rapportage, waarbij aandacht wordt besteed aan de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht, corruptie, media pluralisme, scheiding der machten en ruimte voor het maatschappelijk middenveld. Er werd een netwerk van nationale contactpunten opgezet om informatie te verzamelen en de dialoog met de lidstaten te waarborgen, en de dialoog met belanghebbenden werd bevorderd, waaronder organen van de Raad van Europa, de Organisatie voor Veiligheid en Samenwerking in Europa, de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling, justitiële netwerken en niet-gouvernementele organisaties. De derde jaarlijkse Het rapport, gepubliceerd in juli 2022, bevatte ook een reeks aanbevelingen aan elke lidstaat, de follow-up van hetgeen in de daaropvolgende jaarlijkse verslagen over de rechtsstaat moet worden onderzocht.

In het vierde jaarverslag, gepubliceerd in juli 2023, werd de implementatie van de strategie van het voorgaande jaar geëvalueerd. aanbevelingen gedaan en verdere aanbevelingen gedaan.

Andere instrumenten voor de bescherming van EU-waarden

De EU beschikt over andere instrumenten om de waarden van de EU te beschermen.

Wanneer de Commissie een nieuw wetgevingsinitiatief voorstelt, beoordeelt zij de verenigbaarheid ervan met de grondrechten door middel van een effectbeoordeling. Dit aspect wordt vervolgens ook door de Raad en het Parlement beoordeeld.

De Commissie publiceert ook een jaarlijks verslag over de toepassing van het Handvest van de grondrechten, dat wordt onderzocht en besproken door de Raad, die hierover conclusies aanneemt, en door het Parlement, in het kader van haar jaarverslag over de situatie van de grondrechten in de EU. In december 2020 lanceerde de Commissie een Nieuwe strategie om de implementatie van het Handvest in de EU te versterken, ook met betrekking tot EU-fondsen, via de specifieke 'randvoorwaarde' die in de Verordening Gemeenschappelijke Bepalingen van 2021 werd geïntroduceerd. Aanvankelijk werden de cohesiefondsen voor Polen en Hongarije niet op deze basis uitgekeerd. Op 13 december 2023 stelde de Commissie vast dat Hongarije aan de horizontale randvoorwaarde had voldaan, waardoor het land aanspraak kon maken op maximaal € 10,2 miljard aan fondsen. eerder geblokkeerd. In februari 2024 oordeelde de Commissie ook dat Polen aan zijn verplichtingen had voldaan, waardoor het land de vrijgave van maximaal 76,5 miljard euro aan cohesiefondsen voor de periode 2021-2027 kon aanvragen.

Sinds 2014 organiseert de Raad ook een jaarlijkse dialoog tussen alle lidstaten om de rechtsstaat te bevorderen en te beschermen, waarbij elk jaar de nadruk op een ander thema ligt.

Machine Translated by Google

Vanaf het tweede semester van 2020 heeft de Raad besloten om zich elk semester te richten op het onderzoeken van de situatie van de rechtsstaat in vijf lidstaten, op basis van het verslag van de Commissie over de rechtsstaat.

Daarnaast worden kwesties die verband houden met EU-waarden gemonitord in het kader van het Europees Semester en kunnen er landspecifieke aanbevelingen worden gedaan. De betrokken gebieden omvatten rechtsstelsels (op basis van het scorebord voor justitie), evenals handicaps, sociale rechten en burgerrechten (met betrekking tot bescherming tegen georganiseerde criminaliteit). en corruptie).

Bulgarije en Roemenië vielen ook onder het mechanisme voor samenwerking en verificatie, dat op 15 september 2023 sloot en werd vervangen door het rechtsstaatmechanisme.

Inbreukprocedures zijn een belangrijk instrument om schendingen van EU-waarden in de Unie te bestraffen, en het HvJ-EU ontwikkelt jurisprudentie over dit onderwerp. Bij niet-naleving kan een inbreukprocedure worden gestart. van een nationale wet met het EU-recht en de waarden in individuele en specifieke gevallen (terwijl artikel 7 ook van toepassing is op situaties buiten de werkingssfeer van het EU-recht, waarin sprake is van systematische en aanhoudende schendingen van fundamentele rechten) en het HvJ-EU kan financiële sancties opleggen bij het niet naleven van bevelen of uitspraken.

Het Bureau van de Europese Unie voor de grondrechten (FRA), opgericht in 2007 in Wenen, speelt een belangrijke rol bij het monitoren van de situatie op het gebied van de grondrechten in de EU. Het FRA is verantwoordelijk voor het verzamelen, analyseren, verspreiden en evalueren van informatie en gegevens over de grondrechten. Het voert ook onderzoek en wetenschappelijke enquêtes uit en publiceert jaarverslagen en thematische rapporten over de grondrechten.

De Commissie versterkt ook de gelijkheid en de bescherming van minderheden – twee van de pijlers van artikel 2

VEU – door middel van specifieke strategieën, voorstellen en maatregelen ter bevordering van gendergelijkheid en bestrijding van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld, racisme, haatzaaiende uitlatingen, haatmisdrijven en antisemitisme, en om de rechten van vrouwen te beschermen van LGBTIQ-mensen, Roma, mensen met een beperking en kinderen, onder het overkoepelende concept van 'Een Unie van Gelijkheid'. De Commissie, gesteund door het Parlement en 15 lidstaten, daagde Hongarije voor het HvJ-EU. vanwege haar anti-LGBTIQ-wet wegens schending van onder andere artikel 2 VEU. Ze stelde ook richtlijnen voor De organen voor gelijke behandeling moeten worden versterkt door middel van gemeenschappelijke normen, die onlangs zijn aangenomen.

Na een blokkade, veroorzaakt door de veto's van de regeringen van Hongarije en Polen, heeft de Europese Raad van Op 10-11 december 2020 werd eindelijk een akkoord bereikt over een verordening over een algemeen conditionaliteitsregime voor de Bescherming van de begroting van de Unie. De verordening maakt de bescherming van de EU-begroting mogelijk bij inbreuken op de als wordt vastgesteld dat de rechtsstaat in een lidstaat de gezonde financiële situatie aantast of er een ernstig risico op bestaat dat deze aantast, Het beheer van de EU-begroting of de bescherming van de financiële belangen van de EU op een voldoende directe manier. Een door de Hongaarse en Poolse regeringen tegen de verordening aangespannen rechtszaak werd door het HvJ-EU afgewezen, waardoor de Commissie en de Raad de weg vrijmaakten om het mechanisme tegen Hongarije in werking te stellen, wat leidde tot de opschorting van € 6,3 miljard aan cohesiebeleidsprogramma's.

Machine Translated by Google

De Commissie bespreekt momenteel de implementatie van de nationale herstel- en veerkrachtfaciliteit.
plannen met een aantal lidstaten en het monitoren of zij de afgesproken mijlpalen halen en
doelstellingen, die een voorwaarde vormen voor de uitbetaling van de middelen. Deze zijn bedoeld om de uitdagingen aan te pakken die
zijn geïdentificeerd in de landspecifieke aanbevelingen van het Europees Semester die door de Raad zijn aangenomen, en in de
De rapporten van de Commissie over de rechtsstaat en de daarmee samenhangende aanbevelingen, evenals de procedures van artikel 7
tegen Polen en Hongarije. Op 13 december 2023 oordeelde de Commissie dat Hongarije er niet in was geslaagd
de schendingen die zij had begaan met betrekking tot de beginselen van de rechtsstaat aan te pakken door de gerelateerde 27 supermijlpalen, met
name die over de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht, niet volledig uit te voeren, terwijl € 21 miljard aan middelen voor Hongarije geblokkeerd
bleef. Op 6 mei 2024 stelde zij ook voor de procedure onder artikel 10 te beëindigen.
7(1) VEU tegen Polen

Rol van het Europees Parlement

Het Parlement heeft zich altijd ingezet voor het versterken van het respect voor en de bescherming van de fundamentele rechten in
de EU. Al in 1977 nam zij samen met de Raad en de Commissie een gezamenlijke verklaring aan over
Fundamentele rechten , waarin de drie instellingen zich ertoe verbonden hebben de eerbiediging van fundamentele rechten te waarborgen.
bij de uitoefening van hun bevoegdheden. In 1979 nam het Parlement een resolutie aan waarin de Europese Gemeenschap werd opgeroepen om
toetreden tot het EVRM.

Het ontwerp van het Verdrag tot oprichting van de Europese Unie van 1984, het Parlement, bepaalde dat de , dat door de
De Unie moet de waardigheid van het individu beschermen en voor alle personen die zich binnen haar rechtsgebied bevinden, de
fundamentele rechten en vrijheden erkennen die voortvloeien uit de beginselen die gemeenschappelijk zijn voor de nationale grondwetten en het EVRM.
Het voorzag ook in de toetreding van de Unie tot het EVRM. In zijn resolutie van 12 april 1989
kondigde de aanname van de Verklaring van de fundamentele rechten en vrijheden aan.

Sinds 1993 houdt het Parlement jaarlijks een debat en neemt het een resolutie aan over de situatie van de grondrechten in de EU, gebaseerd op
een verslag van de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken.
het heeft een groeiend aantal resoluties aangenomen over specifieke kwesties met betrekking tot de bescherming van de waarden van artikel
2 VEU in de lidstaten.

Het Parlement heeft de EU altijd gesteund bij het opstellen van een eigen Bill of Rights en heeft ervoor gepleit dat het Handvest van de
grondrechten bindend zou zijn. Dit werd uiteindelijk in 2009 bereikt met het Verdrag van
Lissabon.

Meer recentelijk heeft het Parlement herhaaldelijk zijn ernstige bezorgdheid geuit over de geleidelijke uitholling van de normen van artikel 2 VEU in sommige
lidstaten. Om dit probleem aan te pakken, heeft het Parlement een aantal maatregelen genomen.
suggesties om de bescherming in de EU te versterken, niet alleen van de fundamentele rechten, maar ook van de democratie en
de rechtsstaat, en meer in het algemeen alle EU-waarden die onder artikel 2 VEU vallen, te beschermen door nieuwe mechanismen en procedures voor te
stellen om de bestaande lacunes op te vullen. In verschillende resoluties sinds 2012 heeft het Parlement opgeroepen tot de
oprichting van een 'Kopenhagencommissie', een Europese beleidscyclus voor fundamentele rechten, een
mechanisme

Machine Translated by Google

voor vroegtijdige waarschuwing, een bevriezingsprocedure en de versterking van het Bureau voor de grondrechten (FRA).

In een baanbrekende resolutie uit 2016 over dit onderwerp consolideerde het Parlement zijn eerdere voorstellen en riep het de
De Commissie moet een interinstitutionele overeenkomst indienen waarin een EU-mechanisme voor democratie en rechtsstaat wordt vastgesteld
en fundamentele rechten, die gebaseerd zouden zijn op een Uniepact met de Commissie en de Raad.
Dit zou een jaarlijkse beleidscyclus omvatten, gebaseerd op een rapport over de naleving van de EU-waarden binnen de Unie, opgesteld door de Commissie
en een panel van deskundigen, gevolgd door een parlementair debat en vergezeld van regelingen
om risico's of inbreuken aan te pakken.

De Commissie heeft in haar mededeling uit 2019 veel van de suggesties van het Parlement overgenomen (het instellen van een interinstitutionele
cyclus, met een jaarlijks verslag, het toezicht op de naleving van de rechtsstaat door de lidstaten en de daarmee samenhangende regels).
kwesties), met specifieke aanbevelingen aan de lidstaten, maar niet die welke het gehele artikel 2 bestrijken
VEU (niet alleen de rechtsstaat, maar ook democratie, fundamentele rechten, gelijkheid en minderheden), het instellen van een comité van
onafhankelijke deskundigen en een interinstitutionele overeenkomst over de cyclus, en het hervatten van de
publicatie van anti-corruptierapporten. Het Parlement riep ook op tot een nieuw ontwerpakkoord voor de toetreding van de EU tot het EVRM en tot
verdragswijzigingen zoals het schrappen van artikel 51 van het Handvest van de grondrechten.
door het om te vormen tot een Bill of Rights van de Unie en de unanimiteitseis voor gelijkheid en
non-discriminatie. In een resolutie uit 2020 , Het Parlement heeft de tekst van een interinstitutioneel akkoord voorgesteld over
versterking van de EU-waarden, uitwerking van eerdere voorstellen en toevoeging van de mogelijkheid voor urgente rapporten en de
oprichting van een interinstitutionele werkgroep. In een resolutie uit 2021 riep het Parlement de Commissie ook op om haar jaarlijkse verslag over de
rechtsstaat uit te breiden tot alle waarden van artikel 2 VEU en om landenspecifieke rapporten uit te brengen.
aanbevelingen

nemen.

In 2018 heeft het Parlement een resolutie aangenomen waarin het de beslissing van de Commissie om artikel 7(1) VEU te activeren met betrekking tot
naar Polen resolutie over het inleiden van de procedure van artikel 7(1) VEU met betrekking tot Hongarije , evenals een
door een met redenen omkleed voorstel aan de Raad voor te leggen met het verzoek om te bepalen of er een duidelijk risico bestaat op een ernstige
schending van de waarden bedoeld in artikel 2 VEU en om Hongarije passende aanbevelingen te doen in
in dit opzicht [1] .
In 2020
en 2022 heeft het Parlement ook resoluties aangenomen over respectievelijk Polen en Hongarije, die de
De Commissie verzoekt de Commissie tevens om alle beschikbare instrumenten te gebruiken, waaronder de verordening inzake conditionaliteit
van de rechtsstaat, om de reikwijdte van de zorgen te onderzoeken in de procedures van artikel 7(1) VEU.
schendingen van de waarden van artikel 2 VEU door Hongarije en Polen aan te pakken. Op 29 februari 2024 gaf de Commissie Polen toegang tot
maximaal € 137 miljard aan EU-financiering, na de lancering van een actieplan om de
rechtsstaat met hervormingen ter versterking van de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht. Op 14 maart 2024 besloot het parlement tot
juridische stappen ondernemen tegen de Commissie vanwege haar besluit om € 10,2 miljard aan bevroren tegoeden vrij te geven aan
Hongarije in ruil voor het opheffen van zijn vetorecht tegen Oekraïne. Het nam een resolutie aan over de hoorzittingen van Hongarije in de Raad op grond van
artikel 7(1) VEU ter versterking van de rechtsstaat en de budgettaire gevolgen daarvan.

Machine Translated by Google

Naar aanleiding van de moord op de journalisten Daphne Caruana Galizia in Malta en Ján Kuciak
en zijn verloofde in Slowakije, en om het toezicht en de actie van het Parlement op de waarden te versterken

De groep is belast met het aanpakken van bedreigingen voor de EU-waarden die zich overal in de Unie voordoen en het indienen van voorstellen voor actie bij de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken.

Voor meer informatie over de activiteiten van het Parlement op het gebied van grondrechten tijdens de vorige zittingsperiode, zie EU: prestaties van het Europees Parlement tijdens de zittingsperiode 2014-2019 en uitdagingen voor de toekomst.

Ottavio Marzocchi

Europees Parlement

04-2024

Machine Translated by Google

Taal van het document

: Bulgaars Spaans Tsjechisch Deens Duits Estisch Grieks Engels Frans Italiaans Lets Litouws Hongaars Maltees Nederlands Pools Portugees Roemeens Slowaaks Sloveens Fins Zweeds Kroatisch ECLI:EU:C:2017:395

ADVOCAAT-GENERAAL

H. SAUGMANDSGAARD ØE

vanaf 18 mei 2017 (1)

NLZaak C-64/16

Associação Sindical dos Juízes Portugueses

in ruil voor

Rekenrechtbank

[verzoek om een prejudiciële beslissing ingediend door de Supremo Tribunal Administrativo (hoogste administratieve rechtbank, Portugal)]

“Prejudiciële verwijzing – Artikel 19, lid 1, tweede alinea, VEU – Effectieve rechterlijke bescherming – Handvest van de grondrechten van de Europese Unie – Artikel 47 – Onafhankelijkheid van de rechterlijke macht – Nationale regeling voor het verlagen van de salarissen in de publieke sector – “Bezuinigingsmaatregelen”

I. Inleiding

1. Het verzoek om een prejudiciële beslissing van het Supremo Tribunal Administrativo (Hoogste Administratieve Rechtbank) Hof, Portugal) is aanhangig gemaakt in een geding tussen de Associação Sindical dos Juízes Portugueses (vakbond van Portugese rechters; "ASJP") en het Tribunal de Contas (Rekenkamer, Portugal) over de verlaging van de salarissen van de leden van die rechtbank, die het gevolg was van een wet die de salarissen in de publieke sector tijdelijk verlaagde om de gevolgen van de economische crisis in Portugal te verzachten.

2. De verwijzende rechter vraagt zich af of een dergelijke nationale bepaling verenigbaar is met het beginsel van de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht, aangezien dit naar zijn oordeel voortvloeit uit zowel de tweede alinea van artikel 19, lid 1, VEU(2) als artikel 47 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie. het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie (hierna: ‘het Handvest’)(3), en uit de jurisprudentie van het Hof van Justitie.

Machine Translated by Google

3. Voordat ik de materiële redenen uiteenzet waarom ik van mening ben dat de prejudiciële vraag
Indien het antwoord op de vraag ontkennend luidt, zal ik de in deze zaak geuite klachten over de niet-ontvankelijkheid van de
verzoek om een prejudiciële beslissing en het kennelijke gebrek aan jurisdictie van dit Hof.

II. Toepasselijke bepalingen

A. Unierecht

4. De belangrijkste handelingen van het EU-recht waarnaar in deze zaak wordt verwezen en die gericht waren op het terugdringen van het buitensporige tekort van de Portugese Republiek
en om haar financiële hulp te verlenen, zijn de volgende:

- Besluit 2010/288/EU van de Raad van 2 december 2009 betreffende het bestaan van een
buitensporig tekort in Portugal(4);

- Verordening (EU) nr. 407/2010 van de Raad van 11 mei 2010 tot instelling van een Europees financieel stabilisatiesysteem
mechanisme(5);

- Overeenkomst over een economisch en financieel aanpassingsprogramma, beter bekend als het 'Memorandum van Overeenstemming'
Begrip", ondertekend op 17 mei 2011 door de
de Portugese regering, de Europese Commissie, het Internationaal Monetair Fonds (hierna: 'IMF') en de Europese Centrale Bank (hierna: 'ECB')(6);

- Raad Uitvoeringsbesluit 2011/344/EU van 30 mei 2011 betreffende het verlenen van financiële bijstand van de Unie aan Portugal(7), zoals gewijzigd – met name – bij Uitvoeringsbesluit 2012/409/EU van de Raad van 10 juli 2012(8), en door Uitvoeringsbesluit 2014/234/EU van de Raad van 23 april 2014(9); en

– de aanbeveling van de Raad van 18 juni 2013, gericht op het beëindigen van buitensporige
overheidstekort in Portugal(10).

B. Portugees recht

1. Wet nr. 75/2014

5. Wet nr. 75/2014, waarin het tijdelijke mechanisme voor salarisverlaging en de voorwaarden voor de omkering ervan zijn vastgelegd (Wet nr.
75/2014 tot vaststelling van de tijdelijke regeling voor salarisverlaging en de voorwaarden voor de intrekking ervan) van 12 september 2014(11)
(hierna 'Wet nr. 75/2014') beoogt, overeenkomstig artikel 1(1) daarvan, de tijdelijke toepassing van de salarisregeling te bepalen.
mechanisme voor kredietvermindering in de publieke sector in te voeren en de beginselen vast te stellen die in acht moeten worden genomen in geval van intrekking ervan.

6. Artikel 2 van die wet, getiteld "Salarisverlaging", luidt als volgt:

"1 – Het totale bruto maandsalaris van de in lid 9 bedoelde personen, indien dit meer bedraagt dan
€ 1.500, ongeacht of deze personen op die datum hun taken uitvoeren of om welke reden dan ook,
na die datum in dienst treden, verminderd met:

a) 3,5% van het totale salarisbedrag dat hoger is dan € 1.500 en lager dan € 2.000
bedragen;

(b) 3,5 % van het bedrag van € 2.000, verhoogd met 16 % van de waarde van het totale salaris boven € 2.000, zodat
de totale vermindering bedraagt tussen 3,5 % en 10 % voor salarissen gelijk aan of hoger dan 2.000 EUR en gelijk aan of lager dan 4.165
EUR;

c) 10 % van de totale waarde voor salarissen boven de 4.165 euro.

Machine Translated by Google

[...]

9 – Deze wet is van toepassing op de hieronder genoemde ambtenaren en personen:

a) de president van de republiek;

b) de president van de Assembleia da República [parlement van de republiek];

c) de premier;

d) de leden van de Assembleia da República;

e) de leden van de regering;

f) de rechters van het Tribunal Constitucional [Constitutioneel Hof], het Tribunal de Contas [Rekenkamer] en de Procureur-generaal van de Republiek, zittende en staande magistraten van rechtbanken, rechters en magistraten van administratieve rechtbanken, belastingrechtbanken en kantonnale rechtbanken;

(g) de vertegenwoordigers van de Republiek in de autonome regio's;

(h) de leden van de assembleias legislativas das regiões autónomas [parlementen van de autonome regio's];

(i) de leden van de regionale regeringen;

j) de lokale gekozen vertegenwoordigers;

(k) leden van andere constitutionele organen die niet in de voorgaande leden zijn genoemd, en leden van het bestuur organen van autonome bestuurlijke autoriteiten, met name die welke hun taken uitoefenen in samenwerking met de Assembleia da República;

l) de leden en medewerkers van de kabinetten, de bestuursorganen en de ondersteunende diensten van de ambtenaren en organen bedoeld in de voorgaande leden, van de voorzitter en de vicevoorzitter van de Hoge Raad van de Rechtspraak, van de president en vice-president van de Hoge Raad van de administratieve en fiscale rechtbanken, van de president van de Supremo Tribunal de Justiça [Hooggerechtshof], van de president en de magistraten van het Tribunaal Constitucional [Constitutioneel Hof], van de president van het Supremo Tribunal Administrativo, van de Voorzitter van het Tribunal de Contas [Rekenkamer], van de Provedor de Justiça [Ombudsman] en van de Procureur-generaal van de Republiek;

m) het militair personeel van de Forças Armadas e da Guarda Nacional Republicana (GNR) [strijdkrachten en Nationale Republikeinse Garde], met inbegrip van militaire rechters en adviseurs van het Openbaar Ministerie, evenals andere militaire troepen;

n) het managementpersoneel van de afdelingen van de staf van de president en van de Assembleia da República, van andere ondersteunende diensten van constitutionele lichamen, van andere afdelingen en organen van de centrale, regionale of lokale overheidsadministratie, en personeel dat soortgelijke functies tegen betaling vervult;

(o) managers in de openbare dienst of als zodanig behandelde personen, leden van de uitvoerende, beraadslagende, adviserende of toezichthoudende organen of andere wettelijke organen van openbare instellingen die aan een algemene of bijzondere regeling zijn onderworpen, van publiekrechtelijke rechtspersonen waarvan de onafhankelijkheid voortvloeit uit het feit dat zij werkzaam zijn op het gebied van regulering, toezicht of controle, van openbare ondernemingen waarvan het aandelenkapitaal geheel of hoofdzakelijk in handen is van de overheid, van openbare ondernemingen waarvan de exploitatie aan een derde is opgedragen, van

Machine Translated by Google

instellingen uit het regionale en gemeentelijke bedrijfsleven, uit publieke stichtingen en uit andere publieke instellingen;

(p) werknemers die een openbaar ambt bekleden in het personeel van de president en van de Assembleia da República of in andere constitutionele organen, evenals zij die een openbaar ambt bekleden in een dienstverband naar publiek recht, met inbegrip van werknemers wier rechtspositie wordt herzien of die met buitengewoon verlof zijn;

q) werknemers van openbare instellingen die aan bijzondere regelingen zijn onderworpen en van publiekrechtelijke rechtspersonen waarvan de onafhankelijkheid voortvloeit uit hun activiteiten op het gebied van regulering, toezicht of controle, met inbegrip van [de werknemers] van onafhankelijke toezichthoudende autoriteiten;

(r) werknemers van overheidsbedrijven waarvan het aandelenkapitaal geheel of voor het grootste deel in handen is van de overheid, van overheidsbedrijven en instellingen uit het regionale en lokale bedrijfsleven;

s) werknemers en bestuurders van publiekrechtelijke en privaatrechtelijke openbare stichtingen en van niet onder de regeling vallende openbare instellingen door de voorgaande leden;

t) reservepersoneel, vervroegd uitgetreden personeel of personeel dat ter beschikking staat van de lidstaten, dat niet in actieve dienst is en dat recht heeft op financiële voordelen die gekoppeld zijn aan het salaris van het personeel in actieve dienst.

[...]

15 – De bepalingen van dit artikel zijn bindend en hebben voorrang op alle andersluidende bepalingen, zelfs indien het bijzondere of uitzonderlijke bepalingen betreft, en op instrumenten van collectieve arbeidsreglementen en arbeidsovereenkomsten, die deze bepalingen niet kunnen opheffen of wijzigen.

[...].”

2. Wet nr. 159-A/ 2015

7. Lei n° 159-A/2015, Extinção da redução remuneratória na Administração Pública (Wet nr. 159-A/2015 tot intrekking de loonsverlaging in de publieke sector) van 30 december 2015(12) (hierna: ‘Wet nr. 159-A/2015’) heeft de kortingsmaatregelen van Wet nr. 75/2014 geleidelijk ingetrokken met ingang van 1 januari 2016.

8. Artikel 2 van die wet bepaalt dat “[d]e salarisverlaging van Wet nr. 75[/2014] [...] in fasen wordt ingetrokken in driemaandelijkse stappen gedurende 2016, als volgt:

a) intrekking van 40% voor salarissen betaald vanaf 1 januari 2016;

b) intrekking van 60% voor salarissen betaald vanaf 1 april 2016;

c) intrekking van 80% voor salarissen betaald vanaf 1 juli 2016;

d) volledige intrekking van de vanaf 1 oktober 2016 betaalde salarisverlaging.”

III. Hoofdprocedure, prejudiciële vraag en procedure voor het Hof

9. De ASJP heeft namens enkele van haar leden rechters van het Tribunal de Contas (Rekenkamer) wordt een speciaal administratief beroep ingesteld, waarin wordt verzocht om nietigverklaring van de

Machine Translated by Google

administratieve besluiten genomen op basis van artikel 2 van Wet nr. 75/2014, waarbij een tijdelijke salarisverlaging werd ingevoerd voor de in dat artikel genoemde personen die werkzaam zijn in de Portugese publieke sector, met inbegrip van magistraten(13). De rechters, vertegenwoordigd door deze vereniging, verzoeken tevens om terugbetaling van de bedragen die met ingang van oktober 2014 van hun salarissen zijn ingehouden, vermeerderd met de wettelijke vertragingsrente, en om een verklaring dat zij recht hebben op betaling van hun salarissen zonder die verlaging.

10. Ter ondersteuning van deze actie voert de ASJP aan dat de bestreden maatregelen tot salarisverlaging in strijd zijn met het 'beginsel van de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht', die is vastgelegd in artikel 203 van de Portugese grondwet(14) en is vastgelegd in zowel artikel 19(1) VEU als artikel 47 van het Handvest.

11. Het Supremo Tribunal Administrativo stelt in zijn verwijzingsbeslissing dat, aangezien de maatregelen ter beheersing van de uitgaven, vervat in de salarisverlaging die in het hoofdgeding aan de orde is, zijn genomen in het kader van de vermindering van het buitensporige tekort in Portugal –
gereguleerd en gecontroleerd door de instellingen van de Europese Unie – gevolgd door financiële bijstand – verleend en beheerst door rechtshandelingen van de Unie, kan er weinig twijfel over bestaan dat dergelijke maatregelen zijn genomen binnen het kader van het recht van de Unie of op zijn minst van Europese oorsprong zijn.

12. Hij wijst er vervolgens op dat de discretionaire bevoegdheid die de Portugese staat geniet, in overleg met de met de instellingen van de Unie, bij het concreet vormgeven van haar begrotingsbeleidsvoornemens, ontslaat haar echter niet van de verplichting het van de verplichting die hem krachtens artikel 51(1) van het Handvest is opgelegd om de algemene beginselen van de EU na te leven recht, met inbegrip van het recht inzake de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht.

13. In dit verband merkt hij op dat de effectieve bescherming van de rechtsorde van de Unie de rechten die voortvloeien uit de tweede alinea van artikel 19(1) VEU worden in eerste instantie gewaarborgd door de nationale rechtbanken en dat burgers van de Unie hebben krachtens artikel 47 van het Handvest recht op de onafhankelijkheid en onpartijdigheid van die rechterlijke instanties. Volgens de verwijzende rechter: alles wijst erop dat de onafhankelijkheid van de rechtbanken en gerechtshoven ook gewaarborgd wordt door waarborgen omtrent de rechtspositie van hun leden, met name wat betreft de arbeidsvoorwaarden, wat de reden is van de eenzijdige en voortdurende verlaging van de salarissen van de cliënten van de aanvrager in het hoofdgeding wordt betwist.

14. Bijgevolg heeft het Supremo Tribunal Administrativo bij beslissing van 7 januari 2016, ingekomen bij het Hof op 5 februari daaraanvolgend, besloten de behandeling van de zaak te schorsen en de volgende prejudiciële vraag te stellen:

> 'Gezien de dwingende noodzaak om het buitensporige begrotingstekort weg te werken en de financiële bijstand te verlenen die in de bepalingen [van het EU-recht] is voorzien, moet het beginsel van de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht – zoals dat voortvloeit uit de tweede alinea van artikel 19, lid 1, VEU, artikel 47 van het [Handvest] en de jurisprudentie van het Hof van Justitie – aldus worden uitgelegd dat het in de weg staat aan de maatregelen tot verlaging van de salarissen waaraan magistraten in Portugal zijn onderworpen, omdat deze eenzijdig en doorlopend zijn opgelegd door andere overheidsinstanties/organen, zoals blijkt uit artikel 2 van Wet nr. 75[/2014]?'

15. Schriftelijke opmerkingen werden ingediend door de ASJP, de Portugese regering en de Europese Commissie. Vertegenwoordigers van de Portugese regering en de Europese Commissie waren aanwezig bij de hoorzitting op 13 februari 2017.

IV. Analyse

16. Alvorens de gegrondheid van het verzoek om een prejudiciële beslissing te onderzoeken, wil ik de aandacht vestigen op het feit dat in deze zaak twee bezwaren zijn aangevoerd: één bezwaar dat het verzoek niet-ontvankelijk is en één bezwaar dat het Hof onbevoegd is. Wat betreft de volgorde waarin de twee bezwaren moeten worden behandeld,

Machine Translated by Google

Ik merk op dat de bevoegdheid van het Hof in beginsel eerst moet worden onderzocht. Niettemin lijkt het mij passend om in deze conclusie eerst de ontvankelijkheid van het verzoek om een prejudiciële beslissing te bespreken, aangezien in In de onderhavige zaak gaat het om minder ingewikkelde vragen dan het onderzoek naar de bevoegdheid van het Hof, en dat onderzoek hangt nauwer samen met de bepalingen waarvan de uitlegging wordt gevraagd, dat wil zeggen met de inhoudelijke analyse die daar onmiddellijk op volgt.

A. Ontvankelijkheid van het verzoek om een prejudiciële beslissing

17. De Portugese regering en de Commissie hebben twee soorten klachten ingediend die kunnen de ontvankelijkheid van het onderhavige verzoek om een prejudiciële beslissing beïnvloeden. Het eerste betreft de onnauwkeurige motivering van de verwijzingsbeslissing, het tweede het feit dat de in het hoofdgeding bestreden nationale maatregelen reeds waren ingetrokken toen de zaak bij het Hof aanhangig werd gemaakt.

1. Lacunes in de verwijzingsbeslissing

18. In haar schriftelijke en mondelinge opmerkingen betoogt de Commissie in de eerste plaats dat de De verwijzingsbeslissing is gebrekkig, met name omdat daarin noch duidelijk wordt aangegeven welke rechtspraak van het Hof relevant is voor de uitlegging van de bepalingen van het Unierecht waarnaar in de prejudiciële vraag wordt verwezen, noch de redenen waarom het die bepalingen heeft gekozen (15), en dat daaruit volgt dat het Hof verklaren dat zij niet bevoegd is om op die vraag te antwoorden.

19. Ik ben echter van mening dat de klachten die op deze wijze zijn ingediend tegen de inhoud van de Het verzoek om een prejudiciële beslissing kan gevolgen hebben voor de ontvankelijkheid van het verzoek om een prejudiciële beslissing, en niet zozeer voor de rechtsmacht van het Hof.(16)

20. Het is inderdaad essentieel, zoals de Commissie benadrukt, dat de verwijzende rechter zijn verzoek duidelijk en nauwkeurig formuleert, aangezien dat document de enige grondslag vormt voor de procedure bij het Hof, zowel voor de rechtbank als voor de rechtbank. het Hof zelf en voor de deelnemers aan de procedure.(17) De materiële vereisten waaraan het verzoek om een prejudiciële beslissing moet voldoen, zijn uitdrukkelijk uiteengezet in artikel 94 van het Reglement voor de procesvoering van de Hof van Justitie, waarvan de verwijzende rechter in het kader van de door artikel 267 VWEU vastgelegde samenwerking kennis dient te nemen en die hij nauwgezet dient te eerbiedigen. Het is met name noodzakelijk dat de nationale de rechtbanken om in de verwijzingsbeschikking zelf de juridische context van de hoofdprocedure uiteen te zetten en niet alleen de redenen verduidelijken voor de keuze van de bepalingen van het EU-recht waarvan de uitlegging wordt gevraagd, maar ook de verhouding tussen die bepalingen en de op het geschil toepasselijke nationale wetgeving.(18)

21. In het onderhavige geval is de motivering van de verwijzingsbeslissing bijzonder kort, met name vanuit twee belangrijke perspectieven, zodat men zich kan afvragen of het daarin vervatte verzoek om een prejudiciële beslissing ontvankelijk is.

22. Ten eerste, wat betreft de verhouding tussen de bestreden nationale maatregelen en de bepalingen waarvan de uitlegging in de prejudiciële vraag wordt gevraagd – te weten artikel 19, lid 1, tweede alinea, VEU en artikel 47 van het Handvest – is de verwijzende rechter niet erg duidelijk. Hij wijst er enkel op dat die bepalingen volgens hem een algemeen beginsel van onafhankelijkheid van de rechterlijke macht in het leven roepen dat door de betrokken maatregelen mogelijk is geschonden(19), zonder nadere toelichting te geven.

23. Ten tweede verwijst de prejudiciële vraag naar de 'rechtspraak van het Hof van Justitie' waaruit dit beginsel van rechterlijke onafhankelijkheid ook zou voortvloeien, maar de motivering van de verwijzingsbeschikking verwijst niet naar een beslissing van dat Hof dienaangaande. De verwijzende rechter beroept zich enkel op het bestaan van 'talrijke [...] arresten' van het Hof betreffende het begrip 'rechterlijke instantie' in de zin van artikel 267 VWEU, waarbij rekening werd gehouden met de onafhankelijkheid van het orgaan dat om een prejudiciële beslissing had verzocht, zonder echter ook

Machine Translated by Google

maar om één van die – volgens hem relevante – arresten te noemen. Bij gebrek aan voldoende informatie acht ik het niet nodig om uitspraak te doen over dit aspect van de aan het Hof voorgelegde vraag.

24. Niettegenstaande de hierboven vermelde hiaten in de verwijzingsbeschikking, lijkt het mij, in het licht van alle informatie die in dat arrest is verkregen, orde en tijdens de gedachtewisseling dat het Hof desondanks voldoende geïnformeerd is om uitspraak te kunnen doen over de mogelijke uitlegging van artikel 19 VEU en artikel 47 van het Handvest en kan daarom een nuttig antwoord geven op de gestelde vraag.(20)

2. Intrekking van de bestreden maatregel voor het Hof

25. In haar schriftelijke opmerkingen heeft de Portugese regering aangevoerd dat het verzoek om een prejudiciële beslissing niet-ontvankelijk was, omdat het op het moment dat het bij het Hof werd ingediend, zonder voorwerp was geraakt vanwege veranderingen in de Portugese nationaliteit. wetgeving die in de loop van 2016 stapsgewijs heeft geleid tot het volledige herstel van de in de hoofdgedingen aan de orde zijnde loonrechten. Deze regering concludeerde hieruit dat het Hof de aan haar gestelde vraag niet meer hoefde te beantwoorden, omdat het hypothetisch worden.(21)

26. Ter terechtzitting heeft de regering bevestigd dat de salarisverlaging in de publieke sector als gevolg van Wet nr. 75/2014 in zijn geheel en gefaseerd is ingevoerd door Wet nr. 159-A/2015 tussen 1 januari en 1 oktober 2016(22), maar zonder terugwerkende kracht. Hieruit volgt dat de schade die de door verzoekster in het hoofdgeding vertegenwoordigde personen stellen te hebben geleden als gevolg van de salarisverlaging, verlaging met ingang van oktober 2014 is in het verleden voortgezet en wel tot 1 oktober 2016, op welke datum de salarissen van alle personen voor degenen die werkzaam zijn in de publieke sector en voor wie die verlaging gold, het oude niveau werd hersteld.

27. De Portugese regering heeft echter aangevoerd dat de prejudiciële vraag betrekking had op de vermeende schending van de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht door wet nr. 75/2014, een potentieel probleem dat op het moment van de verwijzing naar het Hof op 5 februari 2016 reeds was opgelost door de intrekking van de gevolgen van die wet bij wet nr. 159-A/2015, aangenomen op 30 februari 2016. December 2015 en in werking getreden op 1 januari 2016. Het voegde eraan toe dat de gevolgen van Wet nr. 75/2014 vóór de intrekking ervan, zoals de ASJP zich daarop beroept, uitsluitend van goederenrechtelijke aard waren en dat dit probleem volgens haar geen deel uitmaakte van het onderwerp van de zaak. van het verzoek om een prejudiciële beslissing.

28. In dit verband wil ik erop wijzen dat er een vermoeden van relevantie bestaat voor de vragen over de de interpretatie van het EU-recht die de nationale rechter geeft binnen de feitelijke en juridische context die hij zelf moet bepalen Het Hof kan een verzoek van een nationale rechter slechts afwijzen indien duidelijk is dat de gevraagde uitlegging van het EU-recht geen verband houdt met een reëel geschil of met het voorwerp van het hoofdgeding, indien het vraagstuk hypothetisch is en indien het Hof niet beschikt over de feitelijke of juridische gegevens die nodig zijn om een nuttig antwoord te geven op de gestelde vragen. (23)

29. Volgens vaste rechtspraak blijkt zowel uit de bewoordingen als uit de opzet van artikel 267 VWEU dat de prejudiciële procedure ervan uitgaat dat er daadwerkelijk een geschil aanhangig is bij de nationale rechter, in het kader waarvan hij uitspraak moet doen, rekening houdend met de omstandigheden van het geval. (24) Wanneer de hoofdprocedure dus al geen doel meer had op het moment dat de zaak aanhangig werd gemaakt, de verwijzende rechter de zaak naar het Hof heeft verwezen, heeft het Hof het verzoek om een prejudiciële beslissing niet-ontvankelijk verklaard, (25) terwijl Een verklaring dat er geen noodzaak is om te beslissen, is in beginsel voorbehouden aan zaken waarin het relevante incident of de relevante gebeurtenis zich heeft voorgedaan tijdens de procedure voor het Hof. (26)

30. In het bijzonder zal het Hof geen uitspraak doen op een verzoek om een prejudiciële beslissing indien de de nationale bepalingen die aanvankelijk van toepassing waren op de hoofdprocedure zijn ingetrokken of niet

Machine Translated by Google

niet meer van toepassing zijn vanwege hun ongrondwettelijkheid. (27) Het Hof heeft echter geoordeeld dat het feit dat een wijziging van de betrokken nationale wetgeving op handen was, geen invloed heeft op de ontvankelijkheid van het verzoek om een prejudiciële beslissing indien uit de in het verzoek vervatte gegevens blijkt dat een antwoord van Het Hof zal de uitkomst van de hoofdprocedure bepalen op basis van de gestelde vragen.(28)

31. In het onderhavige geval ben ik van mening dat uit de aan het Hof overgelegde informatie niet duidelijk blijkt dat de de gevraagde uitlegging van het EU-recht geen verband houdt met het onderwerp van het hoofdgeding of dat de opgeworpen kwestie van hypothetische aard is.

32. In tegenstelling tot wat de Portugese regering betoogt, heeft het geschil voor de verwijzende rechter geen betrekking op de rechterlijke onafhankelijkheid als zodanig, aangezien het beginsel van de rechterlijke onafhankelijkheid uitsluitend als een verzoekschrift ter ondersteuning van het verzoek tot nietigverklaring van de beweerdelijk onrechtmatige administratieve besluiten tot verlaging van de salarissen van de personen die door ASJP worden vertegenwoordigd en tot terugbetaling van de bedragen die ten onrechte op hun salarissen zijn ingehouden op grond van Wet nr. 75/2014.

33. Bovendien, aangezien Wet nr. 159-A/2015, die Wet nr. 75/2014 wijzigde, op de datum waarop de verzoek om een prejudiciële beslissing is ingediend, (29) de betwiste salarisverlagingen in het verleden of onmiddellijk in hun geheel heeft teruggedraaid, blijkt dat er op die datum nog steeds een verplichting rustte op de verwijzende rechter – dat van oordeel was dat de nationale wetgeving in kwestie mogelijk in strijd was met het EU-recht – uitspraak te doen over het voorwerp van het geschil en bijgevolg te oordelen dat het Hof de prejudiciële vraag moest beantwoorden.

34. Gelet op het voorgaande ben ik van mening dat het verzoek om een prejudiciële beslissing ontvankelijk is.

B. Bevoegdheid van de rechtbank

35. Ter ondersteuning van haar beroep in de hoofdzaak voert de verzoekster in de hoofdzaak aan dat de bestreden bestuursbesluiten onrechtmatig zijn, omdat de nationale wetgeving ter uitvoering daarvan, namelijk wet nr. 75/2014, niet in overeenstemming is met het EU-recht, aangezien deze het „beginsel van de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht” schendt, zoals dat volgens deze partij voortvloeit uit zowel de tweede alinea van artikel 19, lid 1, VEU en artikel 47 van het Handvest. De verwijzende rechter hanteert deze gemeenschappelijke benadering van beide bepalingen niet alleen in de formulering van de prejudiciële vraag, maar ook in de motivering van die vraag.

36. Om uitspraak te kunnen doen over de bezwaren van onbevoegdheid die door de Portugese regering en de Commissie, ik ben van mening dat een onafhankelijke analyse van de tweede alinea van artikel 19(1) VEU is noodzakelijk, los van dat van artikel 47 van het Handvest, aangezien de criteria voor de toepasselijkheid van die bepalingen, en dus ook voor de vraag of het Hof bevoegd is om ze uit te leggen, zijn naar mijn mening verschillende zaken.

1. Artikel 19, lid 1, tweede alinea, VEU

37. In hun schriftelijke en mondelinge opmerkingen hebben de Portugese regering en de Commissie niet expliciet hebben uiteengezet waarom het Hof volgens hen niet bevoegd zou zijn om uitspraak te doen over de afzonderlijke uitlegging van artikel 19 VEU. Zij hebben namelijk uitvoerig betoogd dat de nationale regeling die in het hoofdgeding aan de orde is, geen maatregel tot uitvoering van het Unierecht in de zin van artikel 51 van het Handvest vormt, waaruit volgens hen volgt dat er geen noodzaak is om artikel 47 van het Handvest uit te leggen, en het komt mij voor dat zij een soortgelijke redenering hebben voorgesteld met betrekking tot artikel 19 VEU.(30)

38. Ik ben echter van mening dat een ruime interpretatie – of zelfs een interpretatie naar analogie – in dit opzicht niet mogelijk is, gezien de specifieke bewoordingen van artikel 19 VEU, die verschillen van die van artikel 51(1) van de Handvest, op welke bepaling ik later zal terugkomen (31), maar waarnaar ik al eerder heb verwezen

Machine Translated by Google

erop wijzen dat het de reikwijdte van het Handvest beperkt tot maatregelen van de lidstaten ter uitvoering van bepalingen van het recht van de Unie.

39. Zonder vooruit te lopen op de inhoudelijke analyse, zal de inhoud en reikwijdte van artikel 19 VEU(32) worden onderzocht in
Naderhand moet nu worden bepaald of het Hof in de onderhavige zaak bevoegd is om dat artikel uit te leggen op grond van de
mogelijke toepasselijkheid – in een context als die in het hoofdgeding – van de bepalingen ervan, en met name van de tweede alinea
van lid 1 daarvan, waarnaar de prejudiciële vraag verwijst.

40. Op grond van dat tweede lid 'zorgen de lidstaten voor voldoende rechtsmiddelen *om een daadwerkelijke rechtsbescherming in de*
'gebieden die onder het Unierecht vallen'.(33) Die laatste zinsnede, die kenmerkend is voor die bepaling, is naar mijn mening doorslaggevend voor de beoordeling van
of het Hof bevoegd is om dit in de onderhavige zaak uit te leggen.

41. Naar mijn mening is de effectieve rechtsbescherming met toegang tot adequate rechtsmiddelen waarop individuen een beroep moeten kunnen doen,
op grond van dit lid wordt van de lidstaten verwacht dat zij hun gerechtelijke activiteit uitoefenen op gebieden die onder het toepassingsgebied van het Verdrag vallen.
EU-recht,
dat wil zeggen, als Europese rechtbanken. Ik ben van mening dat dit het geval kan zijn voor rechtbanken die zich bezighouden met het systeem dat in de
hoofdgedingen aan de orde is, aangezien zij mogelijk geschillen moeten beslechten waarop het Unierecht van toepassing is en waarvoor de mogelijkheid bestaat om een beroep te doen op
zo een
Er moeten rechtsmiddelen gegarandeerd zijn.

42. Deze vaststelling volstaat mijns inziens om te oordelen dat het Hof in de onderhavige zaak bevoegd is om artikel 19, lid 1, tweede alinea, VEU uit te leggen.
Deze bevoegdheid moet nu worden aangetoond voor de uitlegging van artikel 47 van het Handvest, zoals gevraagd, aangezien de criteria voor de toepassing van dit middel
niet op dezelfde wijze zijn geformuleerd als die voor de toepassing van artikel 19 VEU, ook al kunnen die verschillende criteria tot hetzelfde resultaat leiden.

2. Artikel 47 van het Handvest

43. Volgens vaste rechtspraak zijn de fundamentele rechten die binnen de rechtsorde van de Unie worden gewaarborgd, waaronder het 'recht op een doeltreffende
voorziening in rechte en op een onpartijdig gerecht', verankerd in artikel 47 van het Handvest, van toepassing in alle situaties die door het Unierecht worden beheerst, maar
niet daarbuiten. (34) Zo bepaalt artikel 51, lid 1, van het Handvest dat de bepalingen van het Handvest enkel tot de lidstaten zijn gericht 'wanneer
'zij geven uitvoering aan het recht van de Unie', overeenkomstig de rechtspraak van het Hof over dat begrip. (35) Artikel 6, lid 1, VEU, dat
bindende kracht op het Handvest, bepaalt, net als artikel 51(2) van het Handvest, dat de bepalingen van het Handvest op geen enkele wijze de
bevoegdheden van de Unie zoals vastgelegd in de Verdragen. Wanneer een juridische situatie dus niet binnen de werkingssfeer van het EU-recht valt,
het Hof heeft
geen jurisdictie om daarvan kennis te nemen en de bepalingen van het Handvest waarop een beroep kan worden gedaan, kunnen op zichzelf geen basis vormen voor
een dergelijke jurisdictie.(36)

44. In het onderhavige geval betogen zowel de Portugese regering als de Commissie dat niet aan de vereisten is voldaan
de voorwaarden waaronder kan worden geconcludeerd dat de vaststelling en uitvoering door de Portugese Republiek van de maatregelen krachtens artikel 2
van wet nr. 75/2014 het EU-recht ten uitvoer leggen in de zin van artikel 51 van het Handvest en dat het Hof derhalve kennelijk niet bevoegd is om artikel 47 van het
Handvest uit te leggen.

45. Ik herinner mij dat het Hof zich kennelijk onbevoegd heeft verklaard om de inhoudelijke vraag te beantwoorden
op eerdere verzoeken om een prejudiciële beslissing, eveneens ingediend door Portugese rechtbanken, op grond dat de verwijzingsbeschikking geen
alle concrete informatie waaruit kan worden afgeleid dat de nationale maatregelen die in die zaken aan de orde zijn en die vergelijkbaar zijn met die welke in de
hoofdgedingen aan de orde zijn(37), bedoeld waren om uitvoering te geven aan het Unierecht in de zin van het voornoemde artikel 51(38).

Anders dan in die gevallen lijkt er in dit geval echter geen sprake te zijn van een *evident* gebrek aan rechtsmacht, aangezien

Machine Translated by Google

de verwijzende rechter heeft weliswaar summiere, maar wel explicietere aanwijzingen gegeven waaruit blijkt dat het in de onderhavige zaak om de uitvoering van het EU-recht gaat.

46. De verwijzende rechter zet uiteen dat de in artikel 2 van wet nr. 75/2014 bedoelde maatregelen tot salarisverlaging gerechtvaardigd zijn door dwingende redenen van begrotingssanering; vervolgens somt hij een reeks maatregelen van de EU op.
(39) Het is echter niet eenvoudig om de redenen te achterhalen waarom het Hof van oordeel is dat er sprake is van een buitensporig overheidstekort van de Portugese staat en van financiële bijstand aan die lidstaat.
is een rechtstreeks verband tussen de in het hoofdgeding aan de orde zijnde maatregelen en een of andere bepaling van het EU-recht, aangezien Er wordt niet verder op dit punt ingegaan. (40)

47. De verwijzende rechter geeft dus geen concreet juridisch kader aan – wat betreft de bepalingen van het EU-recht van toepassing op het tijdstip waarop de bestreden nationale maatregelen zijn vastgesteld. In het bijzonder trekt het geen een duidelijk onderscheid, zoals de Portugese regering ter terechtzitting heeft benadrukt, tussen enerzijds het stadium waarin de Portugese staat gebonden is aan de regels van het EU-recht inzake de vermindering van een buitensporig tekort en anderzijds het stadium waarin de Portugese staat gebonden is aan de regels van het EU-recht inzake de vermindering van een buitensporig tekort. anderzijds het stadium waarin de regeling van toepassing wordt, waarin de verplichtingen zijn opgenomen die voortvloeien uit de verlening van financiële bijstand door de Unie.
was.

48. Zoals advocaat-generaal Bot in een andere zaak over bezuinigingsmaatregelen door een lidstaat genomen in het kader van verplichtingen die hij is aangegaan met de Europese Gemeenschap, moet bij de beoordeling of de bepalingen van het Handvest van toepassing zijn vanuit het perspectief van artikel 51 daarvan(41) niet alleen de bewoordingen van de betrokken nationale bepalingen in aanmerking worden genomen, maar ook de inhoud van de instrumenten van het Unierecht waarin die verplichtingen zijn vastgelegd.
In dat verband heeft hij er terecht op gewezen dat het weinig relevant is dat die instrumenten de betrokken lidstaat manoeuvreerruimte bieden met betrekking tot de maatregelen die het meest geschikt zijn om de naleving van die instrumenten te waarborgen.
verplichtingen, aangezien de relevante bepalingen betrekking hebben op doelstellingen die – in tegenstelling tot louter aanbevelingen die de Raad op basis van artikel 126 VWEU richt aan lidstaten waarvan het overheidstekort als verminderd wordt beschouwd – buitensporig – voldoende gedetailleerd en precies zijn om specifieke bepalingen van het EU-recht in dat opzicht te vormen.(42)

49. In het onderhavige geval baseert de verwijzende rechter zich niet op de bewoordingen van Wet nr. 75/2014 om de De verhouding tussen die wet en het EU-recht. Die wet verwijst immers nergens naar een wet van EU-recht, in tegenstelling tot de memorie van toelichting bij het wetsontwerp dat tot de vaststelling ervan heeft geleid, waaruit de verhouding met de uit het EU-recht voortvloeiende begrotingsverplichtingen blijkt.(43)

50. Daarentegen beroept de verwijzende rechter zich, net als de ASJP, met name op de overeenkomst over een economisch en financieel aanpassingsprogramma die de Portugese staat in mei 2011 heeft gesloten(44) en ten slotte op het uitvoeringsbesluit 2012/409 van de Raad van 10 juli 2012 tot toekenning van financiële bijstand van de Unie aan Portugal, en
over de aanbeveling van de Raad van 18 juni 2013 om een einde te maken aan het buitensporige overheidstekort in Portugal.

51. In dit verband wil ik erop wijzen dat aanbevelingen van de EU-instellingen – anders dan besluiten – naar hun aard geen bindende handelingen zijn. (45) Verder ben ik het eens met de Portugese regering (46) en de Commissie dat de bovengenoemde aanbeveling, die met name gebaseerd is op artikel 126(7) VWEU, niet doelstellingen bevatten die voldoende specifiek en nauwkeurig zijn om te kunnen aannemen dat de Portugese staat de vereisten van het EU-recht in de zin van artikel 51 van het Handvest heeft uitgevoerd krachtens die aanbeveling.

52. Wat betreft het door de verwijzende rechter genoemde Uitvoeringsbesluit 2012/409, merk ik op dat dit is vervangen door Uitvoeringsbesluit 2014/234 van de Raad van 23 april 2014, dat dus ratione temporis van toepassing was op het tijdstip waarop de bestreden maatregelen werden vastgesteld krachtens Wet nr. 75/2014, aangenomen op 12 september 2014. Artikel 1 van laatstgenoemd besluit wijzigde Uitvoeringsbesluit 2011/344, dat aanvankelijk voorzag in de voorwaarden voor het verlenen van financiële bijstand

Machine Translated by Google

bijstand aan de Portugese Republiek door de Unie overeenkomstig Verordening nr. 407/2010. (47) Uit het volgende blijkt
In paragraaf 2 van dat artikel werd bepaald dat de Portugese staat in de loop van 2014 specifieke maatregelen moest nemen, 'in overeenstemming met de
bepalingen van het Memorandum van Overeenstemming', en niet louter algemene maatregelen, (48) die, in de context van
'de consolidatiestrategie van 2015' omvatte met name 'de ontwikkeling door de regering in 2014 van één enkele salarisschaal, die in 2015 moet worden
ingevoerd, met als doel de rationalisatie en consistentie van het beloningsbeleid voor alle loopbanen in de sector te waarborgen'
'publieke sector'. (49) De beoordelingsvrijheid waarover die lidstaat bij de uitoefening van zijn begrotingsbevoegdheden zeker beschikte om te bepalen welke
precieze economische corrigerende maatregelen hij het meest geschikt achtte om de aldus voorgeschreven doelstellingen te verwezenlijken, doet aan die
analyse niet af. (50)

53. Hoewel er ernstige twijfels kunnen ontstaan door het feit dat de verwijzingsbeslissing op dit punt niet erg duidelijk is, ben ik toch geneigd het
standpunt in te nemen dat de vaststelling van maatregelen om de salarissen in de publieke sector te verlagen op grond van artikel 2 van de
Wet nr. 75/2014, die in het hoofdgeding aan de orde is, geeft uitvoering aan bepalingen van het EU-recht in de zin van
Artikel 51 van het Handvest en dat het Hof derhalve bevoegd is om op het verzoek om een prejudiciële beslissing te antwoorden
ook voor zover het artikel 47 van het Handvest betreft.

C. Over de inhoud

1. Onderwerp van de prejudiciële vraag

54. Ter ondersteuning van haar beweringen betoogt de ASJP dat de juridische positie van zittende magistraten niet verward mag worden met die van de rechter.
de rechtspositie van overheidsfunctionarissen in het algemeen, die zich in een meer onzekere situatie bevinden. Zich baserend op onder meer

(51) Het Europees Handvest betreffende het Statuut voor de Rechter(52), aangenomen onder auspiciën van de Raad van Europa, stelt dat
de stabiliteit van de beloning van zittende rechters en de vaststelling ervan op een niveau dat bestand is tegen pogingen van buitenaf
Het beïnvloeden van hun beslissingen maakt het met name mogelijk om te voldoen aan de beginselen van onafhankelijkheid en onpartijdigheid, die
waarborgen vormen voor de rechterlijke activiteit. Zij betoogt dat het beginsel van onafhankelijkheid van de rechterlijke macht, met name op financieel gebied,
dat voortvloeit uit artikel 19 VEU en artikel 47 van het Handvest, zich verzet tegen beslissingen tot salarisverlaging, zoals die welke in het hoofdgeding aan de
orde zijn, die eenzijdig door de uitvoerende en wetgevende macht worden genomen.
autoriteiten van een lidstaat.

55.
In dezelfde geest wordt het Hof in de verwijzingsbeschikking in wezen gevraagd te bepalen of
Er bestaat een algemeen beginsel in het EU-recht dat de autoriteiten van de lidstaten verplicht de onafhankelijkheid van de nationale rechtbanken te respecteren, en
wat de omstandigheden van het hoofdgeding betreft, meer specifiek om hun salarissen intact te laten op een niveau dat voldoende is om hen in staat te stellen hun taken uit te voeren
hun taken vrijelijk uit te voeren.

56. De verwijzende rechter is van oordeel dat een dergelijk beginsel en dergelijke gevolgen voortvloeien uit zowel de tweede alinea
van artikel 19, lid 1, VEU en artikel 47 van het Handvest (53), welke bepalingen het Hof mijns inziens afzonderlijk zal moeten uitleggen (54) indien het
zich bevoegd acht om deze uit te leggen. (55) Net als de Portugese regering en de Commissie deel ik het inhoudelijke standpunt van de verwijzende
rechter niet om de hieronder uiteengezette redenen.

2. Uitlegging van artikel 19, lid 1, tweede alinea, VEU

57. Ter ondersteuning van hun betoog dat de tweede alinea van artikel 19, lid 1, VEU een algemeen beginsel van het EU-recht uitdrukt dat
bevestigt de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht en die in de weg staat aan de nationale maatregelen die in het hoofdgeding aan de orde zijn, aldus de verwijzende rechter en
De ASJP betoogt dat de rechtbanken die in de lidstaten zitting houden, vanuit functioneel oogpunt ook Europese rechtbanken zijn, aangezien in
Zij zorgen met name krachtens die bepaling in de eerste plaats voor de daadwerkelijke bescherming van de rechten die uit de rechtsorde van de Unie voortvloeien.

Machine Translated by Google

58. Hoewel de tweede alinea van artikel 19, lid 1, VEU bepaalt dat „de lidstaten voorzien in de nodige rechtsmiddelen om *daadwerkelijke rechtsbescherming* op de onder het recht van de Unie vallende gebieden te verzekeren” (56), en de magistraten van de nationale rechterlijke instanties die voor dat doel verantwoordelijk zijn, Om bij te dragen aan een dergelijke gerechtelijke bescherming, blijft het een feit dat de uitlegging van de bewoordingen van die bepaling vereist dat deze in het licht van de omstandigheden wordt onderzocht. de context ervan.

59. In deze context wil ik erop wijzen dat artikel 19 VEU is opgenomen in titel III van dat Verdrag, getiteld ‘Bepalingen betreffende de instellingen’. waarin een aantal algemene regels worden vastgelegd over de kadervoorwaarden waarbinnen de verschillende instellingen van de Europese Unie opereren. – en in het bijzonder het Hof van Justitie van de Europese Unie, bedoeld in het voornoemde artikel 19, oefenen de bevoegdheden uit die aan hen zijn toegekend.

60. Bovendien lijkt het mij, in het licht van de bepalingen van de leden 1 tot en met 3 van artikel 19 VEU, dat het bovengenoemde concept van ‘Effectieve rechtsbescherming’ werd ontwikkeld in nauwe samenhang met de uitoefening van de functies van het Hof van Justitie van de Europese Unie. Unie:

De eerste drie leden zijn gewijd aan de samenstelling en bevoegdheden ervan. In het bijzonder verleent de eerste alinea van lid 1 aan die instelling: die bestaat uit zowel het Hof van Justitie als het Gerecht, met als taak ervoor te zorgen dat bij de interpretatie en toepassing van de Verdragen de wet wordt nageleefd, (57) waarbij moet worden opgemerkt dat er uitzonderingen bestaan op de in dat lid neergelegde ‘regel van algemene jurisdictie’. (58)

61. Uit de jurisprudentie volgt dat het tweede lid van het genoemde lid 1 de verplichting van de De lidstaten bevestigen dat zij ‘een systeem van rechtsmiddelen en procedures moeten bieden dat de eerbiediging van de fundamentele rechten kan waarborgen’. ‘recht op effectieve rechtsbescherming’.(59) Deze tweede paragraaf is dus niet rechtstreeks gericht tot de nationale rechtbanken, maar is bedoeld om ervoor te zorgen dat Er bestaan rechtsmiddelen in de lidstaten, zodat iedereen op alle gebieden waar het EU-recht van toepassing is, van dergelijke bescherming kan genieten. Deze eis hangt samen met het feit dat het rechterlijk toezicht op de naleving van de rechtsorde van de Europese Unie niet alleen door haar wordt gewaarborgd, hun eigen rechtbanken, maar ook, krachtens de twee subparagrafen van het voornoemde lid, in samenwerking met de nationale rechtbanken.(60)

62. Het Hof heeft benadrukt dat deze verplichting ook voortvloeit uit artikel 47 van het Handvest met betrekking tot maatregelen die door de lidstaten worden genomen. Staten voor de uitvoering van het EU-recht in de zin van artikel 51, lid 1, van het Handvest. (61) In het eerste lid van artikel 47 wordt uitdrukkelijk bepaald: kent iedereen wiens rechten en vrijheden die door het EU-recht worden gewaarborgd, worden geschonden het recht toe op een doeltreffende voorziening in rechte bij een rechtbank, in overeenstemming met met de in dat artikel gestelde voorwaarden.

Zonder vooruit te lopen op de uitlegging van dat artikel en de mogelijke gevolgen daarvan voor de feiten in de hoofdgedingen(62), wil ik er in dit stadium op wijzen dat het doel en de inhoud van artikel 47 verschillen van die van artikel 19 VEU.

63. Wat betreft artikel 19 VEU heeft het Hof geoordeeld dat het aan het nationale recht van elke lidstaat is om, in overeenstemming met artikel 19 VEU, de juiste bepalingen voor de betrokken regeling aan te wijzen. met de vereisten die met name in de tweede alinea van lid 1 daarvan zijn vastgelegd, de bevoegde rechtbanken of tribunalen en om de gedetailleerde procedureregels vast te leggen voor acties ter bescherming van de rechten die individuen ontlenen aan het EU-recht. (63) Het lijkt erop dat Ik ben van mening dat het doel van die subparagraaf, die de lidstaten verplicht de nodige rechtsmiddelen te bieden om die rechten doeltreffend te beschermen, in de eerste plaats procedureel van aard is.

64. In het licht van het voorgaande ben ik het met de Portugese regering eens (64) dat het concept van ‘effectieve rechtsbescherming’ in de context van de Portugese rechtsstaat niet van toepassing is. De betekenis van de tweede alinea van artikel 19(1) VEU mag niet worden verward met het in dit artikel genoemde ‘beginsel van onafhankelijkheid van de rechterlijke macht’. in de gestelde vraag en die naar verluidt uit die bepaling voortvloeit.(65)

65. Bovendien lijkt het mij dat het onderscheid tussen enerzijds het recht op effectieve rechterlijke bescherming, dat aan de burgers van de lidstaten moet worden gewaarborgd door middel van passende rechtsmiddelen, en anderzijds het recht op een proces door rechters die op volledig onafhankelijke wijze rechtspreken, dat ook in het belang van die burgers wordt erkend, duidelijk is, gelet op zowel de titel als de bewoordingen van artikel 47 van het Handvest, dat een onderscheid maakt tussen beide rechten.(66) Het onderscheid is gemaakt

Machine Translated by Google

Dit wordt ook duidelijk gemaakt in het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden(67), aangezien het ‘recht op een doeltreffende voorziening in rechte’ bij een nationale autoriteit is vastgelegd in artikel 13 daarvan, terwijl het ‘recht op een eerlijk proces’, met inbegrip van met name het recht van iedereen ‘om zijn zaak door een onafhankelijke rechtbank te laten behandelen’, is vastgelegd in artikel 13 daarvan. in artikel 6 daarvan(68), hoewel de twee artikelen duidelijk materieel met elkaar verbonden zijn(69). Ik zal hierop terugkomen wanneer interpretatie van artikel 47 van het Handvest.(70)

66. Naar mijn mening is de verplichting die de tweede alinea van artikel 19, lid 1, VEU aan de lidstaten oplegt om te voorzien in een stelsel van ‘rechtsmiddelen’ enkel verbonden met het recht op ‘effectieve rechterlijke bescherming’, zoals duidelijk is uit de bewoordingen van die bepaling, en niet op het recht op een eerlijk proces voor een onafhankelijke rechtbank, dat een wezenlijk andere inhoud heeft.

67. Bijgevolg ben ik van mening dat het tweede lid aldus moet worden uitgelegd dat het geen algemeen beginsel van het Unierecht vestigt dat vereist dat de onafhankelijkheid van de rechters van alle rechterlijke instanties van de lidstaten wordt gewaarborgd.

68. Indien het Hof zou oordelen dat het beginsel van de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht rechtstreeks voortvloeit uit de vereiste Aangezien de verwijzende rechter van oordeel is dat de in artikel 19, lid 1, tweede alinea, VEU neergelegde doeltreffende rechtsbescherming niet wordt gewaarborgd, ben ik subsidiair van mening dat noch die bepaling, noch dat beginsel(71) aldus kan worden uitgelegd dat zij zich verzetten tegen nationale maatregelen ter vermindering van de lonen, zoals die welke de verzoekster in deze zaak heeft betwist. de hoofdprocedures, omdat ze geenszins specifiek gericht zijn tot rechters, maar integendeel van algemene toepassing zijn(72) aangezien ze van toepassing zijn op een grote groep personen die werkzaam zijn in de publieke sector.(73)

3. Interpretatie van artikel 47 van het Handvest

69. Net als de ASJP is de verwijzende rechter van mening dat de rechterlijke instanties van de lidstaten krachtens artikel 47 van het Handvest een doeltreffende rechterlijke bescherming moeten bieden van de rechten die de rechtsorde van de Unie aan burgers toekent in een op onafhankelijke en onpartijdige wijze heeft geoordeeld en dat de eenzijdige salarisverlaging die in het hoofdgeding aan de orde is, de onafhankelijkheid van de betrokken rechters mogelijk heeft ondermijnd.

70. In dit verband wil ik eraan herinneren – zoals advocaat-generaal Wathelet onlangs heeft uitgelegd(74) – dat het Handvest, zoals blijkt uit de titel(75) en de bewoordingen van artikel 47 ervan, enerzijds het recht op een doeltreffende voorziening in rechte erkent, dat ook is verankerd in artikel 13 van het EVRM, en anderzijds het recht op een eerlijk proces, met inbegrip van het recht op toegang tot een onafhankelijk en onpartijdig gerecht, dat is vastgelegd in artikel 6(1) van het EVRM.

71. Aangezien de inhoud van het bovengenoemde artikel 47 rechtstreeks is geïnspireerd door die bepalingen van het EVRM,(76) is artikel Artikel 52(3) van het Handvest vereist dat het niet alleen wordt uitgelegd in het licht van de toelichtingen bij het Handvest, maar ook in het licht van de jurisprudentie van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (hierna: "EHRM")(77), zodat de rechten die worden gewaarborgd door artikel 47 in beginsel dezelfde betekenis en reikwijdte hebben als die welke worden toegekend door het EVRM, hoewel deze regel niet verhindert dat het EU-recht een ruimere bescherming biedt. Er is van meet af aan op gewezen(78) dat de De bescherming die wordt geboden door artikel 47 van het Handvest biedt bescherming waarvan de materiële reikwijdte ruimer is dan die van de overeenkomstige artikelen van het EVRM.(79)

72. In het licht van de jurisprudentie inzake het EVRM en de daaraan gehechte Protocollen(80) lijkt het mij dat het 'beginsel van onafhankelijkheid van de rechterlijke macht' waarnaar in dit verzoek om een prejudiciële beslissing wordt verwezen, valt onder het recht van '[i]edere persoon om zijn zaak te laten behandelen door een onafhankelijk en onpartijdig gerecht' krachtens de tweede alinea van artikel 47 van het Handvest(81), en niet onder het 'recht op een doeltreffende voorziening in rechte' zoals voorzien in de eerste alinea van dat artikel.
(82)

Machine Translated by Google

73. Zowel de verwijzende rechter als de ASJP stellen dat het beginsel van de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht ‘zich kan verzetten tegen de maatregelen tot salarisverlaging waaraan magistraten in Portugal zijn onderworpen, op grond van het feit dat deze eenzijdig en doorlopend zijn opgelegd door andere overheidsinstanties/-organen’.(83)

74. Het EHRM heeft herhaaldelijk geoordeeld dat de garantie van een "onafhankelijk gerecht" in de zin van artikel 6(1) EVRM(84) niet alleen vereist dat rechters onafhankelijk zijn in hun rechtspositie(85), maar ook in de uitoefening van hun functies. Dit laatste heeft een interne dimensie binnen de rechterlijke macht(86), die in deze zaak niet aan de orde is, maar ook een externe dimensie daarbuiten, die impliceert dat rechters hun werk moeten kunnen doen zonder beïnvloed te worden door de procespartijen(87) of door de andere machten binnen de staat(88), wat naar mijn mening de enige benadering is die de ASJP voorstaat. Ik wil benadrukken dat het Hof een vergelijkbare benadering heeft gehanteerd bij het vaststellen van de criteria voor de beoordeling van de onafhankelijkheid van een nationale rechterlijke instantie.(89)

75. Wat meer specifiek de onafhankelijkheid van de leden van een rechterlijke instantie betreft wat betreft hun bezoldiging, heeft het EHRM de onderlinge afhankelijkheid tussen beide aanvaard door te oordelen dat 'het niet tijdig betalen van de bezoldiging aan rechters onverenigbaar is met de noodzaak om ervoor te zorgen dat zij hun rechterlijke taken onafhankelijk en onpartijdig kunnen uitoefenen, bestand tegen externe druk die erop gericht is hun beslissingen en gedrag te beïnvloeden'. In dit verband heeft het EHRM benadrukt dat 'de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht een gevoelige kwestie is'.(90)

76. Deze analyse is gebaseerd op diverse rechtsinstrumenten van de Raad van Europa waarin dergelijke zorgen worden genoemd. Artikel 6 van het Europees Handvest betreffende het Statuut voor de Rechter, dat geen bindende werking heeft, bepaalt dat de bezoldiging van rechters moet worden vastgesteld op een niveau dat waarborgt dat zij niet worden blootgesteld aan enige druk die hun onafhankelijkheid zou kunnen ondermijnen, ook al kan de hoogte van die bezoldiging van rechter tot rechter verschillen op basis van objectieve criteria, zoals het belang van de hun toevertrouwde taken.(91) Bovendien hebben aanbevelingen van het Comité van Ministers(92) erop aangedrongen dat '[d]e bezoldiging van rechters evenredig moet zijn aan hun rol en verantwoordelijkheden en op een niveau moet worden vastgesteld dat hen in staat stelt elke externe druk te weerstaan die hun beslissingen kan beïnvloeden' en dat '[d]e specifieke wettelijke bepalingen moeten worden aangenomen om het onmogelijk te maken om verlagingen door te voeren in het salaris van specifiek geselecteerde rechters'.(93)

77. Gelet op het voorgaande ben ik van mening dat het recht van eenieder om zijn zaak te laten behandelen door een onafhankelijk gerecht, in de zin van artikel 47 van het Handvest, vereist dat de onafhankelijkheid van de leden van dat gerecht wordt gewaarborgd door hun, rekening houdend met de verantwoordelijkheden die zij dragen, een voldoende hoge en stabiele beloning te bieden om hen te beschermen tegen elk risico van inmenging of druk van buitenaf die afbreuk zou doen aan de neutraliteit van de rechterlijke beslissingen die zij moeten nemen.

78. Hoewel de hoogte van de beloning van rechters in overeenstemming moet zijn met het belang van de publieke functie die zij vervullen, mag dat bedrag niet onevenredig zijn aan de economische en sociale realiteit en met name aan de gemiddelde levensstandaard in de staat waarin de betrokken personen hun ambt uitoefenen.(94) Bovendien houdt een redelijke stabiliteit van hun inkomen mijns inziens in dat dit in de loop van de tijd niet zodanig mag variëren dat de onafhankelijkheid van hun oordeel in gevaar komt, maar niet dat elke verandering is uitgesloten.

79. Meer specifiek kan het beginsel van de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht, in een periode van ernstige economische crisis zoals die welke heerste in de periode vóór de vaststelling van de in het hoofdgeding aan de orde zijnde maatregelen(95), niet aldus worden uitgelegd dat het zich verzet tegen een verlaging van de bezoldiging van rechters, ook al moet een dergelijke verlaging uiteraard binnen redelijke proporties blijven om te voorkomen dat zij vatbaar worden voor druk die op hen kan worden uitgeoefend. Zoals de Portugese regering betoogt, moet een juist evenwicht worden gevonden tussen het algemeen belang van de Gemeenschap en het specifieke belang van de rechters, die verantwoordelijk zijn voor de eerbiediging van de aan particulieren toegekende rechten.

Machine Translated by Google

80. Bovendien hebben de betwiste kortingsmaatregelen – zoals I(96) , de Portugese regering(97) en de Commissie reeds hebben benadrukt – niet alleen betrekking op zittende magistraten, maar op een groot aantal mensen die in de publieke sector werken.
Aangezien de maatregelen geenszins uitsluitend of zelfs specifiek op rechters waren gericht, kan niet worden aangenomen dat de in de prejudiciële vraag genoemde 'andere overheidsinstanties/organen' zouden hebben geprobeerd om de leden van de rechterlijke macht uit balans te brengen. Dit is temeer daar zowel leden van de wetgevende als de uitvoerende macht werden getroffen door exact dezelfde bezuinigingsmaatregelen in de zin van artikel 2 van Wet nr. 75/2014.

81. Bijgevolg ben ik van mening dat artikel 47 van het Handvest aldus moet worden uitgelegd dat verzet zich niet tegen de vaststelling van nationale maatregelen als die welke in het hoofdgeding zijn aangevochten, aangezien deze geen inbreuk maken op het in dat artikel neergelegde beginsel van onafhankelijkheid van de rechterlijke macht.

82. Een tegenovergestelde uitlegging zou in de praktijk tot gevolg hebben, wat mijns inziens betreurenswaardig is, dat de lidstaten bij een ernstige economische crisis de mogelijkheid wordt ontnomen om op een noodzakelijke – niet uitsluitend voor rechters geldende en niet onevenredige – wijze in te grijpen in de salarissen van personen die tot de publieke sector in de ruime zin behoren.

V. Conclusie

83. In het licht van het voorgaande stel ik voor dat het Hof de door het Supremo Tribunal Administrativo gestelde prejudiciële vraag als volgt beantwoordt:

> “Artikel 19, lid 1, tweede alinea, VEU en artikel 47 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie moeten aldus worden uitgelegd dat zij zich niet verzetten tegen algemene maatregelen ter verlaging van de salarissen in de overheidssector waaraan rechters zijn onderworpen krachtens een nationale regeling als die welke in het hoofdgeding aan de orde is.”

Oorspronkelijke taal: Frans.

Artikel 19 VEU luidt als volgt: '1.

Het Hof van Justitie van de Europese Unie bestaat uit het Hof van Justitie, het Gerecht en gespecialiseerde rechtbanken. Het zorgt voor: dat bij de uitleg en toepassing van de Verdragen de wet in acht wordt genomen.

De lidstaten voorzien in de nodige rechtsmiddelen om daadwerkelijke rechtsbescherming op de onder het recht van de Unie vallende gebieden te verzekeren.

Het Hof van Justitie bestaat uit één rechter per lidstaat en wordt bijgestaan door advocaten-generaal. [...]

Het Hof van Justitie van de Europese Unie doet uitspraak overeenkomstig de Verdragen [...].”

---

3 Artikel 47 van het Handvest, met als opschrift ‘Recht op een doeltreffende voorziening in rechte en op een eerlijk proces’, bepaalt in de eerste en tweede alinea:
'Een ieder wiens rechten en vrijheden, gewaarborgd door het recht van de Unie, worden geschonden, heeft recht op een doeltreffende rechtsmiddel voor een rechtbank, met inachtneming van de in dit artikel gestelde voorwaarden.

Een ieder heeft recht op een eerlijke en openbare behandeling van zijn zaak binnen een redelijke termijn,

Machine Translated by Google

door een onafhankelijk en onpartijdig gerecht, dat vooraf bij wet is ingesteld. Een ieder heeft de mogelijkheid zich te laten adviseren, verdedigen en vertegenwoordigen."

---

4 PB 2010, L 125, blz. 2. 44 en rectificatie PB 2014, L 106, p. 46.

---

5 PB 2010, L 118, blz. 1.

---

6 Het originele Engelse document is te vinden op het volgende internetadres: https://www.imf.org/external/np/loi/2011/prt/051711.pdf.

---

7 PB 2011, L 159, blz. 88.

---

8 PB 2012, L 192, blz. 12.

---

9 PB 2014, L 125, blz. 75.

---

10 Oorspronkelijk Engels document: Aanbeveling van de Raad met het oog op het beëindigen van de situatie van een buitensporig overheidstekort in Portugal, 18 juni 2013, 10562/13.

---

11 *Diário da República,* 1e serie, nr. 176 van 12 september 2014, blz. 4896. Het wetsontwerp nr. 239/XII, goedgekeurd door de Raad van Ministers op 3 juli 2014 en dat heeft geleid tot wet nr. 75/2014, kan worden geraadpleegd op het volgende adres: https://www.parlamento.pt/ActividadeParlamentar/Paginas/DetalheDiplomaAprovado.aspx?BID=18267.

---

12 *Diário da República,* 1e reeks, nr. 254 van 30 december 2015, blz. 10006-(4). De tekst van wet nr. 159-A/2015 kan ook worden geraadpleegd op het volgende internetadres: http://www.parlamento.pt/ActividadeParlamentar/Paginas/DetalheDiplomaAprovado.aspx?BID=19068.

---

13 Wat deze categorie betreft, zie de lijst in het eerdergenoemde artikel 2, lid 9, onder f).

Machine Translated by Google

14 Volgens artikel 203 zijn “de rechtbanken onafhankelijk en enkel onderworpen aan de wet”.

---

15 De Commissie betoogt tevens dat de verwijzende rechter niet uiteenzet waarom de magistraten met name werden getroffen door een nationale maatregel die een groot aantal ambtsdragers betreft. Aangezien dit argument mijns inziens betrekking heeft op het materiële Unierecht en niet op procedureregels, geef ik er de voorkeur aan het in die context te behandelen (zie punten 54 e.v. van deze conclusie).

---

16 Wanneer de verwijzingsbeslissing onvoldoende gegevens bevat over de juridische en feitelijke context van het hoofdgeding of over de redenen die de noodzaak van een antwoord op de prejudiciële vragen rechtvaardigen voor de beslechting van het geding, zal het Hof het verzoek om een prejudiciële beslissing in de regel geheel of gedeeltelijk niet-ontvankelijk verklaren (zie met name arresten van 18 juli 2013, ÖFAB, C-147/12, EU:C:2013:490, punten 44-46, en 4 mei 2016, Philip Morris Brands e.a., C-547/14, EU:C:2016:325, punten 47-53, en beschikking van 8 september 2016, Google Ireland en Google Italy, C-322/15, EU:C:2016:672, punten 15 e.v.).

---

17 Het verwijzingsarrest moet voldoende gegevens verschaffen, enerzijds aan het Hof, zodat het een nuttig antwoord kan geven op de prejudiciële vraag, en anderzijds aan alle belanghebbenden als bedoeld in artikel 23 van het Statuut van het Hof van Justitie van de Europese Unie – met name de 28 lidstaten – aan wie het verwijzingsarrest na vertaling wordt betekend, zodat zij eventuele opmerkingen kunnen indienen.

---

18 Het Hof heeft deze regels herhaaldelijk in herinnering gebracht in zijn rechtspraak (zie met name de passages in de arresten waarnaar wordt verwezen in voetnoot 16 van deze conclusie en de daarin aangehaalde rechtspraak) en in zijn ‘Aanbevelingen aan de nationale rechterlijke instanties inzake het aanhangig maken van prejudiciële procedures’, bijgewerkt in 2016 (PB 2016, C 439, blz. 1 tot en met 8, en met name de punten 14 tot en met 18 en de samenvatting bijlage 'Essentiële elementen van een verzoek om een prejudiciële beslissing'). Zie ook Gaudissart, MA, 'Les recommandations de la Cour de Justice aux juridictions nationales, relatives à l'introduction de procédures préjudicielles', *Journal de droit européen,* 2017 nr. 2, p. 42 en volgende.

---

19 Zie voor de motivering van de verwijzingsbeslissing de punten 11 en verder van deze conclusie.

---

20 Zie naar analogie arresten van 12 februari 2015, Surgicare (C-662/13, EU:C:2015:89, punten 16-23), en 11 juni 2015, Lisboagás GDL (C-256/14, EU:C:2015:387, punten 24-27).

---

21 De Portugese regering heeft deze argumenten subsidiair aangevoerd, voor het geval dat het Hof zich bevoegd zou verklaren om uitspraak te doen op het verzoek om een prejudiciële beslissing.

Machine Translated by Google

22 Zie punten 7 en 8 van deze conclusie.

---

23 Zie met name arresten van 8 december 2016, Eurosaneamientos e.a. (C-532/15 en C-538/15, EU:C:2016:932, punt 28), en 21 december 2016, Associazione Italia Nostra Onlus (C-444/15, EU:C:2016:978, punt 36).

---

24 Zie met name arrest van 26 februari 2015, Matei (C-143/13, EU:C:2015:127, punt 38), en beschikking van 3 maart 2016, Euro Bank (C-537/15, niet gepubliceerd, EU:C:2016:143, punt 32).

---

25 Zie met name beschikking van het Hof van 10 februari 2015, Liivimaa Lihaveis (C-175/13, niet gepubliceerd, EU:C:2015:80, punten 17ÿ21).

---

26 Zie met name arresten van 24 oktober 2013, Stoilov i Ko (C-180/12, EU:C:2013:693, punten 44 tot en met 48), en 3 juli 2014, Da Silva (C-189/13, niet gepubliceerd, EU:C:2014:2043, punten 34 tot en met 37).

---

27 Zie met name arresten van 9 december 2010, Fluxys (C-241/09, EU:C:2010:753, punten 32 tot en met 34), van 27 juni 2013, Di Donna (C-492/11, EU:C:2013:428, punten 27 tot en met 32), en beschikking van 3 maart 2016, Euro Bank (C-537/15, niet gepubliceerd, EU:C:2016:143, punten 34 tot en met 36).

---

28 Zie arrest van 12 januari 2010, Petersen (C-341/08, EU:C:2010:4, punten 28 en 29).

---

29 Ik wil er nogmaals op wijzen dat het verzoek om een prejudiciële beslissing op 5 februari 2016 is geregistreerd en dat, hoewel wet nr. 159-A/2015 op 1 januari 2016 in werking is getreden, deze geen terugwerkende kracht heeft gehad en aanvankelijk slechts gedeeltelijk doorgevoerd (de verlaging bedroeg 40% voor de salarissen vanaf 1 januari 2016, 60% voor de salarissen vanaf 1 april 2016 en 80% voor de salarissen vanaf 1 juli 2016) en pas volledig doorgevoerd met ingang van 1 oktober 2016 (zie punten 7 en 8 en 26 en 27 van deze conclusie). Het door de door de aanvrager in de zaak vertegenwoordigde personen geclaimde inkomensverlies De hoofdgedingen waren op het moment van de verwijzing naar het Hof dus nog niet volledig gecompenseerd.

---

30 De Portugese regering heeft uit de rechtspraak over artikel 51 van het Handvest afgeleid dat het Hof kennelijk onbevoegd is om uitspraak te doen over de uitlegging van zowel artikel 19 VEU als artikel 47 van het Handvest. De Commissie heeft van haar kant de onbevoegdheid van het Hof om de prejudiciële vraag te beantwoorden, gebaseerd op het perspectief van Artikel 19 VEU, met name op grond van het feit dat de verwijzende rechter in zijn verwijzingsbeslissing geen toereikende motivering heeft gegeven met betrekking tot de verhouding tussen het Unierecht en de op het hoofdgeding toepasselijke nationale wetgeving (mijns inziens heeft deze klacht veeleer betrekking op de ontvankelijkheid van het verzoek om een prejudiciële beslissing, dat in de punten 18 van dit Verdrag is onderzocht). e.v. van deze conclusie).

Machine Translated by Google

31 Zie punten 44 en verder van deze conclusie.

32 Ik wil allereerst benadrukken dat ik zal pleiten voor een andere interpretatie van artikel 19 VEU dan die van de ASJP (zie punt 58 e.v. van deze conclusie).

33 Mijn cursivering.

34 In het arrest van 26 februari 2013, Åkerberg Fransson (C-617/10, EU:C:2013:105, punten 17 tot en met 23), heeft het Hof in in het bijzonder dat, aangezien '[d]e fundamentele rechten die door het Handvest worden gewaarborgd, moeten worden gerespecteerd wanneer de nationale wetgeving binnen het kader van het Handvest valt' toepassingsgebied van het EU-recht, ... er kunnen zich geen gevallen voordoen waarin het EU-recht van toepassing is zonder dat die fundamentele rechten worden toegepast. De toepasselijkheid van het EU-recht impliceert dat de door het Handvest gewaarborgde grondrechten van toepassing zijn.' (punt 21). Zie ook arrest van 16 mei 2017, Berlioz Investment Fund (C-682/15, EU:C:2017:373, punt 49).

35 Het Hof heeft benadrukt dat het begrip 'uitvoering van het EU-recht' in de zin van artikel 51 van het Handvest vereist dat er een verband bestaat tussen de EU-wetgeving en de betrokken nationale maatregel, dat verder gaat dan de nabijheid van de betrokken zaken of de indirecte invloed van de ene zaak op de andere. In dat verband moet onder meer worden bepaald of de bepaling bedoeld is om uitvoering te geven aan een bepaling van het Unierecht, wat de aard van die bepaling is en of zij niet beoogt andere doelstellingen dan die welke onder het Unierecht vallen, ook al kan die bepaling dat recht indirect aantasten, en of er een bepaling van het Unierecht bestaat die specifiek is voor dat gebied of die dat gebied kan aantasten (zie met name arresten van 10 juli 2014, Julián Hernández e.a., C-198/13, EU:C:2014:2055, punten 34 e.v., en 6 oktober 2016, Paoletti e.a., C-218/15, EU:C:2016:748, punten 14 e.v.).

36 Zie met name arrest van 8 november 2016, Lesoochranárske zoskupenie VLK (C-243/15, EU:C:2016:838, punten 51 e.v.), en beschikkingen van 14 april 2016, Târÿia (C-328/15, niet gepubliceerd, EU:C:2016:273, punten 23 en 24), en van 13 december 2016, Semeraro (C-484/16, niet gepubliceerd, EU:C:2016:952, punt 43).

37 Namelijk wettelijke bepalingen die een salarisverlaging in de publieke sector invoerden om de overheidsuitgaven in Portugal te beperken.

38 Zie beschikkingen van 7 maart 2013, Sindicato dos Bancários do Norte e.a. (C-128/12, niet gepubliceerd, EU:C:2013:149, punt 12), van 26 juni 2014, Sindicato Nacional dos Profissionais de Seguros e Afins (C-264/12, EU:C:2014:2036, punten 19 e.v.), en 21 oktober 2014, Sindicato Nacional dos Profissionais de Seguros e Afins (C-665/13, EU:C:2014:2327, punt 14).

Machine Translated by Google

39 Deze lijst omvat de meeste acties die in punt 4 van dit advies worden genoemd.

40 De verwijzende rechter verwijst naar een 'Toelichting bij de Staatsbegroting 2011' van de minister van Financiën en Openbaar Bestuur, waarin wordt verwezen naar besluit 2010/288 van de Raad van de Europese Unie, zonder te specificeren of met dat besluit rekening is gehouden in de wetsgeschiedenis van wet nr. 75/2014, die is in het hoofdgeding aan de orde.

41 Zie de conclusie van advocaat-generaal Bot in de zaak Florescu e.a. (C-258/14, EU:C:2016:995, punten 61 e.v.).

42 In die zaak ging het met name om het op 23 juni 2009 tussen Roemenië en de Europese Gemeenschap gesloten Memorandum van Overeenstemming, en om Besluit 2009/459/EG van de Raad van 6 mei 2009 tot toekenning van financiële middellangetermijnbijstand van de Gemeenschap aan Roemenië (PB L 150, blz. 8).

43 In de toelichting bij wetsontwerp nr. 239/XII wordt benadrukt dat het lidmaatschap van de Portugese Republiek van de Europese Unie en haar toetreding tot de eurozone haar verplichten te voldoen aan strikte begrotingsvoorwaarden, die zijn vastgelegd in het VWEU, in het Protocol bij dat Verdrag en in de verordeningen ter uitvoering van het Stabiliteits- en Groeipact. en in het Verdrag inzake stabiliteit, coördinatie en bestuur in de Economische en Monetaire Unie. Dat memorandum Er wordt ook melding gemaakt van de mogelijkheid om financiële sancties op te leggen aan lidstaten die de begroting overschrijden. tekortreferentiewaarde. Het verwijst ook naar het economische aanpassingsprogramma dat is overeengekomen met de Commissie, de ECB en het IMF. Er wordt aan toegevoegd dat, aangezien de begrotingsdiscipline die wordt opgelegd door de permanente en onveranderlijke verplichtingen waaraan de Portugese Republiek is gebonden nu zij deel uitmaakt van de Europese Unie en de eurozone, vereist dat de totale loonkosten in de publieke sector – als essentieel onderdeel van de staatsuitgaven – onder controle worden gehouden, het wetsvoorstel beoogt de percentages en de grenzen van de verlaging van de huidige salarissen vanaf 2011 vast te leggen en tevens de volledige, geleidelijke afbouw ervan te bepalen in overeenstemming met de beschikbare begrotingsruimte (zie pp. 1-4).

44 Ik wil benadrukken dat dit eerste memorandum van overeenstemming, dat later is gewijzigd, meerdere malen – zoals de Commissie in haar opmerkingen aangeeft – is voorzien in een driejarenprogramma voor de periode 'tot 'medio 2014' (zie overweging 2 van Uitvoeringsbesluit 2011/344 van de Raad).

45 Krachtens artikel 288, vierde en vijfde alinea, VWEU.

Machine Translated by Google

46 De regering verwijst met name naar arrest nr. 574 van 14 augustus 2014 van de Tribunal Constitucional (grondwettelijk hof, Portugal), dat in die zin is gewezen. Deze rechterlijke instantie wijst er echter op dat bepaalde specifieke maatregelen kunnen voortvloeien uit de uitvoeringsbesluiten van de Raad in het kader van het programma van economische en financiële bijstand van de Unie aan de Portugese Staat.

---

47 Volgens lid 1 van dat artikel 1 wordt de financiële bijstand aan de Portugese staat ter beschikking gesteld voor een periode van drie jaar en zes weken, te rekenen vanaf de eerste dag na de inwerkingtreding van Uitvoeringsbesluit 2011/344. Sinds het einde van de economische
hervormingsprogramma is die staat onderworpen aan een post-programmatoezicht, zoals de Commissie tijdens de hoorzitting aangaf (zie hierover: https://ec.europa.eu/info/businesseconomyeuro/
economicandfiscalpolicycoordination/eufinancialassistanc e/whicheucountrieshavereceivedassistance/financialassistanceportugal_en).

---

48 Er moet een duidelijk onderscheid worden gemaakt tussen de maatregelen die specifiek aan een lidstaat worden opgelegd en de begrotingsverplichtingen die in het algemeen aan de lidstaten worden opgelegd, en met name aan die welke tot de eurozone behoren, met name krachtens de verordeningen inzake het Stabiliteits- en Groeipact.
[zie onder meer de overwegingen 1 tot en met 5 en artikel 1 van Verordening (EU) nr. 1177/2011 van de Raad van 8 november 2011 tot wijziging van Verordening (EG) nr. 1467/97 betreffende de bespoediging en verduidelijking van de tenuitvoerlegging van de procedure bij buitensporige tekorten (PB 2011 L 306, blz. 33)].

---

49 Zie artikel 3(8)(h)(i) en (ii) van Uitvoeringsbesluit 2011/344, zoals gewijzigd door artikel 1 van Uitvoeringsbesluit 2014/234, evenals de vierde alinea van overweging 11 daarvan, waarin staat dat '[d]e
De herziening van de overheidsuitgaven en de consolidatiestrategie van 2014 worden ondersteund door een aantal belangrijke hervormingen in het openbaar bestuur, waaronder 'een herziening van de salarisschaal en de ontwikkeling van één enkele schaal voor salaristoeslagen'.

---

50 Ik ben van mening dat de aanneming door de Portugese Staat van Wet nr. 75/2014 geen 'autonoom initiatief was dat de discretionaire bevoegdheid die het EU-recht verleent en beperkt, overschreed', aangezien de
De Commissie betoogt dat het hier niet om een handeling gaat die gericht is op het nakomen van de specifieke economische verplichtingen die de Commissie is aangegaan om de haar toegekende financiële bijstand te ontvangen.

---

51 De ASJP vermeldt ook twee evaluatierapporten over de Europese rechtsstelsels van de Commission européenne pour l'efficacité de la justice (CEPEJ) (Europese Commissie voor Efficiëntie in Justitie) van de Raad van Europa, die kunnen worden geraadpleegd op het volgende internetadres: http://www.coe.int/
t/dghl/cooperation/cepej/series/default_fr.asp.

---

52 Het Europees Handvest betreffende het Statuut voor de Rechter, aangenomen tijdens een vergadering van 8 tot en met 10 juli 1998, bepaalt in artikel 6, getiteld 'Bezoldiging en sociale zekerheid': '6.1. Rechters die op beroepsmatige basis rechterlijke functies uitoefenen, hebben recht op een bezoldiging die hen in staat stelt het hoofd te bieden aan de druk die erop gericht is hun beslissingen en, meer in het algemeen, hun rechterlijke optreden te beïnvloeden door hun onafhankelijkheid en onpartijdigheid te ondermijnen.

Machine Translated by Google

aanraken.

6.2. De bezoldiging kan variëren afhankelijk van de anciënniteit, de aard van de functie waarvoor hij of zij professioneel is aangesteld of het belang van de toegewezen taken, die worden beoordeeld op basis van transparante criteria. [...]"

Het artikelgewijze commentaar op dit Handvest biedt nuttige informatie over de inhoud ervan (beschikbaar op het volgende internetadres: https://wcd.coe.int/ViewDoc.jsp?p=&id=1766477&Site=COE&direct=true#).

Ik wijs erop dat de prejudiciële vraag niet alleen betrekking heeft op die artikelen, maar ook op 'de rechtspraak van het Hof van Justitie', waaruit ook het beginsel van de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht voortvloeit, maar dat in de verwijzingsbeslissing geen enkele beslissing van het Hof in die zin wordt aangehaald.

Hoewel niet kan worden uitgesloten dat enkele overwegingen met betrekking tot artikel 47 van het Handvest ook verduidelijking kunnen bieden, voor de uitlegging van artikel 19 VEU, en omgekeerd (zie met name conclusie van advocaat-generaal Wathelet in de zaak Berlioz Investment Fund, C-682/15, EU:C:2017:2, punten 38 en 67).

En uiteraard op voorwaarde dat het verzoek om een prejudiciële beslissing ontvankelijk wordt verklaard.

Mijn cursivering.

Artikel 19, lid 2, VEU beschrijft de samenstelling van het Hof en de status van zijn leden, terwijl

In paragraaf 3 worden de rechtsgebieden van het Hof afgebakend aan de hand van de verschillende rechtsmiddelen die het kan aanwenden.

Zie met name arrest van 19 juli 2016, H/Raad en Commissie (C-455/14 P, EU:C:2016:569, punten 39 en 40) betreffende afwijkingen op het gebied van het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid.

Zie met name arresten van 3 oktober 2013, Inuit Tapiriit Kanatami e.a./Parlement en Raad (C-583/11 P, EU:C:2013:625, punten 100 en 101), en van 28 april 2015, T & L Sugars en Sidul Açúcares/Commissie (C-456/13 P, EU:C:2015:284, punten 49 en 50).

---

60 Zie met name de conclusie van advocaat-generaal Kokott in de zaak Inuit Tapiriit Kanatami e.a./Parlement en Raad (C-583/11 P, EU:C:2013:21, punten 34, 116 en 121); arresten van 3 oktober 2013, Inuit Tapiriit Kanatami e.a./Parlement en Raad (C-583/11 P, EU:C:2013:625, punten 90 en 99), en van 28 april 2015, T & L Sugars en Sidul Açúcares/Commissie (C-456/13 P, EU:C:2015:284, punt 45), en beschikking van 24 januari 2017, Beul/Parlement en Raad (C-53/16 P, niet gepubliceerd, EU:C:2017:66, punten 18 en 19).

Machine Translated by Google

61 Zie arrest van 28 april 2015, T & L Sugars en Sidul Açúcares/Commissie (C-456/13 P, EU:C:2015:284, punt 50). Zie ook arrest van 16 mei 2017, Berlioz Investment Fund (C-682/15, EU:C:2017:373, punt 44).

62 Zie punten 69 en verder van deze conclusie.

63 Zie met name arrest van 3 oktober 2013, Inuit Tapiriit Kanatami e.a./Parlement en Raad (C-583/11 P, EU:C:2013:625, punten 102 e.v.).

64 De Commissie heeft noch in haar schriftelijke noch in haar mondelinge opmerkingen – en subsidiair – een duidelijk standpunt ingenomen over de uitlegging van artikel 19, lid 1, tweede alinea, VEU.

65 De Portugese regering benadrukt terecht dat het beginsel van effectieve rechterlijke bescherming, dat beoogt de rechtszekerheid te waarborgen, het bestaan van een passende procedure voor een individueel recht of belang dat door de wet wordt beschermd, om dit voor de rechter af te dwingen, moet worden gezien in een heel ander perspectief dan het beginsel van de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht, dat de onpartijdigheid van de rechterlijke macht garandeert in het geval van buitengerechtelijke en onrechtmatige inmenging in de rechtsgang

procedure.

66 De titel van artikel 47 van het Handvest maakt onderscheid tussen het 'recht op een doeltreffende voorziening in rechte', waarop de eerste alinea van artikel 47 van het Handvest ziet. dat artikel is gewijd, en het '[r]echt op een onpartijdig proces', wat het recht op een 'onafhankelijke rechtbank' impliceert, zoals vermeld in de tweede alinea. Zie in die zin ook arrest van 8 november 2016, Lesoochranárske zoskupenie VLK (C-243/15, EU:C:2016:838, punten 54 e.v.).

67 Verdrag, ondertekend te Rome op 4 november 1950 (hierna: 'EVRM').

68 Hetzelfde onderscheid wordt overigens gemaakt in de Grondwet van de Portugese Republiek: 'Toegang tot de rechter en effectieve rechterlijke bescherming' is voorzien in artikel 20 daarvan, terwijl de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht is voorzien in Artikel 203 daarvan (aangehaald in voetnoot 14 van deze conclusie).

69 Zie in het bijzonder het arrest van het EHRM van 26 oktober 2000 (Kudÿa tegen Polen, CE:ECHR:2000:1026JUD003021096, paragrafen 150-156).

Machine Translated by Google

70 Zie punten 69 en verder van deze conclusie.

---

71 Voor de specifieke gevolgen van het beginsel van de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht in de hoofdprocedure, zie
zie ook punt 77 e.v. van deze conclusie.

---

72 Het feit dat deze maatregelen echter slechts van tijdelijke aard waren (Wet nr. 75/2014 is in werking getreden vanaf
Oktober 2014, terwijl de salarisverlaging in zijn geheel werd ingetrokken door Wet nr. 159-A/2015 per 1 oktober
2016), zoals de Portugese regering betoogt, lijkt mij niet doorslaggevend, aangezien elke schending van een algemeen beginsel van het EU-
recht, zelfs indien tijdelijk, inherent in strijd zou zijn met het EU-recht, ook al zou de ernst van de schending duidelijk geringer zijn dan
in het geval van een permanente schending.

---

73 Zie de lange lijst van personen, waaronder met name zowel zittende als staande magistraten, in artikel 2,
paragraaf 9, punten (a) (‘President van de Republiek’) tot (t) (‘reservepersoneel, personeel met vervroegd pensioen’)
of het personeel dat ter beschikking staat van het Hof […]’) van Wet nr. 75/2014, aangehaald in punt 6 van deze conclusie.

---

74 Zie de conclusie van advocaat-generaal Wathelet in de zaak Berlioz Investment Fund (C-682/15, EU:C:2017:2, punten
34 e.v.). Zie ook arrest van 16 mei 2017, Berlioz Investment Fund (C-682/15, EU:C:2017:373, punt
54).

---

75 Namelijk “Recht op een doeltreffende voorziening in rechte en op een eerlijk proces”.

---

76 Volgens de toelichtingen op het Handvest van de grondrechten (PB 2007, C 303, blz. 17 e.v.) „is de
‘Het eerste lid [van artikel 47 van het Handvest] is gebaseerd op artikel 13 van het EVRM’ en ‘het tweede lid [komt overeen] met artikel 6(1) van
het EVRM’ (zie ‘Toelichting op artikel 47’, eerste en derde lid).

---

77 Het feit dat een beroep op artikel 47 van het Handvest enkel nodig is indien de betrokken situatie onder het Unierecht valt [zie arrest van
16 mei 2017, Berlioz Investment Fund (C-682/15, EU:C:2017:373, punt 54 en aldaar aangehaalde rechtspraak)], sluit niet uit dat dit artikel
kan worden uitgelegd in het licht van de rechtspraak van het EHRM. Zie met name arrest van 15 februari 2016, N. (C-601/15 PPU,
EU:C:2016:84, punten 45 e.v.), en de voorbeelden uit de rechtspraak aangehaald door Lebrun, G., 'De l'utilité de l'article 47 de la Charte
des droits fondamentaux
de l'Union européenne', *Revue trimestrielle des droits de l'homme,* 2016, nr. 106, vooral pp. 439-445.

---

78 Zie de toelichtingen op het Handvest “Toelichting op artikel 47”, tweede en vierde alinea, en
“Toelichting op artikel 52”, waarbij “artikel 47, [tweede en derde alinea]” wordt aangehaald als een van de

Machine Translated by Google

“[a]rtikelen waarvan de inhoud gelijk is aan die van de overeenkomstige artikelen van het EVRM, maar waarvan de reikwijdte ruimer is”.

---

79 In zijn conclusie in de zaak Berlioz Investment Fund (C-682/15, EU:C:2017:2, punt 37) benadrukt advocaat-generaal Wathelet
dat 'artikel 47 van het Handvest een bredere materiële reikwijdte heeft.
In de eerste plaats is deze bepaling van toepassing wanneer “de door het recht van de Unie gegarandeerde rechten en vrijheden zijn geschonden” (ongeacht of ze in strijd zijn met de wet).
zijn opgenomen in het Handvest), terwijl de toepassing van artikel 13 EVRM een schending van de “rechten en vrijheden die in [het EVRM] zijn vastgelegd”
vereist. Aan de andere kant beperkt artikel 6(1) EVRM het recht op een eerlijk proces tot situaties waarin het gaat om de vaststelling van burgerrechten.
En
verplichtingen of de vaststelling van de gegrondheid van een strafrechtelijke aanklacht. Een dergelijke beperking is niet te vinden in de tweede alinea van artikel 47 van de
“Handvest” (zie ook punten 61 en verder van dat advies).

---

80 In de Toelichtingen bij het Handvest verduidelijkt de ‘Toelichting op artikel 52’ dat in lid 3 van artikel 52 ‘[d]e verwijzing naar het EVRM zowel betrekking heeft op het
Verdrag als op de daaraan gehechte Protocollen. De inhoud en reikwijdte van de gewaarborgde rechten worden niet alleen bepaald door de tekst van die instrumenten,
maar ook door de jurisprudentie van het [EHRM] en het Hof van Justitie van de Europese Unie.’
De zin van [paragraaf 3] is bedoeld om de Unie in staat te stellen een ruimere bescherming te garanderen. In ieder geval moet het beschermingsniveau
gegarandeerd
'Het door het Handvest gewaarborgde niveau mag nooit lager zijn dan dat welk het EVRM waarborgt.'

---

81 Ter verduidelijking wil ik erop wijzen dat het recht op toegang tot een onafhankelijk gerecht in de zin van artikel 47 van het Handvest
geldt ook voor administratieve procedures, zoals die in de hoofdprocedure (zie met name Dutheil de la Rochère, J., 'Charte des droits
fondamentaux de l'Union européenne', *Jurisclasseur Europe,* nummer 160, 2010, paragraaf 87). Wat betreft procedures betreffende
magistraten vanuit het perspectief van artikel 6(1) EVRM, zie het arrest van het EHRM van 23 juni 2016, Baka tegen Hongarije (CE:ECHR:2016:0623JUD002026112,
paragrafen 102 en verder).

---

82 Zie over het in artikel 13 EVRM bedoelde ‘recht op een doeltreffende voorziening in rechte’ met name het arrest van het EHRM van 26 oktober 2000 (Kudÿa/
Polen, CE:ECHR:2000:1026JUD003021096, punt 157).

---

83 Zie de formulering van de prejudiciële vraag en de opmerkingen van de ASJP, waarin wordt gesteld dat de beslissingen over de betwiste verlagingen zijn genomen
en opgelegd door de uitvoerende en wetgevende macht zonder rekening te houden met het feit dat
de beloning van rechters draagt bij aan hun functionele onafhankelijkheid. Anderzijds wordt niet betwist dat de cliënten van de
verzoeker in het hoofdgeding daadwerkelijk gebruik heeft kunnen maken van de rechtsmiddelen die hem in Portugal ter beschikking staan: de verwijzende rechter is de
Supremo Tribunal Administrativo.

---

84 De voorwaarden voor onafhankelijkheid en onpartijdigheid die aan nationale rechterlijke instanties worden opgelegd, hangen zeker met
elkaar samen en worden soms samen onderzocht (zie met name het arrest
EHRM van 21 juni 2016, Ramos Nunes de Carvalho e Sá tegen Portugal, CE:ECHR:2016:0621JUD005539113,

Machine Translated by Google

punt 74). Niettemin blijven het verschillende concepten, zodat ik mijn uitleg – rekening houdend met de omstandigheden van het hoofdgeding – zal beperken tot het eerste.

---

85 Er wordt onder meer rekening gehouden met de wijze waarop de leden van het gerecht worden benoemd, de duur van hun ambtstermijn of hun onafzetbaarheid (zie met name arrest EHRM van 18 juli 2013, Maktouf en Damjanoviÿ tegen Bosnië en Herzegovina, CE:ECHR:2013:0718JUD000231208, punt 49).

---

86 Dit eerste aspect vereist dat elke rechter vrij moet zijn van richtlijnen of druk vanuit de rechterlijke macht zelf, in het bijzonder van collega's aan wie hij administratief of hiërarchisch ondergeschikt is (zie met name het arrest van het EHRM van 6 oktober 2011, Agrokompleks tegen Oekraïne, CE:ECHR:2011:1006JUD002346503, punt 137).

---

87 Zie met name het arrest van het EHRM van 18 juli 2013, Maktouf en Damjanoviÿ tegen Bosnië en Herzegovina (CE:ECHR:2013:0718JUD000231208, punt 49).

---

88 Zie met name wat de wetgevende macht betreft het arrest van het EHRM van 3 september 2013, MC e.a. tegen Italië (CE:ECHR:2013:0903JUD000537611, punt 59), en wat de uitvoerende macht betreft, het arrest van het EHRM van 21 juni 2016, Ramos Nunes de Carvalho e Sá tegen Portugal (CE:ECHR:2016:0621JUD005539113, punten 70 en 75).

---

89 Zie met name arrest van 16 februari 2017, Margarit Panicello (C-503/15, EU:C:2017:126, punt 37 e.v.) (zie verder, en de aangehaalde jurisprudentie).

---

90 Arrest van het EHRM van 26 april 2016, Zoubko e.a. tegen Oekraïne (CE:ECHR:2006:0426JUD000395504, punten 67 en 68), betreffende de vermeende schending van artikel 1 van het Aanvullend Protocol bij het EVRM, waarin staat: „Iedere natuurlijke of rechtspersoon heeft recht op het ongestoord genot van zijn eigendom."

---

91 Deze bepalingen worden aangehaald in voetnoot 52 van deze conclusie.

---

92 Zie Aanbeveling R(94)12 van het Comité van Ministers van de Raad van Europa aan de lidstaten over 'de onafhankelijkheid, competentie en rol van rechters', aangenomen op 13 oktober 1994, Beginsel III, paragraaf 1(b), en ook Aanbeveling CM/Rec(2010)12, 'Rechters: onafhankelijkheid, competentie en verantwoordelijkheid', aangenomen door het Comité van Ministers van de Raad van Europa van 17 november 2010, en de bijlage daarbij, paragrafen 53-55.

Machine Translated by Google

93 Zie over dit laatste aspect ook advies nr. 1 (2001) van de Adviesraad voor Europese rechters (CCJE) ter attentie van het Comité van Ministers van de Raad van Europa over de regels inzake de onafhankelijkheid en onafzetbaarheid van rechters, van 23 november 2001, punt 62.

Ook volgens het 'Rapport over de onafhankelijkheid van het gerechtelijk systeem – Deel I: De onafhankelijkheid van rechters' van de Europese Commissie voor In het decreet Democratie door Recht van de Raad van Europa (Commissie van Venetië) van 16 maart 2010 staat: 'Bij het vaststellen van de beloning moet rekening worden gehouden met de sociale omstandigheden in het land' (punt 46).

In dit verband wijst de Portugese regering erop dat de vaststelling van de bestreden maatregelen een fundamentele keuze was van de bevoegde autoriteiten. organen van de Portugese staat, gerechtvaardigd door het doel het buitensporige overheidstekort weg te werken en door de noodzaak voor die staat om te voldoen aan de internationale verplichtingen die voortvloeien uit de financiële bijstand die is ontvangen krachtens de bepalingen van de Unie.

Zie punt 68 en voetnoot 73 van deze conclusie.

---

97 De regering heeft benadrukt dat de bestreden maatregelen ten eerste uiteindelijk bedoeld waren om het algemeen belang van de gemeenschap te bevorderen, zoals dat door de Portugese staat als wetgever is gedefinieerd overeenkomstig de nationale grondwet, en ten tweede om te zorgen voor een eerlijke en rechtvaardige verdeling van de lasten die uit die maatregelen voortvloeien en die worden gedragen door alle ambtenaren van staatsorganen, werknemers in de publieke sector en andere overheidsdienaren.

Machine Translated by Google

Afdrukken

Taal van het document

: Bulgaars Spaans Tsjechisch Deens Duits Estisch Grieks Engels Frans Italiaans Lets Litouws Hongaars Maltees Nederlands Pools Portugees Roemeens Slowaaks Sloveens Fins Zweeds Kroatisch ECLI:EU:C:2017:395

ADVOCAAT-GENERAAL

H. SAUGMANDSGAARD ØE

vanaf 18 mei 2017 (1)

NLZaak C-64/16

Associação Sindical dos Juízes Portugueses

in ruil voor

Rekenrechtbank

[verzoek om een prejudiciële beslissing ingediend door de Supremo Tribunal Administrativo (hoogste administratieve rechtbank, Portugal)]

“Prejudiciële verwijzing – Artikel 19, lid 1, tweede alinea, VEU – Effectieve rechterlijke bescherming – Handvest van de grondrechten van de Europese Unie – Artikel 47 – Onafhankelijkheid van de rechterlijke macht – Nationale regeling voor het verlagen van de salarissen in de publieke sector – “Bezuinigingsmaatregelen”

I. Inleiding

1. Het verzoek om een prejudiciële beslissing van het Supremo Tribunal Administrativo (Hoogste Administratieve Rechtbank) Hof, Portugal) is aanhangig gemaakt in een geding tussen de Associação Sindical dos Juízes Portugueses (vakbond van Portugese rechters; "ASJP") en het Tribunal de Contas (Rekenkamer, Portugal) over de verlaging van de salarissen van de leden van die rechtbank, die het gevolg was van een wet die de salarissen in de publieke sector tijdelijk verlaagde om de gevolgen van de economische crisis in Portugal te verzachten.

2. De verwijzende rechter vraagt zich af of een dergelijke nationale bepaling verenigbaar is met het beginsel van de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht, aangezien dit naar zijn oordeel voortvloeit uit zowel de tweede alinea van artikel 19, lid 1, VEU(2) als artikel 47 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie. het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie (hierna: ‘het Handvest’)(3), en uit de jurisprudentie van het Hof van Justitie.

Machine Translated by Google

3. Voordat ik de materiële redenen uiteenzet waarom ik van mening ben dat de prejudiciële vraag
Indien het antwoord op de vraag ontkennend luidt, zal ik de in deze zaak geuite klachten over de niet-ontvankelijkheid van de
verzoek om een prejudiciële beslissing en het kennelijke gebrek aan jurisdictie van dit Hof.

II. Toepasselijke bepalingen

A. Unierecht

4. De belangrijkste handelingen van het EU-recht waarnaar in deze zaak wordt verwezen en die gericht waren op het terugdringen van het buitensporige tekort van de Portugese Republiek
en om haar financiële hulp te verlenen, zijn de volgende:

- Besluit 2010/288/EU van de Raad van 2 december 2009 betreffende het bestaan van een
  buitensporig tekort in Portugal(4);

- Verordening (EU) nr. 407/2010 van de Raad van 11 mei 2010 tot instelling van een Europees financieel stabilisatiesysteem
  mechanisme(5);

- Overeenkomst over een economisch en financieel aanpassingsprogramma, beter bekend als het 'Memorandum van Overeenstemming'
  Begrip", ondertekend op 17 mei 2011 door de
  de Portugese regering, de Europese Commissie, het Internationaal Monetair Fonds (hierna: 'IMF') en de Europese Centrale Bank (hierna:
  'ECB')(6);

- Raad Uitvoeringsbesluit 2011/344/EU van 30 mei 2011 betreffende het verlenen van financiële bijstand van de Unie aan
  Portugal(7), zoals gewijzigd – met name – bij Uitvoeringsbesluit 2012/409/EU van de Raad van 10 juli 2012(8),
  en door Uitvoeringsbesluit 2014/234/EU van de Raad van 23 april 2014(9); en

– de aanbeveling van de Raad van 18 juni 2013, gericht op het beëindigen van buitensporige
  overheidstekort in Portugal(10).

B. Portugees recht

1. Wet nr. 75/2014

5. Wet nr. 75/2014, waarin het tijdelijke mechanisme voor salarisverlaging en de voorwaarden voor de omkering ervan zijn vastgelegd (Wet nr.
75/2014 tot vaststelling van de tijdelijke regeling voor salarisverlaging en de voorwaarden voor de intrekking ervan) van 12 september 2014(11)
(hierna 'Wet nr. 75/2014') beoogt, overeenkomstig artikel 1(1) daarvan, de tijdelijke toepassing van de salarisregeling te bepalen.
mechanisme voor kredietvermindering in de publieke sector in te voeren en de beginselen vast te stellen die in acht moeten worden genomen in geval van intrekking ervan.

6. Artikel 2 van die wet, getiteld "Salarisverlaging", luidt als volgt:

"1 – Het totale bruto maandsalaris van de in lid 9 bedoelde personen, indien dit meer bedraagt dan
€ 1.500, ongeacht of deze personen op die datum hun taken uitvoeren of om welke reden dan ook,
na die datum in dienst treden, verminderd met:

a) 3,5% van het totale salarisbedrag dat hoger is dan € 1.500 en lager dan € 2.000
bedragen;

(b) 3,5 % van het bedrag van € 2.000, verhoogd met 16 % van de waarde van het totale salaris boven € 2.000, zodat
de totale vermindering bedraagt tussen 3,5 % en 10 % voor salarissen gelijk aan of hoger dan 2.000 EUR en gelijk aan of lager dan 4.165
EUR;

c) 10 % van de totale waarde voor salarissen boven de 4.165 euro.

Machine Translated by Google

[...]

9 – Deze wet is van toepassing op de hieronder genoemde ambtenaren en personen:

a) de president van de republiek;

b) de president van de Assembleia da República [parlement van de republiek];

c) de premier;

d) de leden van de Assembleia da República;

e) de leden van de regering;

f) de rechters van het Tribunal Constitucional [Constitutioneel Hof], het Tribunal de Contas [Rekenkamer] en de Procureur-generaal van de Republiek, zittende en staande magistraten van rechtbanken, rechters en magistraten van administratieve rechtbanken, belastingrechtbanken en kantonnale rechtbanken;

(g) de vertegenwoordigers van de Republiek in de autonome regio's;

(h) de leden van de assembleias legislativas das regiões autónomas [parlementen van de autonome regio's];

(i) de leden van de regionale regeringen;

j) de lokale gekozen vertegenwoordigers;

(k) leden van andere constitutionele organen die niet in de voorgaande leden zijn genoemd, en leden van het bestuur organen van autonome bestuurlijke autoriteiten, met name die welke hun taken uitoefenen in samenwerking met de Assembleia da República;

l) de leden en medewerkers van de kabinetten, de bestuursorganen en de ondersteunende diensten van de ambtenaren en organen bedoeld in de voorgaande leden, van de voorzitter en de vicevoorzitter van de Hoge Raad van de Rechtspraak, van de president en vice-president van de Hoge Raad van de administratieve en fiscale rechtbanken, van de president van de Supremo Tribunal de Justiça [Hooggerechtshof], van de president en de magistraten van het Tribunaal Constitucional [Constitutioneel Hof], van de president van het Supremo Tribunal Administrativo, van de Voorzitter van het Tribunal de Contas [Rekenkamer], van de Provedor de Justiça [Ombudsman] en van de Procureur-generaal van de Republiek;

m) het militair personeel van de Forças Armadas e da Guarda Nacional Republicana (GNR) [strijdkrachten en Nationale Republikeinse Garde], met inbegrip van militaire rechters en adviseurs van het Openbaar Ministerie, evenals andere militaire troepen;

n) het managementpersoneel van de afdelingen van de staf van de president en van de Assembleia da República, van andere ondersteunende diensten van constitutionele lichamen, van andere afdelingen en organen van de centrale, regionale of lokale overheidsadministratie, en personeel dat soortgelijke functies tegen betaling vervult;

(o) managers in de openbare dienst of als zodanig behandelde personen, leden van de uitvoerende, beraadslagende, adviserende of toezichthoudende organen of andere wettelijke organen van openbare instellingen die aan een algemene of bijzondere regeling zijn onderworpen, van publiekrechtelijke rechtspersonen waarvan de onafhankelijkheid voortvloeit uit het feit dat zij werkzaam zijn op het gebied van regulering, toezicht of controle, van openbare ondernemingen waarvan het aandelenkapitaal geheel of hoofdzakelijk in handen is van de overheid, van openbare ondernemingen waarvan de exploitatie aan een derde is opgedragen, van

Machine Translated by Google

instellingen uit het regionale en gemeentelijke bedrijfsleven, uit publieke stichtingen en uit andere publieke instellingen;

(p) werknemers die een openbaar ambt bekleden in het personeel van de president en van de Assembleia da República of in andere constitutionele organen, evenals zij die een openbaar ambt bekleden in een dienstverband naar publiek recht, met inbegrip van werknemers wier rechtspositie wordt herzien of die met buitengewoon verlof zijn;

q) werknemers van openbare instellingen die aan bijzondere regelingen zijn onderworpen en van publiekrechtelijke rechtspersonen waarvan de onafhankelijkheid voortvloeit uit hun activiteiten op het gebied van regulering, toezicht of controle, met inbegrip van [de werknemers] van onafhankelijke toezichthoudende autoriteiten;

(r) werknemers van overheidsbedrijven waarvan het aandelenkapitaal geheel of voor het grootste deel in handen is van de overheid, van overheidsbedrijven en instellingen uit het regionale en lokale bedrijfsleven;

s) werknemers en bestuurders van publiekrechtelijke en privaatrechtelijke openbare stichtingen en van niet onder de regeling vallende openbare instellingen door de voorgaande leden;

t) reservepersoneel, vervroegd uitgetreden personeel of personeel dat ter beschikking staat van de lidstaten, dat niet in actieve dienst is en dat recht heeft op financiële voordelen die gekoppeld zijn aan het salaris van het personeel in actieve dienst.

[...]

15 – De bepalingen van dit artikel zijn bindend en hebben voorrang op alle andersluidende bepalingen, zelfs indien het bijzondere of uitzonderlijke bepalingen betreft, en op instrumenten van collectieve arbeidsreglementen en arbeidsovereenkomsten, die deze bepalingen niet kunnen opheffen of wijzigen.

[...]."

2. Wet nr. 159-A/ 2015

7. Lei n° 159-A/2015, Extinção da redução remuneratória na Administração Pública (Wet nr. 159-A/2015 tot intrekking de loonsverlaging in de publieke sector) van 30 december 2015(12) (hierna: 'Wet nr. 159-A/2015') heeft de kortingsmaatregelen van Wet nr. 75/2014 geleidelijk ingetrokken met ingang van 1 januari 2016.

8. Artikel 2 van die wet bepaalt dat "[d]e salarisverlaging van Wet nr. 75[/2014] [...] in fasen wordt ingetrokken in driemaandelijkse stappen gedurende 2016, als volgt:

a) intrekking van 40% voor salarissen betaald vanaf 1 januari 2016;

b) intrekking van 60% voor salarissen betaald vanaf 1 april 2016;

c) intrekking van 80% voor salarissen betaald vanaf 1 juli 2016;

d) volledige intrekking van de vanaf 1 oktober 2016 betaalde salarisverlaging."

III. Hoofdprocedure, prejudiciële vraag en procedure voor het Hof

9. De ASJP heeft namens enkele van haar leden rechters van het Tribunal de Contas (Rekenkamer) wordt een speciaal administratief beroep ingesteld, waarin wordt verzocht om nietigverklaring van de

Machine Translated by Google

administratieve besluiten genomen op basis van artikel 2 van Wet nr. 75/2014, waarbij een tijdelijke salarisverlaging werd ingevoerd voor de in dat artikel genoemde personen die werkzaam zijn in de Portugese publieke sector, met inbegrip van magistraten(13). De rechters, vertegenwoordigd door deze vereniging, verzoeken tevens om terugbetaling van de bedragen die met ingang van oktober 2014 van hun salarissen zijn ingehouden, vermeerderd met de wettelijke vertragingsrente, en om een verklaring dat zij recht hebben op betaling van hun salarissen zonder die verlaging.

10. Ter ondersteuning van deze actie voert de ASJP aan dat de bestreden maatregelen tot salarisverlaging in strijd zijn met het 'beginsel van de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht', die is vastgelegd in artikel 203 van de Portugese grondwet(14) en is vastgelegd in zowel artikel 19(1) VEU als artikel 47 van het Handvest.

11. Het Supremo Tribunal Administrativo stelt in zijn verwijzingsbeslissing dat, aangezien de maatregelen ter beheersing van de uitgaven, vervat in de salarisverlaging die in het hoofdgeding aan de orde is, zijn genomen in het kader van de vermindering van het buitensporige tekort in Portugal –
gereguleerd en gecontroleerd door de instellingen van de Europese Unie – gevolgd door financiële bijstand – verleend en beheerst door rechtshandelingen van de Unie, kan er weinig twijfel over bestaan dat dergelijke maatregelen zijn genomen binnen het kader van het recht van de Unie of op zijn minst van Europese oorsprong zijn.

12. Hij wijst er vervolgens op dat de discretionaire bevoegdheid die de Portugese staat geniet, in overleg met de met de instellingen van de Unie, bij het concreet vormgeven van haar begrotingsbeleidsvoornemens, ontslaat haar echter niet van de verplichting het van de verplichting die hem krachtens artikel 51(1) van het Handvest is opgelegd om de algemene beginselen van de EU na te leven recht, met inbegrip van het recht inzake de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht.

13. In dit verband merkt hij op dat de effectieve bescherming van de rechtsorde van de Unie de rechten die voortvloeien uit de tweede alinea van artikel 19(1) VEU worden in eerste instantie gewaarborgd door de nationale rechtbanken en dat burgers van de Unie hebben krachtens artikel 47 van het Handvest recht op de onafhankelijkheid en onpartijdigheid van die rechterlijke instanties. Volgens de verwijzende rechter: alles wijst erop dat de onafhankelijkheid van de rechtbanken en gerechtshoven ook gewaarborgd wordt door waarborgen omtrent de rechtspositie van hun leden, met name wat betreft de arbeidsvoorwaarden, wat de reden is van de eenzijdige en voortdurende verlaging van de salarissen van de cliënten van de aanvrager in het hoofdgeding wordt betwist.

14. Bijgevolg heeft het Supremo Tribunal Administrativo bij beslissing van 7 januari 2016, ingekomen bij het Hof op 5 februari daaraanvolgend, besloten de behandeling van de zaak te schorsen en de volgende prejudiciële vraag te stellen:

> 'Gezien de dwingende noodzaak om het buitensporige begrotingstekort weg te werken en de financiële bijstand te verlenen die in de bepalingen [van het EU-recht] is voorzien, moet het beginsel van de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht – zoals dat voortvloeit uit de tweede alinea van artikel 19, lid 1, VEU, artikel 47 van het [Handvest] en de jurisprudentie van het Hof van Justitie – aldus worden uitgelegd dat het in de weg staat aan de maatregelen tot verlaging van de salarissen waaraan magistraten in Portugal zijn onderworpen, omdat deze eenzijdig en doorlopend zijn opgelegd door andere overheidsinstanties/organen, zoals blijkt uit artikel 2 van Wet nr. 75[/2014]?'

15. Schriftelijke opmerkingen werden ingediend door de ASJP, de Portugese regering en de Europese Commissie. Vertegenwoordigers van de Portugese regering en de Europese Commissie waren aanwezig bij de hoorzitting op 13 februari 2017.

IV. Analyse

16. Alvorens de gegrondheid van het verzoek om een prejudiciële beslissing te onderzoeken, wil ik de aandacht vestigen op het feit dat in deze zaak twee bezwaren zijn aangevoerd: één bezwaar dat het verzoek niet-ontvankelijk is en één bezwaar dat het Hof onbevoegd is. Wat betreft de volgorde waarin de twee bezwaren moeten worden behandeld,

Machine Translated by Google

Ik merk op dat de bevoegdheid van het Hof in beginsel eerst moet worden onderzocht. Niettemin lijkt het mij passend om in deze conclusie eerst de ontvankelijkheid van het verzoek om een prejudiciële beslissing te bespreken, aangezien in In de onderhavige zaak gaat het om minder ingewikkelde vragen dan het onderzoek naar de bevoegdheid van het Hof, en dat onderzoek hangt nauwer samen met de bepalingen waarvan de uitlegging wordt gevraagd, dat wil zeggen met de inhoudelijke analyse die daar onmiddellijk op volgt.

A. Ontvankelijkheid van het verzoek om een prejudiciële beslissing

17. De Portugese regering en de Commissie hebben twee soorten klachten ingediend die kunnen de ontvankelijkheid van het onderhavige verzoek om een prejudiciële beslissing beïnvloeden. Het eerste betreft de onnauwkeurige motivering van de verwijzingsbeslissing, het tweede het feit dat de in het hoofdgeding bestreden nationale maatregelen reeds waren ingetrokken toen de zaak bij het Hof aanhangig werd gemaakt.

1. Lacunes in de verwijzingsbeslissing

18. In haar schriftelijke en mondelinge opmerkingen betoogt de Commissie in de eerste plaats dat de De verwijzingsbeslissing is gebrekkig, met name omdat daarin noch duidelijk wordt aangegeven welke rechtspraak van het Hof relevant is voor de uitlegging van de bepalingen van het Unierecht waarnaar in de prejudiciële vraag wordt verwezen, noch de redenen waarom het die bepalingen heeft gekozen (15), en dat daaruit volgt dat het Hof verklaren dat zij niet bevoegd is om op die vraag te antwoorden.

19. Ik ben echter van mening dat de klachten die op deze wijze zijn ingediend tegen de inhoud van de Het verzoek om een prejudiciële beslissing kan gevolgen hebben voor de ontvankelijkheid van het verzoek om een prejudiciële beslissing, en niet zozeer voor de rechtsmacht van het Hof.(16)

20. Het is inderdaad essentieel, zoals de Commissie benadrukt, dat de verwijzende rechter zijn verzoek duidelijk en nauwkeurig formuleert, aangezien dat document de enige grondslag vormt voor de procedure bij het Hof, zowel voor de rechtbank als voor de rechtbank. het Hof zelf en voor de deelnemers aan de procedure.(17) De materiële vereisten waaraan het verzoek om een prejudiciële beslissing moet voldoen, zijn uitdrukkelijk uiteengezet in artikel 94 van het Reglement voor de procesvoering van de Hof van Justitie, waarvan de verwijzende rechter in het kader van de door artikel 267 VWEU vastgelegde samenwerking kennis dient te nemen en die hij nauwgezet dient te eerbiedigen. Het is met name noodzakelijk dat de nationale de rechtbanken om in de verwijzingsbeschikking zelf de juridische context van de hoofdprocedure uiteen te zetten en niet alleen de redenen verduidelijken voor de keuze van de bepalingen van het EU-recht waarvan de uitlegging wordt gevraagd, maar ook de verhouding tussen die bepalingen en de op het geschil toepasselijke nationale wetgeving.(18)

21. In het onderhavige geval is de motivering van de verwijzingsbeslissing bijzonder kort, met name vanuit twee belangrijke perspectieven, zodat men zich kan afvragen of het daarin vervatte verzoek om een prejudiciële beslissing ontvankelijk is.

22. Ten eerste, wat betreft de verhouding tussen de bestreden nationale maatregelen en de bepalingen waarvan de uitlegging in de prejudiciële vraag wordt gevraagd – te weten artikel 19, lid 1, tweede alinea, VEU en artikel 47 van het Handvest – is de verwijzende rechter niet erg duidelijk. Hij wijst er enkel op dat die bepalingen volgens hem een algemeen beginsel van onafhankelijkheid van de rechterlijke macht in het leven roepen dat door de betrokken maatregelen mogelijk is geschonden(19), zonder nadere toelichting te geven.

23. Ten tweede verwijst de prejudiciële vraag naar de 'rechtspraak van het Hof van Justitie' waaruit dit beginsel van rechterlijke onafhankelijkheid ook zou voortvloeien, maar de motivering van de verwijzingsbeschikking verwijst niet naar een beslissing van dat Hof dienaangaande. De verwijzende rechter beroept zich enkel op het bestaan van 'talrijke [...] arresten' van het Hof betreffende het begrip 'rechterlijke instantie' in de zin van artikel 267 VWEU, waarbij rekening werd gehouden met de onafhankelijkheid van het orgaan dat om een prejudiciële beslissing had verzocht, zonder echter ook

Machine Translated by Google

maar om één van die – volgens hem relevante – arresten te noemen. Bij gebrek aan voldoende informatie acht ik het niet nodig om uitspraak te doen over dit aspect van de aan het Hof voorgelegde vraag.

24. Niettegenstaande de hierboven vermelde hiaten in de verwijzingsbeschikking, lijkt het mij, in het licht van alle informatie die in dat arrest is verkregen, orde en tijdens de gedachtewisseling dat het Hof desondanks voldoende geïnformeerd is om uitspraak te kunnen doen over de mogelijke uitlegging van artikel 19 VEU en artikel 47 van het Handvest en kan daarom een nuttig antwoord geven op de gestelde vraag.(20)

2. Intrekking van de bestreden maatregel voor het Hof

25. In haar schriftelijke opmerkingen heeft de Portugese regering aangevoerd dat het verzoek om een prejudiciële beslissing niet-ontvankelijk was, omdat het op het moment dat het bij het Hof werd ingediend, zonder voorwerp was geraakt vanwege veranderingen in de Portugese nationaliteit. wetgeving die in de loop van 2016 stapsgewijs heeft geleid tot het volledige herstel van de in de hoofdgedingen aan de orde zijnde loonrechten. Deze regering concludeerde hieruit dat het Hof de aan haar gestelde vraag niet meer hoefde te beantwoorden, omdat het hypothetisch worden.(21)

26. Ter terechtzitting heeft de regering bevestigd dat de salarisverlaging in de publieke sector als gevolg van Wet nr. 75/2014 in zijn geheel en gefaseerd is ingevoerd door Wet nr. 159-A/2015 tussen 1 januari en 1 oktober 2016(22), maar zonder terugwerkende kracht. Hieruit volgt dat de schade die de door verzoekster in het hoofdgeding vertegenwoordigde personen stellen te hebben geleden als gevolg van de salarisverlaging, verlaging met ingang van oktober 2014 is in het verleden voortgezet en wel tot 1 oktober 2016, op welke datum de salarissen van alle personen voor degenen die werkzaam zijn in de publieke sector en voor wie die verlaging gold, het oude niveau werd hersteld.

27. De Portugese regering heeft echter aangevoerd dat de prejudiciële vraag betrekking had op de vermeende schending van de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht door wet nr. 75/2014, een potentieel probleem dat op het moment van de verwijzing naar het Hof op 5 februari 2016 reeds was opgelost door de intrekking van de gevolgen van die wet bij wet nr. 159-A/2015, aangenomen op 30 februari 2016. December 2015 en in werking getreden op 1 januari 2016. Het voegde eraan toe dat de gevolgen van Wet nr. 75/2014 vóór de intrekking ervan, zoals de ASJP zich daarop beroept, uitsluitend van goederenrechtelijke aard waren en dat dit probleem volgens haar geen deel uitmaakte van het onderwerp van de zaak. van het verzoek om een prejudiciële beslissing.

28. In dit verband wil ik erop wijzen dat er een vermoeden van relevantie bestaat voor de vragen over de de interpretatie van het EU-recht die de nationale rechter geeft binnen de feitelijke en juridische context die hij zelf moet bepalen Het Hof kan een verzoek van een nationale rechter slechts afwijzen indien duidelijk is dat de gevraagde uitlegging van het EU-recht geen verband houdt met een reëel geschil of met het voorwerp van het hoofdgeding, indien het vraagstuk hypothetisch is en indien het Hof niet beschikt over de feitelijke of juridische gegevens die nodig zijn om een nuttig antwoord te geven op de gestelde vragen. (23)

29. Volgens vaste rechtspraak blijkt zowel uit de bewoordingen als uit de opzet van artikel 267 VWEU dat de prejudiciële procedure ervan uitgaat dat er daadwerkelijk een geschil aanhangig is bij de nationale rechter, in het kader waarvan hij uitspraak moet doen, rekening houdend met de omstandigheden van het geval. (24) Wanneer de hoofdprocedure dus al geen doel meer had op het moment dat de zaak aanhangig werd gemaakt, de verwijzende rechter de zaak naar het Hof heeft verwezen, heeft het Hof het verzoek om een prejudiciële beslissing niet-ontvankelijk verklaard, (25) terwijl Een verklaring dat er geen noodzaak is om te beslissen, is in beginsel voorbehouden aan zaken waarin het relevante incident of de relevante gebeurtenis zich heeft voorgedaan tijdens de procedure voor het Hof. (26)

30. In het bijzonder zal het Hof geen uitspraak doen op een verzoek om een prejudiciële beslissing indien de de nationale bepalingen die aanvankelijk van toepassing waren op de hoofdprocedure zijn ingetrokken of niet

Machine Translated by Google

niet meer van toepassing zijn vanwege hun ongrondwettelijkheid. (27) Het Hof heeft echter geoordeeld dat het feit dat een wijziging van de betrokken nationale wetgeving op handen was, geen invloed heeft op de ontvankelijkheid van het verzoek om een prejudiciële beslissing indien uit de in het verzoek vervatte gegevens blijkt dat een antwoord van Het Hof zal de uitkomst van de hoofdprocedure bepalen op basis van de gestelde vragen.(28)

31. In het onderhavige geval ben ik van mening dat uit de aan het Hof overgelegde informatie niet duidelijk blijkt dat de de gevraagde uitlegging van het EU-recht geen verband houdt met het onderwerp van het hoofdgeding of dat de opgeworpen kwestie van hypothetische aard is.

32. In tegenstelling tot wat de Portugese regering betoogt, heeft het geschil voor de verwijzende rechter geen betrekking op de rechterlijke onafhankelijkheid als zodanig, aangezien het beginsel van de rechterlijke onafhankelijkheid uitsluitend als een verzoekschrift ter ondersteuning van het verzoek tot nietigverklaring van de beweerdelijk onrechtmatige administratieve besluiten tot verlaging van de salarissen van de personen die door ASJP worden vertegenwoordigd en tot terugbetaling van de bedragen die ten onrechte op hun salarissen zijn ingehouden op grond van Wet nr. 75/2014.

33. Bovendien, aangezien Wet nr. 159-A/2015, die Wet nr. 75/2014 wijzigde, op de datum waarop de verzoek om een prejudiciële beslissing is ingediend, (29) de betwiste salarisverlagingen in het verleden of onmiddellijk in hun geheel heeft teruggedraaid, blijkt dat er op die datum nog steeds een verplichting rustte op de verwijzende rechter – dat van oordeel was dat de nationale wetgeving in kwestie mogelijk in strijd was met het EU-recht – uitspraak te doen over het voorwerp van het geschil en bijgevolg te oordelen dat het Hof de prejudiciële vraag moest beantwoorden.

34. Gelet op het voorgaande ben ik van mening dat het verzoek om een prejudiciële beslissing ontvankelijk is.

B. Bevoegdheid van de rechtbank

35. Ter ondersteuning van haar beroep in de hoofdzaak voert de verzoekster in de hoofdzaak aan dat de bestreden bestuursbesluiten onrechtmatig zijn, omdat de nationale wetgeving ter uitvoering daarvan, namelijk wet nr. 75/2014, niet in overeenstemming is met het EU-recht, aangezien deze het „beginsel van de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht” schendt, zoals dat volgens deze partij voortvloeit uit zowel de tweede alinea van artikel 19, lid 1, VEU en artikel 47 van het Handvest. De verwijzende rechter hanteert deze gemeenschappelijke benadering van beide bepalingen niet alleen in de formulering van de prejudiciële vraag, maar ook in de motivering van die vraag.

36. Om uitspraak te kunnen doen over de bezwaren van onbevoegdheid die door de Portugese regering en de Commissie, ik ben van mening dat een onafhankelijke analyse van de tweede alinea van artikel 19(1) VEU is noodzakelijk, los van dat van artikel 47 van het Handvest, aangezien de criteria voor de toepasselijkheid van die bepalingen, en dus ook voor de vraag of het Hof bevoegd is om ze uit te leggen, zijn naar mijn mening verschillende zaken.

1. Artikel 19, lid 1, tweede alinea, VEU

37. In hun schriftelijke en mondelinge opmerkingen hebben de Portugese regering en de Commissie geen standpunt ingenomen. expliciet uiteengezet waarom het Hof volgens hen niet bevoegd zou zijn om uitspraak te doen over de afzonderlijke uitlegging van artikel 19 VEU. Sterker nog, zij hebben uitvoerig betoogd dat de nationale regeling die in het hoofdgeding aan de orde is, geen maatregel tot uitvoering van het Unierecht in de zin van artikel 51 van het Handvest vormt, waaruit volgens hen volgt dat er geen noodzaak is om artikel 47 van het Handvest uit te leggen, en het komt mij voor dat zij een soortgelijke redenering hebben voorgesteld met betrekking tot artikel 19 VEU.(30)

38. Ik ben echter van mening dat een ruime interpretatie – of zelfs een interpretatie naar analogie – in dit opzicht niet mogelijk is, gezien de specifieke bewoordingen van artikel 19 VEU, die verschillen van die van artikel 51(1) van de Handvest, op welke bepaling ik later zal terugkomen (31), maar waarnaar ik al eerder heb verwezen

Machine Translated by Google

erop wijzen dat het de reikwijdte van het Handvest beperkt tot maatregelen van de lidstaten ter uitvoering van bepalingen van het recht van de Unie.

39. Zonder vooruit te lopen op de inhoudelijke analyse, zal de inhoud en reikwijdte van artikel 19 VEU(32) worden onderzocht in
Naderhand moet nu worden bepaald of het Hof in de onderhavige zaak bevoegd is om dat artikel uit te leggen op grond van de
mogelijke toepasselijkheid – in een context als die in het hoofdgeding – van de bepalingen ervan, en met name van de tweede alinea
van lid 1 daarvan, waarnaar de prejudiciële vraag verwijst.

40. Op grond van dat tweede lid 'zorgen de lidstaten voor voldoende rechtsmiddelen *om een daadwerkelijke rechtsbescherming in de*
'gebieden die onder het Unierecht vallen'.(33) Die laatste zinsnede, die kenmerkend is voor die bepaling, is naar mijn mening doorslaggevend voor de beoordeling van
of het Hof bevoegd is om dit in de onderhavige zaak uit te leggen.

41. Naar mijn mening is de effectieve rechtsbescherming met toegang tot adequate rechtsmiddelen waarop individuen een beroep moeten kunnen doen,
op grond van dit lid wordt van de lidstaten verwacht dat zij hun gerechtelijke activiteit uitoefenen op gebieden die onder het toepassingsgebied van het Verdrag vallen.
EU-recht,
dat wil zeggen, als Europese rechtbanken. Ik ben van mening dat dit het geval kan zijn voor rechtbanken die zich bezighouden met het systeem dat in de
hoofdgedingen aan de orde is, aangezien zij mogelijk geschillen moeten beslechten waarop het Unierecht van toepassing is en waarvoor de mogelijkheid bestaat om een beroep te doen op
zo een
Er moeten rechtsmiddelen gegarandeerd zijn.

42. Deze vaststelling volstaat mijns inziens om te oordelen dat het Hof in de onderhavige zaak bevoegd is om artikel 19, lid 1, tweede alinea, VEU uit te leggen.
Deze bevoegdheid moet nu worden aangetoond voor de uitlegging van artikel 47 van het Handvest, zoals gevraagd, aangezien de criteria voor de toepassing van dit middel
niet op dezelfde wijze zijn geformuleerd als die voor de toepassing van artikel 19 VEU, ook al kunnen die verschillende criteria tot hetzelfde resultaat leiden.

2. Artikel 47 van het Handvest

43. Volgens vaste rechtspraak zijn de fundamentele rechten die binnen de rechtsorde van de Unie worden gewaarborgd, waaronder het 'recht op een doeltreffende
voorziening in rechte en op een onpartijdig gerecht', verankerd in artikel 47 van het Handvest, van toepassing in alle situaties die door het Unierecht worden beheerst, maar
niet daarbuiten. (34) Zo bepaalt artikel 51, lid 1, van het Handvest dat de bepalingen van het Handvest enkel tot de lidstaten zijn gericht 'wanneer
'zij geven uitvoering aan het recht van de Unie', overeenkomstig de rechtspraak van het Hof over dat begrip. (35) Artikel 6, lid 1, VEU, dat
bindende kracht op het Handvest, bepaalt, net als artikel 51(2) van het Handvest, dat de bepalingen van het Handvest op geen enkele wijze de
bevoegdheden van de Unie zoals vastgelegd in de Verdragen. Wanneer een juridische situatie dus niet binnen de werkingssfeer van het EU-recht valt,
het Hof heeft
geen jurisdictie om daarvan kennis te nemen en de bepalingen van het Handvest waarop een beroep kan worden gedaan, kunnen op zichzelf geen basis vormen voor
een dergelijke jurisdictie.(36)

44. In het onderhavige geval betogen zowel de Portugese regering als de Commissie dat niet aan de vereisten is voldaan
de voorwaarden waaronder kan worden geconcludeerd dat de vaststelling en uitvoering door de Portugese Republiek van de maatregelen krachtens artikel 2
van wet nr. 75/2014 het EU-recht ten uitvoer leggen in de zin van artikel 51 van het Handvest en dat het Hof derhalve kennelijk niet bevoegd is om artikel 47 van het
Handvest uit te leggen.

45. Ik herinner mij dat het Hof zich kennelijk onbevoegd heeft verklaard om de inhoudelijke vraag te beantwoorden
op eerdere verzoeken om een prejudiciële beslissing, eveneens ingediend door Portugese rechtbanken, op grond dat de verwijzingsbeschikking geen
alle concrete informatie waaruit kan worden afgeleid dat de nationale maatregelen die in die zaken aan de orde zijn en die vergelijkbaar zijn met die welke in de
hoofdgedingen aan de orde zijn(37), bedoeld waren om uitvoering te geven aan het Unierecht in de zin van het voornoemde artikel 51(38).

Anders dan in die gevallen lijkt er in dit geval echter geen sprake te zijn van een *evident* gebrek aan rechtsmacht, aangezien

Machine Translated by Google

de verwijzende rechter heeft weliswaar summiere, maar wel explicietere aanwijzingen gegeven waaruit blijkt dat het in de onderhavige zaak om de uitvoering van het EU-recht gaat.

46. De verwijzende rechter zet uiteen dat de in artikel 2 van wet nr. 75/2014 bedoelde maatregelen tot salarisverlaging gerechtvaardigd zijn door dwingende redenen van begrotingssanering; vervolgens somt hij een reeks maatregelen van de EU op.
(39) Het is echter niet eenvoudig om de redenen te achterhalen waarom het Hof van oordeel is dat er sprake is van een buitensporig overheidstekort van de Portugese staat en van financiële bijstand aan die lidstaat.
is een rechtstreeks verband tussen de in het hoofdgeding aan de orde zijnde maatregelen en een of andere bepaling van het EU-recht, aangezien Er wordt niet verder op dit punt ingegaan. (40)

47. De verwijzende rechter geeft dus geen concreet juridisch kader aan – wat betreft de bepalingen van het EU-recht van toepassing op het tijdstip waarop de bestreden nationale maatregelen zijn vastgesteld. In het bijzonder trekt het geen een duidelijk onderscheid, zoals de Portugese regering ter terechtzitting heeft benadrukt, tussen enerzijds het stadium waarin de Portugese staat gebonden is aan de regels van het EU-recht inzake de vermindering van een buitensporig tekort en anderzijds het stadium waarin de Portugese staat gebonden is aan de regels van het EU-recht inzake de vermindering van een buitensporig tekort. anderzijds het stadium waarin de regeling van toepassing wordt, waarin de verplichtingen zijn opgenomen die voortvloeien uit de verlening van financiële bijstand door de Unie.
was.

48. Zoals advocaat-generaal Bot in een andere zaak over bezuinigingsmaatregelen door een lidstaat genomen in het kader van verplichtingen die hij is aangegaan met de Europese Gemeenschap, moet bij de beoordeling of de bepalingen van het Handvest van toepassing zijn vanuit het perspectief van artikel 51 daarvan(41) niet alleen de bewoordingen van de betrokken nationale bepalingen in aanmerking worden genomen, maar ook de inhoud van de instrumenten van het Unierecht waarin die verplichtingen zijn vastgelegd.
In dat verband heeft hij er terecht op gewezen dat het weinig relevant is dat die instrumenten de betrokken lidstaat manoeuvreerruimte bieden met betrekking tot de maatregelen die het meest geschikt zijn om de naleving van die instrumenten te waarborgen.
verplichtingen, aangezien de relevante bepalingen betrekking hebben op doelstellingen die – in tegenstelling tot louter aanbevelingen die de Raad op basis van artikel 126 VWEU richt aan lidstaten waarvan het overheidstekort als verminderd wordt beschouwd – buitensporig – voldoende gedetailleerd en precies zijn om specifieke bepalingen van het EU-recht in dat opzicht te vormen.(42)

49. In het onderhavige geval baseert de verwijzende rechter zich niet op de bewoordingen van Wet nr. 75/2014 om de De verhouding tussen die wet en het EU-recht. Die wet verwijst immers nergens naar een wet van EU-recht, in tegenstelling tot de memorie van toelichting bij het wetsontwerp dat tot de vaststelling ervan heeft geleid, waaruit de verhouding met de uit het EU-recht voortvloeiende begrotingsverplichtingen blijkt.(43)

50. Daarentegen beroept de verwijzende rechter zich, net als de ASJP, met name op de overeenkomst over een economisch en financieel aanpassingsprogramma die de Portugese staat in mei 2011 heeft gesloten(44) en ten slotte op het uitvoeringsbesluit 2012/409 van de Raad van 10 juli 2012 tot toekenning van financiële bijstand van de Unie aan Portugal, en over de aanbeveling van de Raad van 18 juni 2013 om een einde te maken aan het buitensporige overheidstekort in Portugal.

51. In dit verband wil ik erop wijzen dat aanbevelingen van de EU-instellingen – anders dan besluiten – naar hun aard geen bindende handelingen zijn. (45) Verder ben ik het eens met de Portugese regering (46) en de Commissie dat de bovengenoemde aanbeveling, die met name gebaseerd is op artikel 126(7) VWEU, niet doelstellingen bevatten die voldoende specifiek en nauwkeurig zijn om te kunnen aannemen dat de Portugese staat de vereisten van het EU-recht in de zin van artikel 51 van het Handvest heeft uitgevoerd krachtens die aanbeveling.

52. Wat betreft het door de verwijzende rechter genoemde Uitvoeringsbesluit 2012/409, merk ik op dat dit is vervangen door Uitvoeringsbesluit 2014/234 van de Raad van 23 april 2014, dat dus ratione temporis van toepassing was op het tijdstip waarop de bestreden maatregelen werden vastgesteld krachtens Wet nr. 75/2014, aangenomen op 12 september 2014. Artikel 1 van laatstgenoemd besluit wijzigde Uitvoeringsbesluit 2011/344, dat aanvankelijk voorzag in de voorwaarden voor het verlenen van financiële bijstand

Machine Translated by Google

bijstand aan de Portugese Republiek door de Unie overeenkomstig Verordening nr. 407/2010. (47) Uit het volgende blijkt
In paragraaf 2 van dat artikel werd bepaald dat de Portugese staat in de loop van 2014 specifieke maatregelen moest nemen, 'in overeenstemming met de
bepalingen van het Memorandum van Overeenstemming', en niet louter algemene maatregelen, (48) die, in de context van
'de consolidatiestrategie van 2015' omvatte met name 'de ontwikkeling door de regering in 2014 van één enkele salarisschaal, die in 2015 moet worden
ingevoerd, met als doel de rationalisatie en consistentie van het beloningsbeleid voor alle loopbanen in de sector te waarborgen'
'publieke sector'. (49) De beoordelingsvrijheid waarover die lidstaat bij de uitoefening van zijn begrotingsbevoegdheden zeker beschikte om te bepalen welke
precieze economische corrigerende maatregelen hij het meest geschikt achtte om de aldus voorgeschreven doelstellingen te verwezenlijken, doet aan die
analyse niet af. (50)

53. Hoewel er ernstige twijfels kunnen ontstaan door het feit dat de verwijzingsbeslissing op dit punt niet erg duidelijk is, ben ik toch geneigd het
standpunt in te nemen dat de vaststelling van maatregelen om de salarissen in de publieke sector te verlagen op grond van artikel 2 van de
Wet nr. 75/2014, die in het hoofdgeding aan de orde is, geeft uitvoering aan bepalingen van het EU-recht in de zin van
Artikel 51 van het Handvest en dat het Hof derhalve bevoegd is om op het verzoek om een prejudiciële beslissing te antwoorden
ook voor zover het artikel 47 van het Handvest betreft.

C. Over de inhoud

1. Onderwerp van de prejudiciële vraag

54. Ter ondersteuning van haar beweringen betoogt de ASJP dat de juridische positie van zittende magistraten niet verward mag worden met die van de rechter.
de rechtspositie van overheidsfunctionarissen in het algemeen, die zich in een meer onzekere situatie bevinden. Zich baserend op onder meer

(51) Het Europees Handvest betreffende het Statuut voor de Rechter(52), aangenomen onder auspiciën van de Raad van Europa, stelt dat
de stabiliteit van de beloning van zittende rechters en de vaststelling ervan op een niveau dat bestand is tegen pogingen van buitenaf
Het beïnvloeden van hun beslissingen maakt het met name mogelijk om te voldoen aan de beginselen van onafhankelijkheid en onpartijdigheid, die
waarborgen vormen voor de rechterlijke activiteit. Zij betoogt dat het beginsel van onafhankelijkheid van de rechterlijke macht, met name op financieel gebied,
dat voortvloeit uit artikel 19 VEU en artikel 47 van het Handvest, zich verzet tegen beslissingen tot salarisverlaging, zoals die welke in het hoofdgeding aan de
orde zijn, die eenzijdig door de uitvoerende en wetgevende macht worden genomen.
autoriteiten van een lidstaat.

55.
In dezelfde geest wordt het Hof in de verwijzingsbeschikking in wezen gevraagd te bepalen of
Er bestaat een algemeen beginsel in het EU-recht dat de autoriteiten van de lidstaten verplicht de onafhankelijkheid van de nationale rechtbanken te respecteren, en
wat de omstandigheden van het hoofdgeding betreft, meer specifiek om hun salarissen intact te laten op een niveau dat voldoende is om hen in staat te stellen hun taken uit te voeren
hun taken vrijelijk uit te voeren.

56. De verwijzende rechter is van oordeel dat een dergelijk beginsel en dergelijke gevolgen voortvloeien uit zowel de tweede alinea
van artikel 19, lid 1, VEU en artikel 47 van het Handvest (53), welke bepalingen het Hof mijns inziens afzonderlijk zal moeten uitleggen (54) indien het
zich bevoegd acht om deze uit te leggen. (55) Net als de Portugese regering en de Commissie deel ik het inhoudelijke standpunt van de verwijzende
rechter niet om de hieronder uiteengezette redenen.

2. Uitlegging van artikel 19, lid 1, tweede alinea, VEU

57. Ter ondersteuning van hun betoog dat de tweede alinea van artikel 19, lid 1, VEU een algemeen beginsel van het EU-recht uitdrukt dat
bevestigt de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht en die in de weg staat aan de nationale maatregelen die in het hoofdgeding aan de orde zijn, aldus de verwijzende rechter en
De ASJP betoogt dat de rechtbanken die in de lidstaten zitting houden, vanuit functioneel oogpunt ook Europese rechtbanken zijn, aangezien in
Zij zorgen met name krachtens die bepaling in de eerste plaats voor de daadwerkelijke bescherming van de rechten die uit de rechtsorde van de Unie voortvloeien.

Machine Translated by Google

58. Hoewel de tweede alinea van artikel 19, lid 1, VEU bepaalt dat „de lidstaten voorzien in de nodige rechtsmiddelen om *daadwerkelijke rechtsbescherming* op de onder het recht van de Unie vallende gebieden te verzekeren” (56), en de magistraten van de nationale rechterlijke instanties die voor dat doel verantwoordelijk zijn, Om bij te dragen aan een dergelijke gerechtelijke bescherming, blijft het een feit dat de uitlegging van de bewoordingen van die bepaling vereist dat deze in het licht van de omstandigheden wordt onderzocht. de context ervan.

59. In deze context wil ik erop wijzen dat artikel 19 VEU is opgenomen in titel III van dat Verdrag, getiteld ‘Bepalingen betreffende de instellingen’. waarin een aantal algemene regels worden vastgelegd over de kadervoorwaarden waarbinnen de verschillende instellingen van de Europese Unie opereren. – en in het bijzonder het Hof van Justitie van de Europese Unie, bedoeld in het voornoemde artikel 19, oefenen de bevoegdheden uit die aan hen zijn toegekend.

60. Bovendien lijkt het mij, in het licht van de bepalingen van de leden 1 tot en met 3 van artikel 19 VEU, dat het bovengenoemde concept van ‘Effectieve rechtsbescherming’ werd ontwikkeld in nauwe samenhang met de uitoefening van de functies van het Hof van Justitie van de Europese Unie. Unie:

De eerste drie leden zijn gewijd aan de samenstelling en bevoegdheden ervan. In het bijzonder verleent de eerste alinea van lid 1 aan die instelling: die bestaat uit zowel het Hof van Justitie als het Gerecht, met als taak ervoor te zorgen dat bij de interpretatie en toepassing van de Verdragen de wet wordt nageleefd, (57) waarbij moet worden opgemerkt dat er uitzonderingen bestaan op de in dat lid neergelegde ‘regel van algemene jurisdictie’. (58)

61. Uit de jurisprudentie volgt dat het tweede lid van het genoemde lid 1 de verplichting van de De lidstaten bevestigen dat zij ‘een systeem van rechtsmiddelen en procedures moeten bieden dat de eerbiediging van de fundamentele rechten kan waarborgen’. ‘recht op effectieve rechtsbescherming’.(59) Deze tweede paragraaf is dus niet rechtstreeks gericht tot de nationale rechtbanken, maar is bedoeld om ervoor te zorgen dat Er bestaan rechtsmiddelen in de lidstaten, zodat iedereen op alle gebieden waar het EU-recht van toepassing is, van dergelijke bescherming kan genieten. Deze eis hangt samen met het feit dat het rechterlijk toezicht op de naleving van de rechtsorde van de Europese Unie niet alleen door haar wordt gewaarborgd, hun eigen rechtbanken, maar ook, krachtens de twee subparagrafen van het voornoemde lid, in samenwerking met de nationale rechtbanken.(60)

62. Het Hof heeft benadrukt dat deze verplichting ook voortvloeit uit artikel 47 van het Handvest met betrekking tot maatregelen die door de lidstaten worden genomen. Staten voor de uitvoering van het EU-recht in de zin van artikel 51, lid 1, van het Handvest. (61) In het eerste lid van artikel 47 wordt uitdrukkelijk bepaald: kent iedereen wiens rechten en vrijheden die door het EU-recht worden gewaarborgd, worden geschonden het recht toe op een doeltreffende voorziening in rechte bij een rechtbank, in overeenstemming met met de in dat artikel gestelde voorwaarden.

Zonder vooruit te lopen op de uitlegging van dat artikel en de mogelijke gevolgen daarvan voor de feiten in de hoofdgedingen(62), wil ik er in dit stadium op wijzen dat het doel en de inhoud van artikel 47 verschillen van die van artikel 19 VEU.

63. Wat betreft artikel 19 VEU heeft het Hof geoordeeld dat het aan het nationale recht van elke lidstaat is om, in overeenstemming met artikel 19 VEU, de juiste bepalingen voor de betrokken regeling aan te wijzen. met de vereisten die met name in de tweede alinea van lid 1 daarvan zijn vastgelegd, de bevoegde rechtbanken of tribunalen en om de gedetailleerde procedureregels vast te leggen voor acties ter bescherming van de rechten die individuen ontlenen aan het EU-recht. (63) Het lijkt erop dat Ik ben van mening dat het doel van die subparagraaf, die de lidstaten verplicht de nodige rechtsmiddelen te bieden om die rechten doeltreffend te beschermen, in de eerste plaats procedureel van aard is.

64. In het licht van het voorgaande ben ik het met de Portugese regering eens (64) dat het concept van ‘effectieve rechtsbescherming’ in de context van de Portugese rechtsstaat niet van toepassing is. De betekenis van de tweede alinea van artikel 19(1) VEU mag niet worden verward met het in dit artikel genoemde ‘beginsel van onafhankelijkheid van de rechterlijke macht’. in de gestelde vraag en die naar verluidt uit die bepaling voortvloeit.(65)

65. Bovendien lijkt het mij dat het onderscheid tussen enerzijds het recht op effectieve rechterlijke bescherming, dat aan de burgers van de lidstaten moet worden gewaarborgd door middel van passende rechtsmiddelen, en anderzijds het recht op een proces door rechters die op volledig onafhankelijke wijze rechtspreken, dat ook in het belang van die burgers wordt erkend, duidelijk is, gelet op zowel de titel als de bewoordingen van artikel 47 van het Handvest, dat een onderscheid maakt tussen beide rechten.(66) Het onderscheid is gemaakt

Machine Translated by Google

Dit wordt ook duidelijk gemaakt in het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden(67), aangezien het ‘recht op een doeltreffende voorziening in rechte’ bij een nationale autoriteit is vastgelegd in artikel 13 daarvan, terwijl het ‘recht op een eerlijk proces’, met inbegrip van met name het recht van iedereen ‘om zijn zaak door een onafhankelijke rechtbank te laten behandelen’, is vastgelegd in artikel 13 daarvan. in artikel 6 daarvan(68), hoewel de twee artikelen duidelijk materieel met elkaar verbonden zijn(69). Ik zal hierop terugkomen wanneer interpretatie van artikel 47 van het Handvest.(70)

66. Naar mijn mening is de verplichting die de tweede alinea van artikel 19, lid 1, VEU aan de lidstaten oplegt om te voorzien in een stelsel van ‘rechtsmiddelen’ enkel verbonden met het recht op ‘effectieve rechterlijke bescherming’, zoals duidelijk is uit de bewoordingen van die bepaling, en niet op het recht op een eerlijk proces voor een onafhankelijke rechtbank, dat een wezenlijk andere inhoud heeft.

67. Bijgevolg ben ik van mening dat het tweede lid aldus moet worden uitgelegd dat het geen algemeen beginsel van het Unierecht vestigt dat vereist dat de onafhankelijkheid van de rechters van alle rechterlijke instanties van de lidstaten wordt gewaarborgd.

68. Indien het Hof zou oordelen dat het beginsel van de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht rechtstreeks voortvloeit uit de vereiste Aangezien de verwijzende rechter van oordeel is dat de in artikel 19, lid 1, tweede alinea, VEU neergelegde doeltreffende rechtsbescherming niet wordt gewaarborgd, ben ik subsidiair van mening dat noch die bepaling, noch dat beginsel(71) aldus kan worden uitgelegd dat zij zich verzetten tegen nationale maatregelen ter vermindering van de lonen, zoals die welke de verzoekster in deze zaak heeft betwist. de hoofdprocedures, omdat ze geenszins specifiek gericht zijn tot rechters, maar integendeel van algemene toepassing zijn(72) aangezien ze van toepassing zijn op een grote groep personen die werkzaam zijn in de publieke sector.(73)

3. Interpretatie van artikel 47 van het Handvest

69. Net als de ASJP is de verwijzende rechter van mening dat de rechterlijke instanties van de lidstaten krachtens artikel 47 van het Handvest een doeltreffende rechterlijke bescherming moeten bieden van de rechten die de rechtsorde van de Unie aan burgers toekent in een op onafhankelijke en onpartijdige wijze heeft geoordeeld en dat de eenzijdige salarisverlaging die in het hoofdgeding aan de orde is, de onafhankelijkheid van de betrokken rechters mogelijk heeft ondermijnd.

70. In dit verband wil ik eraan herinneren – zoals advocaat-generaal Wathelet onlangs heeft uitgelegd(74) – dat het Handvest, zoals blijkt uit de titel(75) en de bewoordingen van artikel 47 ervan, enerzijds het recht op een doeltreffende voorziening in rechte erkent, dat ook is verankerd in artikel 13 van het EVRM, en anderzijds het recht op een eerlijk proces, met inbegrip van het recht op toegang tot een onafhankelijk en onpartijdig gerecht, dat is vastgelegd in artikel 6(1) van het EVRM.

71. Aangezien de inhoud van het bovengenoemde artikel 47 rechtstreeks is geïnspireerd door die bepalingen van het EVRM,(76) is artikel Artikel 52(3) van het Handvest vereist dat het niet alleen wordt uitgelegd in het licht van de toelichtingen bij het Handvest, maar ook in het licht van de jurisprudentie van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (hierna: "EHRM")(77), zodat de rechten die worden gewaarborgd door artikel 47 in beginsel dezelfde betekenis en reikwijdte hebben als die welke worden toegekend door het EVRM, hoewel deze regel niet verhindert dat het EU-recht een ruimere bescherming biedt. Er is van meet af aan op gewezen(78) dat de De bescherming die wordt geboden door artikel 47 van het Handvest biedt bescherming waarvan de materiële reikwijdte ruimer is dan die van de overeenkomstige artikelen van het EVRM.(79)

72. In het licht van de jurisprudentie inzake het EVRM en de daaraan gehechte Protocollen(80) lijkt het mij dat het 'beginsel van onafhankelijkheid van de rechterlijke macht' waarnaar in dit verzoek om een prejudiciële beslissing wordt verwezen, valt onder het recht van '[i]edere persoon om zijn zaak te laten behandelen door een onafhankelijk en onpartijdig gerecht' krachtens de tweede alinea van artikel 47 van het Handvest(81), en niet onder het 'recht op een doeltreffende voorziening in rechte' zoals voorzien in de eerste alinea van dat artikel.
(82)

Machine Translated by Google

73. Zowel de verwijzende rechter als de ASJP stellen dat het beginsel van de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht ‘zich kan verzetten tegen de maatregelen tot salarisverlaging waaraan magistraten in Portugal zijn onderworpen, op grond van het feit dat deze eenzijdig en doorlopend zijn opgelegd door andere overheidsinstanties/-organen’.(83)

74. Het EHRM heeft herhaaldelijk geoordeeld dat de garantie van een "onafhankelijk gerecht" in de zin van artikel 6(1) EVRM(84) niet alleen vereist dat rechters onafhankelijk zijn in hun rechtspositie(85), maar ook in de uitoefening van hun functies. Dit laatste heeft een interne dimensie binnen de rechterlijke macht(86), die in deze zaak niet aan de orde is, maar ook een externe dimensie daarbuiten, die impliceert dat rechters hun werk moeten kunnen doen zonder beïnvloed te worden door de procespartijen(87) of door de andere machten binnen de staat(88), wat naar mijn mening de enige benadering is die de ASJP voorstaat. Ik wil benadrukken dat het Hof een vergelijkbare benadering heeft gehanteerd bij het vaststellen van de criteria voor de beoordeling van de onafhankelijkheid van een nationale rechterlijke instantie.(89)

75. Wat meer specifiek de onafhankelijkheid van de leden van een rechterlijke instantie betreft wat betreft hun bezoldiging, heeft het EHRM de onderlinge afhankelijkheid tussen beide aanvaard door te oordelen dat 'het niet tijdig betalen van de bezoldiging aan rechters onverenigbaar is met de noodzaak om ervoor te zorgen dat zij hun rechterlijke taken onafhankelijk en onpartijdig kunnen uitoefenen, bestand tegen externe druk die erop gericht is hun beslissingen en gedrag te beïnvloeden'. In dit verband heeft het EHRM benadrukt dat 'de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht een gevoelige kwestie is'.(90)

76. Deze analyse is gebaseerd op diverse rechtsinstrumenten van de Raad van Europa waarin dergelijke zorgen worden genoemd. Artikel 6 van het Europees Handvest betreffende het Statuut voor de Rechter, dat geen bindende werking heeft, bepaalt dat de bezoldiging van rechters moet worden vastgesteld op een niveau dat waarborgt dat zij niet worden blootgesteld aan enige druk die hun onafhankelijkheid zou kunnen ondermijnen, ook al kan de hoogte van die bezoldiging van rechter tot rechter verschillen op basis van objectieve criteria, zoals het belang van de hun toevertrouwde taken.(91) Bovendien hebben aanbevelingen van het Comité van Ministers(92) erop aangedrongen dat '[d]e bezoldiging van rechters evenredig moet zijn aan hun rol en verantwoordelijkheden en op een niveau moet worden vastgesteld dat hen in staat stelt elke externe druk te weerstaan die hun beslissingen kan beïnvloeden' en dat '[d]e specifieke wettelijke bepalingen moeten worden aangenomen om het onmogelijk te maken om verlagingen door te voeren in het salaris van specifiek geselecteerde rechters'.(93)

77. Gelet op het voorgaande ben ik van mening dat het recht van eenieder om zijn zaak te laten behandelen door een onafhankelijk gerecht, in de zin van artikel 47 van het Handvest, vereist dat de onafhankelijkheid van de leden van dat gerecht wordt gewaarborgd door hun, rekening houdend met de verantwoordelijkheden die zij dragen, een voldoende hoge en stabiele beloning te bieden om hen te beschermen tegen elk risico van inmenging of druk van buitenaf die afbreuk zou doen aan de neutraliteit van de rechterlijke beslissingen die zij moeten nemen.

78. Hoewel de hoogte van de beloning van rechters in overeenstemming moet zijn met het belang van de publieke functie die zij vervullen, mag dat bedrag niet onevenredig zijn aan de economische en sociale realiteit en met name aan de gemiddelde levensstandaard in de staat waarin de betrokken personen hun ambt uitoefenen.(94) Bovendien houdt een redelijke stabiliteit van hun inkomen mijns inziens in dat dit in de loop van de tijd niet zodanig mag variëren dat de onafhankelijkheid van hun oordeel in gevaar komt, maar niet dat elke verandering is uitgesloten.

79. Meer specifiek kan het beginsel van de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht, in een periode van ernstige economische crisis zoals die welke heerste in de periode vóór de vaststelling van de in het hoofdgeding aan de orde zijnde maatregelen(95), niet aldus worden uitgelegd dat het zich verzet tegen een verlaging van de bezoldiging van rechters, ook al moet een dergelijke verlaging uiteraard binnen redelijke proporties blijven om te voorkomen dat zij vatbaar worden voor druk die op hen kan worden uitgeoefend. Zoals de Portugese regering betoogt, moet een juist evenwicht worden gevonden tussen het algemeen belang van de Gemeenschap en het specifieke belang van de rechters, die verantwoordelijk zijn voor de eerbiediging van de aan particulieren toegekende rechten.

Machine Translated by Google

80. Bovendien hebben de betwiste kortingsmaatregelen – zoals I(96) , de Portugese regering(97) en de Commissie reeds hebben benadrukt – niet alleen betrekking op zittende magistraten, maar op een groot aantal mensen die in de publieke sector werken.
Aangezien de maatregelen geenszins uitsluitend of zelfs specifiek op rechters waren gericht, kan niet worden aangenomen dat de in de prejudiciële vraag genoemde 'andere overheidsinstanties/organen' zouden hebben geprobeerd om de leden van de rechterlijke macht uit balans te brengen. Dit is temeer daar zowel leden van de wetgevende als de uitvoerende macht werden getroffen door exact dezelfde bezuinigingsmaatregelen in de zin van artikel 2 van Wet nr. 75/2014.

81. Bijgevolg ben ik van mening dat artikel 47 van het Handvest aldus moet worden uitgelegd dat verzet zich niet tegen de vaststelling van nationale maatregelen als die welke in het hoofdgeding zijn aangevochten, aangezien deze geen inbreuk maken op het in dat artikel neergelegde beginsel van onafhankelijkheid van de rechterlijke macht.

82. Een tegenovergestelde uitlegging zou in de praktijk tot gevolg hebben, wat mijns inziens betreurenswaardig is, dat de lidstaten bij een ernstige economische crisis de mogelijkheid wordt ontnomen om op een noodzakelijke – niet uitsluitend voor rechters geldende en niet onevenredige – wijze in te grijpen in de salarissen van personen die tot de publieke sector in de ruime zin behoren.

V. Conclusie

83. In het licht van het voorgaande stel ik voor dat het Hof de door het Supremo Tribunal Administrativo gestelde prejudiciële vraag als volgt beantwoordt:

> “Artikel 19, lid 1, tweede alinea, VEU en artikel 47 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie moeten aldus worden uitgelegd dat zij zich niet verzetten tegen algemene maatregelen ter verlaging van de salarissen in de overheidssector waaraan rechters zijn onderworpen krachtens een nationale regeling als die welke in het hoofdgeding aan de orde is.”

Oorspronkelijke taal: Frans.

Artikel 19 VEU luidt als volgt: '1.

Het Hof van Justitie van de Europese Unie bestaat uit het Hof van Justitie, het Gerecht en gespecialiseerde rechtbanken. Het zorgt voor:
dat bij de uitleg en toepassing van de Verdragen de wet in acht wordt genomen.

De lidstaten voorzien in de nodige rechtsmiddelen om daadwerkelijke rechtsbescherming op de onder het recht van de Unie vallende gebieden te verzekeren.

Het Hof van Justitie bestaat uit één rechter per lidstaat en wordt bijgestaan door advocaten-generaal. [...]

Het Hof van Justitie van de Europese Unie doet uitspraak overeenkomstig de Verdragen [...].”

---

3 Artikel 47 van het Handvest, met als opschrift ‘Recht op een doeltreffende voorziening in rechte en op een onpartijdig gerecht’, bepaalt in de eerste en tweede alinea: ‘Een ieder wiens door het recht van de Unie gewaarborgde rechten en vrijheden zijn geschonden, heeft recht op een doeltreffende voorziening in rechte bij een gerecht, met inachtneming van de in dit artikel gestelde voorwaarden.

Een ieder heeft recht op een eerlijke en openbare behandeling van zijn zaak binnen een redelijke termijn,

Machine Translated by Google

door een onafhankelijk en onpartijdig gerecht, dat vooraf bij wet is ingesteld. Een ieder heeft de mogelijkheid zich te laten adviseren, verdedigen en vertegenwoordigen."

---

4 PB 2010, L 125, blz. 2. 44 en rectificatie PB 2014, L 106, p. 46.

---

5 PB 2010, L 118, blz. 1.

---

6 Het originele Engelse document is te vinden op het volgende internetadres: https://www.imf.org/external/np/loi/2011/prt/051711.pdf.

---

7 PB 2011, L 159, blz. 88.

---

8 PB 2012, L 192, blz. 12.

---

9 PB 2014, L 125, blz. 75.

---

10 Oorspronkelijk Engels document: Aanbeveling van de Raad met het oog op het beëindigen van de situatie van een buitensporig overheidstekort in Portugal, 18 juni 2013, 10562/13.

---

11 *Diário da República,* 1e serie, nr. 176 van 12 september 2014, blz. 4896. Het wetsontwerp nr. 239/XII, goedgekeurd door de Raad van Ministers op 3 juli 2014 en dat heeft geleid tot wet nr. 75/2014, kan worden geraadpleegd op het volgende adres: https://www.parlamento.pt/ActividadeParlamentar/Paginas/DetalheDiplomaAprovado.aspx?BID=18267.

---

12 *Diário da República,* 1e reeks, nr. 254 van 30 december 2015, blz. 10006-(4). De tekst van wet nr. 159-A/2015 kan ook worden geraadpleegd op het volgende internetadres: http://www.parlamento.pt/ActividadeParlamentar/Paginas/DetalheDiplomaAprovado.aspx?BID=19068.

---

13 Wat deze categorie betreft, zie de lijst in het eerdergenoemde artikel 2, lid 9, onder f).

Machine Translated by Google

14 Volgens artikel 203 zijn “de rechtbanken onafhankelijk en enkel onderworpen aan de wet”.

---

15 De Commissie betoogt tevens dat de verwijzende rechter niet uiteenzet waarom de magistraten met name werden getroffen door een nationale maatregel die een groot aantal ambtsdragers betreft. Aangezien dit argument mijns inziens betrekking heeft op het materiële Unierecht en niet op procedureregels, geef ik er de voorkeur aan het in die context te behandelen (zie punten 54 e.v. van deze conclusie).

---

16 Wanneer de verwijzingsbeslissing onvoldoende gegevens bevat over de juridische en feitelijke context van het hoofdgeding of over de redenen die de noodzaak van een antwoord op de prejudiciële vragen rechtvaardigen voor de beslechting van het geding, zal het Hof het verzoek om een prejudiciële beslissing in de regel geheel of gedeeltelijk niet-ontvankelijk verklaren (zie met name arresten van 18 juli 2013, ÖFAB, C-147/12, EU:C:2013:490, punten 44-46, en 4 mei 2016, Philip Morris Brands e.a., C-547/14, EU:C:2016:325, punten 47-53, en beschikking van 8 september 2016, Google Ireland en Google Italy, C-322/15, EU:C:2016:672, punten 15 e.v.).

---

17 Het verwijzingsarrest moet voldoende gegevens verschaffen, enerzijds aan het Hof, zodat het een nuttig antwoord kan geven op de prejudiciële vraag, en anderzijds aan alle belanghebbenden als bedoeld in artikel 23 van het Statuut van het Hof van Justitie van de Europese Unie – met name de 28 lidstaten – aan wie het verwijzingsarrest na vertaling wordt betekend, zodat zij eventuele opmerkingen kunnen indienen.

---

18 Het Hof heeft deze regels herhaaldelijk in herinnering gebracht in zijn rechtspraak (zie met name de passages in de arresten waarnaar wordt verwezen in voetnoot 16 van deze conclusie en de daarin aangehaalde rechtspraak) en in zijn ‘Aanbevelingen aan de nationale rechterlijke instanties inzake het aanhangig maken van prejudiciële procedures’, bijgewerkt in 2016 (PB 2016, C 439, blz. 1 tot en met 8, en met name de punten 14 tot en met 18 en de samenvatting bijlage 'Essentiële elementen van een verzoek om een prejudiciële beslissing'). Zie ook Gaudissart, MA, 'Les recommandations de la Cour de Justice aux juridictions nationales, relatives à l'introduction de procédures préjudicielles', *Journal de droit européen,* 2017 nr. 2, p. 42 en volgende.

---

19 Zie voor de motivering van de verwijzingsbeslissing de punten 11 en verder van deze conclusie.

---

20 Zie naar analogie arresten van 12 februari 2015, Surgicare (C-662/13, EU:C:2015:89, punten 16-23), en 11 juni 2015, Lisboagás GDL (C-256/14, EU:C:2015:387, punten 24-27).

---

21 De Portugese regering heeft deze argumenten subsidiair aangevoerd, voor het geval dat het Hof zich bevoegd zou verklaren om uitspraak te doen op het verzoek om een prejudiciële beslissing.

Machine Translated by Google

22 Zie punten 7 en 8 van deze conclusie.

---

23 Zie met name arresten van 8 december 2016, Eurosaneamientos e.a. (C-532/15 en C-538/15, EU:C:2016:932, punt 28), en 21 december 2016, Associazione Italia Nostra Onlus (C-444/15, EU:C:2016:978, punt 36).

---

24 Zie met name arrest van 26 februari 2015, Matei (C-143/13, EU:C:2015:127, punt 38), en beschikking van 3 maart 2016, Euro Bank (C-537/15, niet gepubliceerd, EU:C:2016:143, punt 32).

---

25 Zie met name beschikking van het Hof van 10 februari 2015, Liivimaa Lihaveis (C-175/13, niet gepubliceerd, EU:C:2015:80, punten 17ÿ21).

---

26 Zie met name arresten van 24 oktober 2013, Stoilov i Ko (C-180/12, EU:C:2013:693, punten 44 tot en met 48), en 3 juli 2014, Da Silva (C-189/13, niet gepubliceerd, EU:C:2014:2043, punten 34 tot en met 37).

---

27 Zie met name arresten van 9 december 2010, Fluxys (C-241/09, EU:C:2010:753, punten 32 tot en met 34), van 27 juni 2013, Di Donna (C-492/11, EU:C:2013:428, punten 27 tot en met 32), en beschikking van 3 maart 2016, Euro Bank (C-537/15, niet gepubliceerd, EU:C:2016:143, punten 34 tot en met 36).

---

28 Zie arrest van 12 januari 2010, Petersen (C-341/08, EU:C:2010:4, punten 28 en 29).

---

29 Ik wil er nogmaals op wijzen dat het verzoek om een prejudiciële beslissing op 5 februari 2016 is geregistreerd en dat, hoewel wet nr. 159-A/2015 op 1 januari 2016 in werking is getreden, deze geen terugwerkende kracht heeft gehad en aanvankelijk slechts gedeeltelijk doorgevoerd (de verlaging bedroeg 40% voor de salarissen vanaf 1 januari 2016, 60% voor de salarissen vanaf 1 april 2016 en 80% voor de salarissen vanaf 1 juli 2016) en pas volledig doorgevoerd met ingang van 1 oktober 2016 (zie punten 7 en 8 en 26 en 27 van deze conclusie). Het door de door de aanvrager in de zaak vertegenwoordigde personen geclaimde inkomensverlies De hoofdgedingen waren op het moment van de verwijzing naar het Hof dus nog niet volledig gecompenseerd.

---

30 De Portugese regering heeft uit de rechtspraak over artikel 51 van het Handvest afgeleid dat het Hof kennelijk onbevoegd is om uitspraak te doen over de uitlegging van zowel artikel 19 VEU als artikel 47 van het Handvest. De Commissie heeft van haar kant de onbevoegdheid van het Hof om de prejudiciële vraag te beantwoorden, gebaseerd op het perspectief van Artikel 19 VEU, met name op grond van het feit dat de verwijzende rechter in zijn verwijzingsbeslissing geen toereikende motivering heeft gegeven met betrekking tot de verhouding tussen het Unierecht en de op het hoofdgeding toepasselijke nationale wetgeving (mijns inziens heeft deze klacht veeleer betrekking op de ontvankelijkheid van het verzoek om een prejudiciële beslissing, dat in de punten 18 van dit Verdrag is onderzocht). e.v. van deze conclusie).

Machine Translated by Google

31 Zie punten 44 en verder van deze conclusie.

32 Ik wil allereerst benadrukken dat ik zal pleiten voor een andere interpretatie van artikel 19 VEU dan die van de ASJP (zie punt 58 e.v. van deze conclusie).

33 Mijn cursivering.

34 In het arrest van 26 februari 2013, Åkerberg Fransson (C-617/10, EU:C:2013:105, punten 17 tot en met 23), heeft het Hof in in het bijzonder dat, aangezien '[d]e fundamentele rechten die door het Handvest worden gewaarborgd, moeten worden gerespecteerd wanneer de nationale wetgeving binnen het kader van het Handvest valt' toepassingsgebied van het EU-recht, ... er kunnen zich geen gevallen voordoen waarin het EU-recht van toepassing is zonder dat die fundamentele rechten worden toegepast. De toepasselijkheid van het EU-recht impliceert dat de door het Handvest gewaarborgde grondrechten van toepassing zijn.' (punt 21). Zie ook arrest van 16 mei 2017, Berlioz Investment Fund (C-682/15, EU:C:2017:373, punt 49).

35 Het Hof heeft benadrukt dat het begrip 'uitvoering van het EU-recht' in de zin van artikel 51 van het Handvest vereist dat er een verband bestaat tussen de EU-wetgeving en de betrokken nationale maatregel, dat verder gaat dan de nabijheid van de betrokken zaken of de indirecte invloed van de ene zaak op de andere. In dat verband moet onder meer worden bepaald of de bepaling bedoeld is om uitvoering te geven aan een bepaling van het Unierecht, wat de aard van die bepaling is en of zij niet beoogt andere doelstellingen dan die welke onder het Unierecht vallen, ook al kan die bepaling dat recht indirect aantasten, en of er een bepaling van het Unierecht bestaat die specifiek is voor dat gebied of die dat gebied kan aantasten (zie met name arresten van 10 juli 2014, Julián Hernández e.a., C-198/13, EU:C:2014:2055, punten 34 e.v., en 6 oktober 2016, Paoletti e.a., C-218/15, EU:C:2016:748, punten 14 e.v.).

36 Zie met name arrest van 8 november 2016, Lesoochranárske zoskupenie VLK (C-243/15, EU:C:2016:838, punten 51 e.v.), en beschikkingen van 14 april 2016, Târÿia (C-328/15, niet gepubliceerd, EU:C:2016:273, punten 23 en 24), en van 13 december 2016, Semeraro (C-484/16, niet gepubliceerd, EU:C:2016:952, punt 43).

37 Namelijk wettelijke bepalingen die een salarisverlaging in de publieke sector invoerden om de overheidsuitgaven in Portugal te beperken.

38 Zie beschikkingen van 7 maart 2013, Sindicato dos Bancários do Norte e.a. (C-128/12, niet gepubliceerd, EU:C:2013:149, punt 12), van 26 juni 2014, Sindicato Nacional dos Profissionais de Seguros e Afins (C-264/12, EU:C:2014:2036, punten 19 e.v.), en 21 oktober 2014, Sindicato Nacional dos Profissionais de Seguros e Afins (C-665/13, EU:C:2014:2327, punt 14).

Machine Translated by Google

39 Deze lijst omvat de meeste acties die in punt 4 van dit advies worden genoemd.

40 De verwijzende rechter verwijst naar een 'Toelichting bij de Staatsbegroting 2011' van de minister van Financiën en Openbaar Bestuur, waarin wordt verwezen naar besluit 2010/288 van de Raad van de Europese Unie, zonder te specificeren of met dat besluit rekening is gehouden in de wetsgeschiedenis van wet nr. 75/2014, die is in het hoofdgeding aan de orde.

41 Zie de conclusie van advocaat-generaal Bot in de zaak Florescu e.a. (C-258/14, EU:C:2016:995, punten 61 e.v.).

42 In die zaak ging het met name om het op 23 juni 2009 tussen Roemenië en de Europese Gemeenschap gesloten Memorandum van Overeenstemming, en om Besluit 2009/459/EG van de Raad van 6 mei 2009 tot toekenning van financiële middellangetermijnbijstand van de Gemeenschap aan Roemenië (PB L 150, blz. 8).

43 In de toelichting bij wetsontwerp nr. 239/XII wordt benadrukt dat het lidmaatschap van de Portugese Republiek van de Europese Unie en haar toetreding tot de eurozone haar verplichten te voldoen aan strikte begrotingsvoorwaarden, die zijn vastgelegd in het VWEU, in het Protocol bij dat Verdrag en in de verordeningen ter uitvoering van het Stabiliteits- en Groeipact. en in het Verdrag inzake stabiliteit, coördinatie en bestuur in de Economische en Monetaire Unie. Dat memorandum Er wordt ook melding gemaakt van de mogelijkheid om financiële sancties op te leggen aan lidstaten die de begroting overschrijden. tekortreferentiewaarde. Het verwijst ook naar het economische aanpassingsprogramma dat is overeengekomen met de Commissie, de ECB en het IMF. Er wordt aan toegevoegd dat, aangezien de begrotingsdiscipline die wordt opgelegd door de permanente en onveranderlijke verplichtingen waaraan de Portugese Republiek is gebonden nu zij deel uitmaakt van de Europese Unie en de eurozone, vereist dat de totale loonkosten in de publieke sector – als essentieel onderdeel van de staatsuitgaven – onder controle worden gehouden, het wetsvoorstel beoogt de percentages en de grenzen van de verlaging van de huidige salarissen vanaf 2011 vast te leggen en tevens de volledige, geleidelijke afbouw ervan te bepalen in overeenstemming met de beschikbare begrotingsruimte (zie pp. 1-4).

44 Ik wil benadrukken dat dit eerste memorandum van overeenstemming, dat later is gewijzigd, meerdere malen – zoals de Commissie in haar opmerkingen aangeeft – is voorzien in een driejarenprogramma voor de periode 'tot 'medio 2014' (zie overweging 2 van Uitvoeringsbesluit 2011/344 van de Raad).

45 Krachtens artikel 288, vierde en vijfde alinea, VWEU.

Machine Translated by Google

46 De regering verwijst met name naar arrest nr. 574 van 14 augustus 2014 van de Tribunal Constitucional (grondwettelijk hof, Portugal), dat in die zin is gewezen. Deze rechterlijke instantie wijst er echter op dat bepaalde specifieke maatregelen kunnen voortvloeien uit de uitvoeringsbesluiten van de Raad in het kader van het programma van economische en financiële bijstand van de Unie aan de Portugese Staat.

---

47 Volgens lid 1 van dat artikel 1 wordt de financiële bijstand aan de Portugese staat ter beschikking gesteld voor een periode van drie jaar en zes weken, te rekenen vanaf de eerste dag na de inwerkingtreding van Uitvoeringsbesluit 2011/344. Sinds het einde van de economische
hervormingsprogramma is die staat onderworpen aan een post-programmatoezicht, zoals de Commissie tijdens de hoorzitting aangaf (zie hierover: https://ec.europa.eu/info/businesseconomyeuro/
economicandfiscalpolicycoordination/eufinancialassistanc e/whicheucountrieshavereceivedassistance/financialassistanceportugal_en).

---

48 Er moet een duidelijk onderscheid worden gemaakt tussen de maatregelen die specifiek aan een lidstaat worden opgelegd en de begrotingsverplichtingen die in het algemeen aan de lidstaten worden opgelegd, en met name aan die welke tot de eurozone behoren, met name krachtens de verordeningen inzake het Stabiliteits- en Groeipact.
[zie onder meer de overwegingen 1 tot en met 5 en artikel 1 van Verordening (EU) nr. 1177/2011 van de Raad van 8 november 2011 tot wijziging van Verordening (EG) nr. 1467/97 betreffende de bespoediging en verduidelijking van de tenuitvoerlegging van de procedure bij buitensporige tekorten (PB 2011 L 306, blz. 33)].

---

49 Zie artikel 3(8)(h)(i) en (ii) van Uitvoeringsbesluit 2011/344, zoals gewijzigd door artikel 1 van Uitvoeringsbesluit 2014/234, evenals de vierde alinea van overweging 11 daarvan, waarin staat dat '[d]e
De herziening van de overheidsuitgaven en de consolidatiestrategie van 2014 worden ondersteund door een aantal belangrijke hervormingen in het openbaar bestuur, waaronder 'een herziening van de salarisschaal en de ontwikkeling van één enkele schaal voor salaristoeslagen'.

---

50 Ik ben van mening dat de aanneming door de Portugese Staat van Wet nr. 75/2014 geen 'autonoom initiatief was dat de discretionaire bevoegdheid die het EU-recht verleent en beperkt, overschreed', aangezien de
De Commissie betoogt dat het hier niet om een handeling gaat die gericht is op het nakomen van de specifieke economische verplichtingen die de Commissie is aangegaan om de haar toegekende financiële bijstand te ontvangen.

---

51 De ASJP vermeldt ook twee evaluatierapporten over de Europese rechtsstelsels van de Commission européenne pour l'efficacité de la justice (CEPEJ) (Europese Commissie voor Efficiëntie in Justitie) van de Raad van Europa, die kunnen worden geraadpleegd op het volgende internetadres: http://www.coe.int/
t/dghl/cooperation/cepej/series/default_fr.asp.

---

52 Het Europees Handvest betreffende het Statuut voor de Rechter, aangenomen tijdens een vergadering van 8 tot en met 10 juli 1998, bepaalt in artikel 6, getiteld 'Bezoldiging en sociale zekerheid': '6.1. Rechters die op beroepsmatige basis rechterlijke functies uitoefenen, hebben recht op een bezoldiging die hen in staat stelt het hoofd te bieden aan de druk die erop gericht is hun beslissingen en, meer in het algemeen, hun rechterlijke optreden te beïnvloeden door hun onafhankelijkheid en onpartijdigheid te ondermijnen.

Machine Translated by Google

aanraken.

6.2. De bezoldiging kan variëren afhankelijk van de anciënniteit, de aard van de functie waarvoor hij of zij professioneel is aangesteld of het belang van de toegewezen taken, die worden beoordeeld op basis van transparante criteria. [...]”

Het artikelgewijze commentaar op dit Handvest biedt nuttige informatie over de inhoud ervan (beschikbaar op het volgende internetadres: https://wcd.coe.int/ViewDoc.jsp?p=&id=1766477&Site=COE&direct=true#).

Ik wijs erop dat de prejudiciële vraag niet alleen betrekking heeft op die artikelen, maar ook op ‘de rechtspraak van het Hof van Justitie’, waaruit ook het beginsel van de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht voortvloeit, maar dat in de verwijzingsbeslissing geen enkele beslissing van het Hof in die zin wordt aangehaald.

Hoewel niet kan worden uitgesloten dat enkele overwegingen met betrekking tot artikel 47 van het Handvest ook verduidelijking kunnen bieden, voor de uitlegging van artikel 19 VEU, en omgekeerd (zie met name conclusie van advocaat-generaal Wathelet in de zaak Berlioz Investment Fund, C-682/15, EU:C:2017:2, punten 38 en 67).

En uiteraard op voorwaarde dat het verzoek om een prejudiciële beslissing ontvankelijk wordt verklaard.

Mijn cursivering.

Artikel 19, lid 2, VEU beschrijft de samenstelling van het Hof en de status van zijn leden, terwijl

In paragraaf 3 worden de rechtsgebieden van het Hof afgebakend aan de hand van de verschillende rechtsmiddelen die het kan aanwenden.

Zie met name arrest van 19 juli 2016, H/Raad en Commissie (C-455/14 P, EU:C:2016:569, punten 39 en 40) betreffende afwijkingen op het gebied van het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid.

Zie met name arresten van 3 oktober 2013, Inuit Tapiriit Kanatami e.a./Parlement en Raad (C-583/11 P, EU:C:2013:625, punten 100 en 101), en van 28 april 2015, T & L Sugars en Sidul Açúcares/Commissie (C-456/13 P, EU:C:2015:284, punten 49 en 50).

---

60 Zie met name de conclusie van advocaat-generaal Kokott in de zaak Inuit Tapiriit Kanatami e.a./Parlement en Raad (C-583/11 P, EU:C:2013:21, punten 34, 116 en 121); arresten van 3 oktober 2013, Inuit Tapiriit Kanatami e.a./Parlement en Raad (C-583/11 P, EU:C:2013:625, punten 90 en 99), en van 28 april 2015, T & L Sugars en Sidul Açúcares/Commissie (C-456/13 P, EU:C:2015:284, punt 45), en beschikking van 24 januari 2017, Beul/Parlement en Raad (C-53/16 P, niet gepubliceerd, EU:C:2017:66, punten 18 en 19).

Machine Translated by Google

61 Zie arrest van 28 april 2015, T & L Sugars en Sidul Açúcares/Commissie (C-456/13 P, EU:C:2015:284, punt 50). Zie ook arrest van 16 mei 2017, Berlioz Investment Fund (C-682/15, EU:C:2017:373, punt 44).

62 Zie punten 69 en verder van deze conclusie.

63 Zie met name arrest van 3 oktober 2013, Inuit Tapiriit Kanatami e.a./Parlement en Raad (C-583/11 P, EU:C:2013:625, punten 102 e.v.).

64 De Commissie heeft noch in haar schriftelijke noch in haar mondelinge opmerkingen – en subsidiair – een duidelijk standpunt ingenomen over de uitlegging van artikel 19, lid 1, tweede alinea, VEU.

65 De Portugese regering benadrukt terecht dat het beginsel van effectieve rechterlijke bescherming, dat beoogt de rechtszekerheid te waarborgen, het bestaan van een passende procedure voor een individueel recht of belang dat door de wet wordt beschermd, om dit voor de rechter af te dwingen, moet worden gezien in een heel ander perspectief dan het beginsel van de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht, dat de onpartijdigheid van de rechterlijke macht garandeert in het geval van buitengerechtelijke en onrechtmatige inmenging in de rechtsgang

procedure.

66 De titel van artikel 47 van het Handvest maakt onderscheid tussen het 'recht op een doeltreffende voorziening in rechte', waarop de eerste alinea van artikel 47 van het Handvest ziet. dat artikel is gewijd, en het '[r]echt op een onpartijdig proces', wat het recht op een 'onafhankelijke rechtbank' impliceert, zoals vermeld in de tweede alinea. Zie in die zin ook arrest van 8 november 2016, Lesoochranárske zoskupenie VLK (C-243/15, EU:C:2016:838, punten 54 e.v.).

67 Verdrag, ondertekend te Rome op 4 november 1950 (hierna: 'EVRM').

68 Hetzelfde onderscheid wordt overigens gemaakt in de Grondwet van de Portugese Republiek: 'Toegang tot de rechter en effectieve rechterlijke bescherming' is voorzien in artikel 20 daarvan, terwijl de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht is voorzien in Artikel 203 daarvan (aangehaald in voetnoot 14 van deze conclusie).

69 Zie in het bijzonder het arrest van het EHRM van 26 oktober 2000 (Kudÿa tegen Polen, CE:ECHR:2000:1026JUD003021096, paragrafen 150-156).

Machine Translated by Google

70 Zie punten 69 en verder van deze conclusie.

---

71 Voor de specifieke gevolgen van het beginsel van de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht in de hoofdprocedure, zie
zie ook punt 77 e.v. van deze conclusie.

---

72 Het feit dat deze maatregelen echter slechts van tijdelijke aard waren (Wet nr. 75/2014 is in werking getreden vanaf
Oktober 2014, terwijl de salarisverlaging in zijn geheel werd ingetrokken door Wet nr. 159-A/2015 per 1 oktober
2016), zoals de Portugese regering betoogt, lijkt mij niet doorslaggevend, aangezien elke schending van een algemeen beginsel van het EU-
recht, zelfs indien tijdelijk, inherent in strijd zou zijn met het EU-recht, ook al zou de ernst van de schending duidelijk geringer zijn dan
in het geval van een permanente schending.

---

73 Zie de lange lijst van personen, waaronder met name zowel zittende als staande magistraten, in artikel 2,
paragraaf 9, punten (a) (‘President van de Republiek’) tot (t) (‘reservepersoneel, personeel met vervroegd pensioen’)
of het personeel dat ter beschikking staat van het Hof […]’) van Wet nr. 75/2014, aangehaald in punt 6 van deze conclusie.

---

74 Zie de conclusie van advocaat-generaal Wathelet in de zaak Berlioz Investment Fund (C-682/15, EU:C:2017:2, punten
34 e.v.). Zie ook arrest van 16 mei 2017, Berlioz Investment Fund (C-682/15, EU:C:2017:373, punt
54).

---

75 Namelijk “Recht op een doeltreffende voorziening in rechte en op een eerlijk proces”.

---

76 Volgens de toelichtingen op het Handvest van de grondrechten (PB 2007, C 303, blz. 17 e.v.) „is de
‘Het eerste lid [van artikel 47 van het Handvest] is gebaseerd op artikel 13 van het EVRM’ en ‘het tweede lid [komt overeen] met artikel 6(1) van
het EVRM’ (zie ‘Toelichting op artikel 47’, eerste en derde lid).

---

77 Het feit dat een beroep op artikel 47 van het Handvest enkel nodig is indien de betrokken situatie onder het Unierecht valt [zie arrest van
16 mei 2017, Berlioz Investment Fund (C-682/15, EU:C:2017:373, punt 54 en aldaar aangehaalde rechtspraak)], sluit niet uit dat dit artikel
kan worden uitgelegd in het licht van de rechtspraak van het EHRM. Zie met name arrest van 15 februari 2016, N. (C-601/15 PPU,
EU:C:2016:84, punten 45 e.v.), en de voorbeelden uit de rechtspraak aangehaald door Lebrun, G., 'De l'utilité de l'article 47 de la Charte
des droits fondamentaux
de l'Union européenne', *Revue trimestrielle des droits de l'homme,* 2016, nr. 106, vooral pp. 439-445.

---

78 Zie de toelichtingen op het Handvest “Toelichting op artikel 47”, tweede en vierde alinea, en
“Toelichting op artikel 52”, waarbij “artikel 47, [tweede en derde alinea]” wordt aangehaald als een van de

Machine Translated by Google

“[a]rtikelen waarvan de inhoud gelijk is aan die van de overeenkomstige artikelen van het EVRM, maar waarvan de reikwijdte ruimer is”.

---

79 In zijn conclusie in de zaak Berlioz Investment Fund (C-682/15, EU:C:2017:2, punt 37) benadrukt advocaat-generaal Wathelet
dat 'artikel 47 van het Handvest een bredere materiële reikwijdte heeft.
In de eerste plaats is deze bepaling van toepassing wanneer “de door het recht van de Unie gegarandeerde rechten en vrijheden zijn geschonden” (ongeacht of ze in strijd zijn met de wet).
zijn opgenomen in het Handvest), terwijl de toepassing van artikel 13 EVRM een schending van de “rechten en vrijheden die in [het EVRM] zijn vastgelegd”
vereist. Aan de andere kant beperkt artikel 6(1) EVRM het recht op een eerlijk proces tot situaties waarin het gaat om de vaststelling van burgerrechten.
En
verplichtingen of de vaststelling van de gegrondheid van een strafrechtelijke aanklacht. Een dergelijke beperking is niet te vinden in de tweede alinea van artikel 47 van de
“Handvest” (zie ook punten 61 en verder van dat advies).

---

80 In de Toelichtingen bij het Handvest verduidelijkt de ‘Toelichting op artikel 52’ dat in lid 3 van artikel 52 ‘[d]e verwijzing naar het EVRM zowel betrekking heeft op het
Verdrag als op de daaraan gehechte Protocollen. De inhoud en reikwijdte van de gewaarborgde rechten worden niet alleen bepaald door de tekst van die instrumenten,
maar ook door de jurisprudentie van het [EHRM] en het Hof van Justitie van de Europese Unie.’
De zin van [paragraaf 3] is bedoeld om de Unie in staat te stellen een ruimere bescherming te garanderen. In ieder geval moet het beschermingsniveau
gegarandeerd
'Het door het Handvest gewaarborgde niveau mag nooit lager zijn dan dat welk het EVRM waarborgt.'

---

81 Ter verduidelijking wil ik erop wijzen dat het recht op toegang tot een onafhankelijk gerecht in de zin van artikel 47 van het Handvest
geldt ook voor administratieve procedures, zoals die in de hoofdprocedure (zie met name Dutheil de la Rochère, J., 'Charte des droits
fondamentaux de l'Union européenne', *Jurisclasseur Europe,* nummer 160, 2010, paragraaf 87). Wat betreft procedures betreffende
magistraten vanuit het perspectief van artikel 6(1) EVRM, zie het arrest van het EHRM van 23 juni 2016, Baka tegen Hongarije (CE:ECHR:2016:0623JUD002026112,
paragrafen 102 en verder).

---

82 Zie over het in artikel 13 EVRM bedoelde ‘recht op een doeltreffende voorziening in rechte’ met name het arrest van het EHRM van 26 oktober 2000 (Kudÿa/
Polen, CE:ECHR:2000:1026JUD003021096, punt 157).

---

83 Zie de formulering van de prejudiciële vraag en de opmerkingen van de ASJP, waarin wordt gesteld dat de beslissingen over de betwiste verlagingen zijn genomen
en opgelegd door de uitvoerende en wetgevende macht zonder rekening te houden met het feit dat
de beloning van rechters draagt bij aan hun functionele onafhankelijkheid. Anderzijds wordt niet betwist dat de cliënten van de
verzoeker in het hoofdgeding daadwerkelijk gebruik heeft kunnen maken van de rechtsmiddelen die hem in Portugal ter beschikking staan: de verwijzende rechter is de
Supremo Tribunal Administrativo.

---

84 De voorwaarden voor onafhankelijkheid en onpartijdigheid die aan nationale rechterlijke instanties worden opgelegd, hangen zeker met
elkaar samen en worden soms samen onderzocht (zie met name het arrest
EHRM van 21 juni 2016, Ramos Nunes de Carvalho e Sá tegen Portugal, CE:ECHR:2016:0621JUD005539113,

Machine Translated by Google

punt 74). Niettemin blijven het verschillende concepten, zodat ik mijn uitleg – rekening houdend met de omstandigheden van het hoofdgeding – zal beperken tot het eerste.

---

85 Er wordt onder meer rekening gehouden met de wijze waarop de leden van het gerecht worden benoemd, de duur van hun ambtstermijn of hun onafzetbaarheid (zie met name arrest EHRM van 18 juli 2013, Maktouf en Damjanoviÿ tegen Bosnië en Herzegovina, CE:ECHR:2013:0718JUD000231208, punt 49).

---

86 Dit eerste aspect vereist dat elke rechter vrij moet zijn van richtlijnen of druk vanuit de rechterlijke macht zelf, in het bijzonder van collega's aan wie hij administratief of hiërarchisch ondergeschikt is (zie met name het arrest van het EHRM van 6 oktober 2011, Agrokompleks tegen Oekraïne, CE:ECHR:2011:1006JUD002346503, punt 137).

---

87 Zie met name het arrest van het EHRM van 18 juli 2013, Maktouf en Damjanoviÿ tegen Bosnië en Herzegovina (CE:ECHR:2013:0718JUD000231208, punt 49).

---

88 Zie met name wat de wetgevende macht betreft het arrest van het EHRM van 3 september 2013, MC e.a. tegen Italië (CE:ECHR:2013:0903JUD000537611, punt 59), en wat de uitvoerende macht betreft, het arrest van het EHRM van 21 juni 2016, Ramos Nunes de Carvalho e Sá tegen Portugal (CE:ECHR:2016:0621JUD005539113, punten 70 en 75).

---

89 Zie met name arrest van 16 februari 2017, Margarit Panicello (C-503/15, EU:C:2017:126, punt 37 e.v.) (zie verder, en de aangehaalde jurisprudentie).

---

90 Arrest van het EHRM van 26 april 2016, Zoubko e.a. tegen Oekraïne (CE:ECHR:2006:0426JUD000395504, punten 67 en 68), betreffende de vermeende schending van artikel 1 van het Aanvullend Protocol bij het EVRM, waarin staat: „Iedere natuurlijke of rechtspersoon heeft recht op het ongestoord genot van zijn eigendom."

---

91 Deze bepalingen worden aangehaald in voetnoot 52 van deze conclusie.

---

92 Zie Aanbeveling R(94)12 van het Comité van Ministers van de Raad van Europa aan de lidstaten over 'de onafhankelijkheid, competentie en rol van rechters', aangenomen op 13 oktober 1994, Beginsel III, paragraaf 1(b), en ook Aanbeveling CM/Rec(2010)12, 'Rechters: onafhankelijkheid, competentie en verantwoordelijkheid', aangenomen door het Comité van Ministers van de Raad van Europa van 17 november 2010, en de bijlage daarbij, paragrafen 53-55.

Machine Translated by Google

93 Zie over dit laatste aspect ook advies nr. 1 (2001) van de Adviesraad voor Europese rechters (CCJE) ter attentie van het Comité van Ministers van de Raad van Europa over de regels inzake de onafhankelijkheid en onafzetbaarheid van rechters, van 23 november 2001, punt 62.

Ook volgens het 'Rapport over de onafhankelijkheid van het gerechtelijk systeem – Deel I: De onafhankelijkheid van rechters' van de Europese Commissie voor In het decreet Democratie door Recht van de Raad van Europa (Commissie van Venetië) van 16 maart 2010 staat: 'Bij het vaststellen van de beloning moet rekening worden gehouden met de sociale omstandigheden in het land' (punt 46).

In dit verband wijst de Portugese regering erop dat de vaststelling van de bestreden maatregelen een fundamentele keuze was van de bevoegde autoriteiten. organen van de Portugese staat, gerechtvaardigd door het doel het buitensporige overheidstekort weg te werken en door de noodzaak voor die staat om te voldoen aan de internationale verplichtingen die voortvloeien uit de financiële bijstand die is ontvangen krachtens de bepalingen van de Unie.

Zie punt 68 en voetnoot 73 van deze conclusie.

---

97 De regering heeft benadrukt dat de bestreden maatregelen ten eerste uiteindelijk bedoeld waren om het algemeen belang van de gemeenschap te bevorderen, zoals dat door de Portugese staat als wetgever is gedefinieerd overeenkomstig de nationale grondwet, en ten tweede om te zorgen voor een eerlijke en rechtvaardige verdeling van de lasten die uit die maatregelen voortvloeien en die worden gedragen door alle ambtenaren van staatsorganen, werknemers in de publieke sector en andere overheidsdienaren.

Machine Translated by Google

Machine Translated by Google

Respect voor mensenrechten

Eerbiediging van de mensenrechten vormt een "essentieel onderdeel" van de associatieovereenkomsten van de EU met partnerlanden. De bepalingen van de associatieovereenkomst EU-Israël bepalen dat de partijen de vereniging oprichten "gezien het belang dat zij hechten...[ ] aan de beginselen van het Handvest van de Verenigde Naties, in het bijzonder respect voor de mensenrechten en de democratie, die de basis van de vereniging vormen." Artikel 2 stelt dat "de betrekkingen tussen de Partijen, evenals alle bepalingen van de Overeenkomst zelf, zullen gebaseerd zijn op respect voor de mensenrechten en democratische beginselen, die hun interne en internationale beleid sturen en een essentieel element van dit beleid vormen Overeenkomst

vormen."

Schending van de zogenaamde 'essentiële elementen'-clausules geeft de EU de mogelijkheid een associatie te beëindigen of op te schorten overeenkomst geheel of gedeeltelijk, krachtens artikel 60 van het Verdrag van Wenen inzake het verdragenrecht. Artikel 82 van de associatieovereenkomst bepaalt dat "elke Partij de overeenkomst kan opzeggen door de andere Partij daarvan in kennis te stellen Partij", terwijl artikel 79(2) de toepasselijke procedurele regels voor deze procedure vastlegt.

Derde staten hebben volgens het internationale recht de verantwoordelijkheid om genocide te voorkomen en moeten daarom alle diplomatieke, economische en politieke maatregelen die binnen hun macht liggen om genocide in Gaza te voorkomen. EU-lidstaten zouden hun invloed moeten aanwenden. en alle legitieme middelen die tot hun beschikking staan om Israël te beïnvloeden om zich te onthouden van handelingen die in strijd zijn met het Genocideverdrag en om een einde maken aan de illegale bezetting, zoals bepaald door het Internationale Gerechtshof, onder meer door het herzien of opschorten van de handelsregels. onderhandelingen en overeenkomsten.

Bron: statewatch.org

20 september 2024

Machine Translated by Google

Machine Translated by Google

Machine Translated by Google

Afbeelding-ID: 2Y906YW

Afbeeldingtitel Brussel, België. 7 oktober 2024. Voorzitter van de Europese Commissie Ursula Von der Leyen is afgebeeld tijdens een ceremonie ter nagedachtenis aan de slachtoffers van de aanslag van 7 oktober vorig jaar in Israël, in de Grote Synagoge in Brussel, maandag 7 oktober 2024. De vader van de ontvoerde Israëlische soldaat Nimrodi, die nog steeds vastzit in Gaza, zal spreken tijdens de ceremonie ter gelegenheid van de eerste verjaardag. BELGA FOTO ERIC LALMAND Credit: Belga News Agency/Alamy Live News Model release NEE Property release NEE Creditline Belga News Agency/Alamy Stock Photo **Licentiegegevens**

Land Wereldwijd
Gebruik Individueel
Startdatum 16 mei 2025
Duur In eeuwigheid
Aanvullende details Individuele Alamy / IFUD van de Mensenrechten

Machine Translated by Google